

DET TUNGA FÅR VÄNTA, JAG LEVER NU

Sidan 8

Prästen som var galen
i hästar [Sidan 22](#)

Rapport öppnar för
laestadiansk kyrka [Sidan 4](#)

Från total utmattning till att
vara nöjd med lite [Sidan 24](#)

Laestadianerna väljer väg

»Eller blir det splittring i leden som gör att man som rörelse går försvagad ur processen.«

DET ÄR KNAPPAST EN överdrift att påstå att det utlöste en liten mediestorm när Dennis Svenfelt, församlingspastorn i Pedersöre församling, meddelade att han slutar som församlingspastor eftersom han inte kan tänka sig att arbeta tillsammans med församlingens nyvalda kyrkoherde Mia Andersén-Löf. Svenfelt kommer från och är fortfarande aktiv inom den laestadianska väckelsen, och det är ingen hemlighet att rörelsens officiella hållning är att man inte accepterar kvinnor i prästämbetet.

Redan inför kyrkoherdevalet i Pedersöre flaggade representanter för rörelsen för att man inte vet hur deras medlemmar kommer att förhålla sig till att församlingen väljer en kvinna till herdeposten.

I en intervju på nästa uppslag berättar nu Torvald Hjulfors, som är ordförande för Laestadianernas Fridsföreningars Förbund (LFF), att man redan före kyrkoherdevalet funderat på sin framtid inom den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. LFF är en gemensam organisation för de nio registrerade frids- och bönehusföreningarna i Svenskfinland. Initiativet till att utreda framtiden kom ändå inte från LFF. Det var rörelsens predikant- och prästmöte, som träffas

regelbundet, som kom med initiativet. En arbetsgrupp med medlemmar från de olika bönehusföreningarna tillsattes och den arbetsgruppen lämnade i vår en rapport med tre modeller som nu gått på utlåtanderunda till bönehusföreningarna. Modellerna beskrivs i detalj på nästa uppslag, men helt kortfattat kan man säga att en modell utgår från att man fortsätter som nu, en modell från att man bildar en helt egen frikyrka medan det tredje alternativet är en form av mellanmodell med en kyrka på föreningsbas.

PÅ FÖLJANDE UPPSLAG konstaterar Hjulfors att hans personliga gissning skulle vara att man landar i modellen med en kyrka på föreningsbas. Biskop Bo-Göran Åstrand å sin sida ser ett antal praktiska utmaningar med det alternativet och hoppas att man fortsätter enligt nuvarande modell.

Det som rörelsen måste försöka väga in i sitt beslut är hur de egna medlemmarna resonerar kring de olika alternativen, i synnerhet de två alternativ som innebär att man frångår nuläget. Går det att nå en enhetlig syn kring det? Eller blir det splittring i leden som leder till att man som rörelse snarare går försvagad ur processen? Och än värre, att människor far illa i skeendet. Det finns redan för många exempel på splittringsprocesser i kyrko- och församlingssammanhang, där det i slutändan varit de vanliga medlemmarna som kommit i kläm.

Nicklas Storbjörk är ansvarig redaktör på Kyrkpressen.

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Chefredaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6788

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Johan Myrskog
tfn 040 831 6322

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Tölötorrgatan 2 B vån.8
00260 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Ulrika Hansson
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemskassor. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi • tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:
Finland 60 € Utlandet 84 €

www.kyrkpressen.fi

facebook.com/kyrkpressen

instagram.com/kyrkpressen

I DETTA NUMMER

Livet för oss på oväntade vägar

Linda Haglund hade tänkt gifta sig och bilda en stor familj tidigt, men det blev inte så.

Sid 10

Ville bara bli nedsövd

När utmattningen och depressionen var som värst ville Mia Bernas-Otieno bara sova länge.

Sid 24

Vad säger vi om Gud egentligen?

När Carola Envall analyserade Guds bilderna i lyrik blev hon känsligare för det vi säger om Gud.

Sid 20

Bön vid stängda dörrar

De obesvarade bönen kom att bli ett bönesvar, skriver Amanda Audas-Kass.

Sid 13

Avdelningar: Nyheter **Sid 4** / Feature **Sid 8** / Inkast **Sid 13** / Den här söndagen **Sid 14** / På gång i din församling **Sid 15** / På gång i stiftet **Sid 19** / Kultur **Sid 20** / Feature **Sid 22** / Opinion **Sid 31**

A portrait of Britta Hermansson, a woman with short grey hair and glasses, smiling. She is wearing a white shirt under a dark jacket. The background is a blurred outdoor setting with a railing.

”En viskning från Gud in i vår vardagsmöda”

Vem är du? Britta Hermansson från Sverige talar på kyrkodagarna på Åland den 12–14 november.

– Jag vill alltid utgå från den plats där vi möts och känner igen våra egna liv.

TEXT: **CHRISTA MICKELSSON**

FOTO: **KATARINA JOHNSON**

Vilket tema lyfter du fram?

– Jag ska jag lyfta några teser ur min bok *Gud gömmer sig bakom en björk*. Det handlar om att hitta det där som ibland kommer lite från vänster och är en viskning från den Helige in i vår vardagsmöda. Att låta berättelserna leva tror jag är viktigare än någonsin. Så jag tänker också ”ljuga lite”, som en ingång till någon mustig berättelse med en kärna som är sann.

Du har en sällsam förmåga att fånga din publik. Vad fokuserar du på för att fångsla och engagera?

– Det viktigaste är ”VI”, inte ”NI”. Jag vill

alltid utgå från den plats där vi möts och känner igen våra egna liv. Så tror jag oerhört mycket på humor som en viktig landningsplats hos varandra. Att kunna skratta åt en del brister och leta efter glimten i ögat när det är möjligt.

Vad har du för relation till Åland?

– Min relation till Åland är så gott som obefintlig. Jag har aldrig gått iland där, men tror att jag vid något tillfälle legat i hamn några timmar på någon kryssningsfärja. Men jag anar att det finns en oerhört vacker skärgård där och är nyfiken på miljön. Jag längtar efter att med lite större mönad få besöka denna ö.

Berätta om din färskaste bok!

– Den handlar om den där skörheten vi alla bär men hellre skriver om än lever i. Det är en personlig bok som på olika sätt vill beskriva hur det kan vara att leva ett helt liv med en Gud som oftast står och trycker bakom en björk, gömmer sig lite men ändå vill oss väl. Den röda tråden genom boken är att finna en överraskande väg från trygghetens lite färdiga plats till ett liv i tillit.

GÖR:

Pastor i Equimeniakyrkan Sverige och reser i en nationell tjänst.

FAMILJ:

Syskon med familjer i Dalarna och några nära vänner som blir familj i vardagslivet i Göteborg.

INTRESSEN:

Film, teater, konserter eller serier med många avsnitt. Gym när tiden tillåter. Gärna ett par jakt dagar på hösten.

Duharenpodcast, ”Brittas vardagsrum”.

Vad är det bästa med att ha en podd?

– För min del har det varit ett sätt att nå ut med både ett viktigt budskap, dela livsberättelser och få tid att samtala om existentiella frågor. Oftast sker det i ett möte med en människa jag är nyfiken på, två mikrofoner och gott om tid.

– För mig är podcasten också ett så bra sätt att sprida goda berättelser genom att samtalet når ut till så många fler. Jag är till min natur oerhört nyfiken. Ett podcastavsnitt ligger ju sedan kvar länge och kan laddas ner när det passar.

Har du några tips som tar dig igenom höstmörkret?

– Ett tips som ibland kan låta så snusförtuigt är ju att motionera. I den mån det är möjligt få frisk luft och röra på kroppen regelbundet. Att köpa en cortado (dubbel espresso med en skvätt mjölk) och passa på att jobba lite på ett litet italienskt café på min gata hör till det ständigt återkommande för mig i höstrusket.

– Och till sist: läs min bok. Det skulle glädja mig oerhört och kanske få vara ett sällskap under hösten.

Torvald Hjulfors bedömer att en kyrka på föreningsgrund är mest sannolik.

Laestadianer diskuterar egen kyrka

De laestadianska bönehusföreningarna diskuterar som bäst tre framtidsmodeller av vilka två innebär att rörelsen bildar en egen kyrka.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

De tre modellerna innebär att man fortsätter som förr, bildar en kyrka på föreningsbas eller en frikyrka. Modellerna finns i en rapport som en arbetsgrupp utarbetat. Rapporten, som var klar i vår, ligger nu till grund för samtal inom de nio laestadianska bönehusföreningarna.

– Förslaget om att bönehusföreningarna ska utreda sitt medlemskap i den evangelisk-lutherska kyrkan kom från vårt predikant- och prästmöte. Där valdes också de 27 medlemmarna i arbetsgruppen, tre från varje bönehusförening, som har jobbat med frågan, säger **Torvald Hjulfors**, styrelseordförande för LFF.

Någon egentlig tidtabell för diskussionerna finns inte.

– Coronan har ställt till det. Vi hoppas att vi under vårterminen ska komma vidare med diskussionerna.

Enligt Hjulfors har en del föreningar redan inlett diskussionerna medan andra bara tagit emot rapporten.

– Den här processen kommer att ta många år. Ingen förening har fattat något beslut ännu.

Hjulfors påpekar att alla åsikter finns representerade inom rörelsen, från dem som skulle lämna kyrkan genast om det fanns som alternativ, till dem som aldrig gör det.

– Min personliga bedömning är att det kan bli en kyrka på föreningsbas. Det ger en möjlighet för medlemmarna att lämna den evangelisk-lutherska kyrkan eller stanna kvar i den.

Skillnaden mellan nuläget och en kyrka på föreningsbas är inte så stor, om man inte börjar utse egna pastorer.

– I föreningsmodellen skulle vi bli mera kyrkliga genom att själva förvalta mer av sakramenten. Vårt önskemål är ju att vi i samråd med församlingens kyrkoherde får börja med sakramenten i våra bönehus. Den modellen stärker vår identitet som egen kyrka. Det är viktigt för oss.

Enligt Hjulfors kommer man att disku-

TIPSA OSS!

Har du ett nyhetstips?
Epost:
redaktionen@
kyrkpressen.fi
Telefon:
040 831 6902

tera detaljerna om förrättningar och eventuella egna präster i en ny arbetsgrupp när man gått in för en modell.

– De besluten fattas inom varje enskild bönehusförening.

Beslutet att lämna kyrkan ska fattas av varje enskild medlem.

Vad är knäckfrågan, samkönade äktenskap eller kvinnliga präster?

– De är bara symptom på ett skeende som pågått i tiotals år, att man avvikit från Bibeln och bekännelseskriterierna.

Biskopen tror på nulägesmodellen

Biskop **Bo-Göran Åstrand** är informerad om de tre modellerna som arbetsgruppen utarbetat. Han är glad över att han hållits underrättad om diskussionerna inom rörelsen.

– Fortfarande tror jag mest på nulägesmodellen, även om den innebär utmaningar. Tillträdande kyrkoherden i Pedersöre

Organisationen

De flesta laestadianer i Svenskfinland hör till grenen Rauhan Sana.

Högst uppe i organisationen finns nio självständiga bönehusföreningar från Karleby i norr till Helsingfors i söder, de flesta inom Pedersöre prosteri.

Varje förening väljer tre delegater till ett förbundsmöte som beslutar om budget och verksamhetsplan för Laestadianernas fridsföreningars förbund LFF.

Under förbundsmötet finns LFF:s styrelse, som fått Radio LFF, missionsarbetet, barnlägerverksamheten, skriftskolan och familjearbetet på sin lott.

Predikant- och prästmötet har en rådgivande funktion.

Mia Anderssén-Löf kommer ju att ge livsutrymme inom de befintliga strukturerna.

Åstrand understöder det så länge församlingen och kyrkoherden är överens.

– Där finns en möjlighet att pröva olika infallsvinklar. Men det förutsätter ju att man samtidigt inte börjat packa kappsäcken. Det behövs ett ömsesidigt förtroende från båda sidor och att man är överens om principerna. Förtroende betyder inte att man är överens i alla frågor, för det blir man inte. Det betyder att man från båda sidor litar på varandra och att det man gör sker öppet och genomtalat.

Går man in för en modell med eget samfund blir det svårare, anser biskopen. Till exempel när det gäller nattvardsfirandet.

– Problemet kan bli vilka pastorer som förrättar nattvarden och varifrån de kommer. Det måste ju i så fall vara rörelsen som viger dem. De kan inte längre vara under kyrkoherdens eller biskopens tillsyn. Det betyder att de måste ha en egen struktur och utbildning för sina pastorer för att få modellerna med egen kyrka att fungera. Man kan inte dela på pastorerna så att de är både och. Går man in för eget pastorsämbete finns det svåra utmaningar och öppna frågor som man ska vara beredd att gå in i på detaljnivå.

Är du orolig för utvecklingen?

– Jag oroar mig för de enskilda medlemmarnas situation inom väckelsen. Jag har tidigare sett vad det innebär att gå ut ur en församling för att försöka bilda eget och det inte lyckas. Kostnaden för de enskilda människorna har varit hög. Om den laestadianska väckelsen går in för något nytt har den ett stort ansvar när det gäller att leda in sina medlemmar i det nya sammanhanget. Samtidigt ser jag också att det kommer att dränera en del av våra församlingar på goda resurser och många engagerade. Det ger mig oro för de människorna.

Avstängd för fyra månader

Pedersörepastorn Dennis Svenfelt har blivit avstängd från prästämbetet för fyra månader.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

Förordnandet för församlingspastorn i Pedersöre församling **Dennis Svenfelt** avbryts från och med första november. Domkapitlet beslutar med hänvisning till kyrkolagen att han avstängs från prästämbetet för tiden 1.11.2021–28.2.2022.

I sitt beslut hänvisar domkapitlet till kyrkolagens femte kapitlets tredje paragraf, där det sägs att domkapitlet kan avstänga en präst som avviker från kyrkans bekännelse. Det handlar om en präst som handlar i strid med de skyldigheter som prästämbetet medför, i strid med prästlöftet, försummar dessa eller uppför sig på ett sätt som är olämpligt för en präst.

– I det här fallet handlar det om att den som prästvigts inför prästvigningen blir tillfrågad om han eller hon kan samarbeta med bägge könen. Det är en förutsättning för att bli prästvigd och samma princip gäller i alla stift, säger **Lars-Eric Henricson** som är lagfaren assessor vid domkapitlet i Borgå stift.

»Samma princip gäller i alla stift.«

Han poängterar att det i Dennis Svenfelts fall handlar om någon som jobbat en kort tid som präst och nu inte kan uppfylla det han lovat.

– Prästlöftet har också att göra med att man lovat sköta sin tjänst så som det ankommer en tjänsteman. Då har man förbundit sig till vissa saker. När man inte kan förbinda sig till det mer är man inte lämplig för det här jobbet, säger Henricson.

Om fyra månader gör domkapitlet en ny bedömning.

Dennis Svenfelt blev prästvigd i mars. FOTO: PRIVAT

Coronapass
eller inte –
det är frågan.
FOTO: UNSPLASH/
CLAUDIO SCHWARZ

Går ett coronapass ihop med kyrkans budskap?

Att kräva ett coronapass av konsertbesökare i kyrkan är inte uteslutet. Men utgångspunkten är att gudstjänster och förrättningar är öppna för alla.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

Kan kyrkliga besökare avkrävas bevis på att de vaccinerat sig mot covid-19?

– I den ena vågskålen har vi att kyrkan inte ska göra skillnad på folk, i den andra hur vi ska ordna så trygga samlingar som möjligt, säger biskop **Bo-Göran Åstrand**.

Beredskapschefen i Helsingfors stift och tillika Helsingforsbiskopens specialmedarbetare, **Satu Huttunen**, uppgav i tidningen Kotimaa att det inte är uteslutet att ett coronapass kan krävas i kyrkorna i Helsingfors om coronaläget förvärras och rekommendationerna blir mer strikta. Utgångsläget skulle ändå vara att gudstjänster och förrättningar förblir öppna för alla, medan ett coronapass kunde bli aktuellt vid exempelvis en konsert.

Frågan har inte ännu diskuterats offici-

»De
enskilda
försam-
lingarna
får fatta
beslut.«

Bo-Göran Åstrand och Lars-Eric Henricson betonar att kyrkan välkomnar alla. FOTO: ARKIV/MATILDA SJÖBLOM OCH JOHAN SANDBERG

ellt i Borgå stift och kyrkan har ingen klar och uttalad linje, påpekar biskop Bo-Göran Åstrand, men samtidigt kan frågan segla upp inför jul.

– Jag vill inte föregripa den här frågan i och med att jag inte hunnit diskutera med kyrkoherdarna, men om man reflekterar kring att det skulle bli aktuellt med ett coronapass så är det de enskilda församlingarna som får fatta beslut, och då kan vi från domkapitlet ge riktlinjer och betona saker att vara uppmärksam på. I dagsläget har jag svårt att föreställa mig ett coronapass vid gudstjänster och förrättningar. Alla måste ha rätt att delta, säger Åstrand.

Domkapitlets lagfarne assessor **Lars-Eric Henricson** är inne på samma linje.

– Utgångsläget borde vara att kyrkan är öppen för alla. Jag tror inte att coronapasset är lösningen på den här frågan. Man kan bli sjuk även om man är vaccinerad, och man kan vara smittospridare utan att veta om det.

Ett coronapass skulle kanske närmast vara en möjlig väg att gå när det gäller enskilda publika tillställningar som en konsert, men också där finns alternativ; både Åstrand och Henricson anser att vi klarar oss långt med de försiktighetsåtgärder som är bekanta sedan tidigare.

– I våra kyrkor är det möjligt att hålla avstånd, och vi kan också använda munskydd och decinficera händerna. På det viset är det ganska tryggt att vistas i kyrkan, säger Henricson.

– Jag är glad att vi har kommit så här långt. Församlingarna har jobbat hårt för säkerheten och kunnat ordna samlingar. Det har kostat mycket för anställda och medlemmar, men det är överlag ett väl utfört jobb. Det vill jag gärna lyfta fram, säger Åstrand.

”Det har varit ett jobbigt år”

Måttet är rågat, säger Harry S. Backström och avgår som kyrkoherde i Västaboland.

TEXT: **SOFFIA TORVALDS**

– Det är många faktorer som påverkat mitt beslut. Det har varit ett jobbigt år, och det handlar inte om pandemin. Jag har fått kritik från olika håll, sådant som jag inte varit förtjänt av. Måttet är rågat, säger **Harry S. Backström**.

I ett pressmeddelande som Backström skickade till medarbetare och medier förra veckan skriver han att det är det senaste årets händelser som gett honom betänketid och att han nu insett att det är dags att lämna tjänsten som kyrkoherde i Västabolands svenska församling.

Samma dag du meddelade om din avgång blev Janette Lagerroos vald till kaplan i Houtskär. Har dragkampen kring kaplansvalet påverkat ditt beslut?

– Inte rakt, men hela processen kring valet har varit tråkig. Det är ingen skillnad vem som blivit vald, men i processen har jag fått skopor från höger och vänster. Det har handlat om sådant som jag inte haft något att göra med, sådant som varit en fråga mellan kapellrådet och domkapitlet. Jag kände inget stöd från biskopen där. Jag har saknat en ledare, den enda jag haft har varit vår Herre.

Backström avgår den 28 februari 2022. Före det har han semester och utför sina sista arbetsuppgifter i församlingens tjänst den 31 december 2021. Det betyder att det behövs en kyrkoherdevikarie från och med den 1 januari 2022.

Biskop **Bo-Göran Åstrand** tycker att Harry S. Backströms pressmeddelande tydligt visar att han verkligen reflekterat och bitt över sitt beslut.

– Det har jag full respekt för. Tidtabellen är också sådan att församlingen har möjlighet att landa i det här och fundera i lugn och ro över hur de vill välja en ny kyrkoherde, säger Åstrand.

»Jag har fått kritik från olika håll.«

Harry S. Backström uttrycker att han känt bristande stöd från dig under processen. Kunde något ha gjorts annorlunda?

– Harry hamnade i en besvärlig situation när vi hanterade kaplansfrågan, eftersom det fanns olika infallsvinklar från församlingsrådet, kapellrådet och domkapitlet. Alla inblandade vet att det inte var någon lätt process, säger biskopen.

Bo-Göran Åstrand säger att även om han och Harry S. Backström har olika hållning i ett antal teologiska frågor har de ändå kunnat föra en bra dialog.

FOTO: CAMILLA HYNNEN

Lagerroos kaplan i Houtskär efter lång process

Ett enhälligt kapellråd valde förra veckan **Janette Lagerroos** till ny kaplan i Houtskär. – Jag är jätteglad att jag fick jobbet, säger hon.

Kaplansvalet i Houtskär har varit en lång och komplicerad process. Janette Lagerroos jobbade tidigare som tf kaplan i Houtskär, men när tjänsten ledigförklarades ifjol kunde hon inte söka den eftersom hon inte avlagt sin pastoralexamen. Då tjänsten söktes av **Peter Blumenthal**, som var behörig, blev Houtskärsborna oroliga.

Lokalt ville man hellre se Janette Lagerroos som kaplan, och ordnade till och med en namninsamling för saken. Domkapitlet valde att beakta Houtskärsbornas åsikt. Peter Blumenthal blev tf kaplan och tjänsten ledigförklarades på nytt ett år senare. Då hade Janette Lagerroos hunnit bli behörig. Både Lagerroos och Blumenthal sökte tjänsten, och nu blev hon vald.

– Jag ser fram emot att få fortsätta jobba i Houtskär. Det är en underbar församling att jobba i, med jättetrevliga människor, säger Lagerroos.

Hon hoppas att församlingslivet snart ska återgå till det normala efter en turbulent tid.

– Jag hoppas att vi efter nyår kan ha en ganska vanlig vardag igen efter pandemin och få bygga upp gemenskapen igen.

FOTO: MIKA NUORVA
OCH KYRKANS BILDBANK

Lappo stift väljer biskop i november

Kandidaterna för andra omgången i biskopsvalet i Lappo stift är nu klara. De är stiftsdekanen i Lappo **Terhi Kaira** och Lappo stifts domprost **Matti Salomäki**. Kaira fick

303 röster och Salomäki 259 röster i första omgången.

Lappo stift väljer en efterträdare till Lappo-biskopen **Simo Peura** den 23 november.

Harry S. Backström utför sina sista arbetsuppgifter i församlingens tjänst den 31 december.
FOTO: NICKLAS STORBJÖRK

”Det slår gnistor än”

Stig-Göran Björkman älskar sitt jobb och sina kolleger. Han är kär i Minna sedan 30 år. Och naturen är ytterligare en kärlek. Han lever också med en cancerdiagnos. Men vi måste tänka på annat än att döden står och lurar på oss, säger han.

TEXT OCH FOTO: **ULRIKA HANSSON**

Stig-Göran Björkman föreslår att vi ska ta intervjun ute vid Fäboda, en av hans favoritplatser i världen. Han har ved, en sotig kaffepanna och bullar bak i bilen inför pratstunden på stranden.

– Titta på det där svarta fåret, säger han och pekar genom bilfönstret. Det haren vit svans och står alltid med rumpan mot vägen, jag ser det varje gång jag åker till Fäboda, säger han och skrattar.

Det blåser rejält, men han tänder en brasa utan problem i eldstaden på stranden.

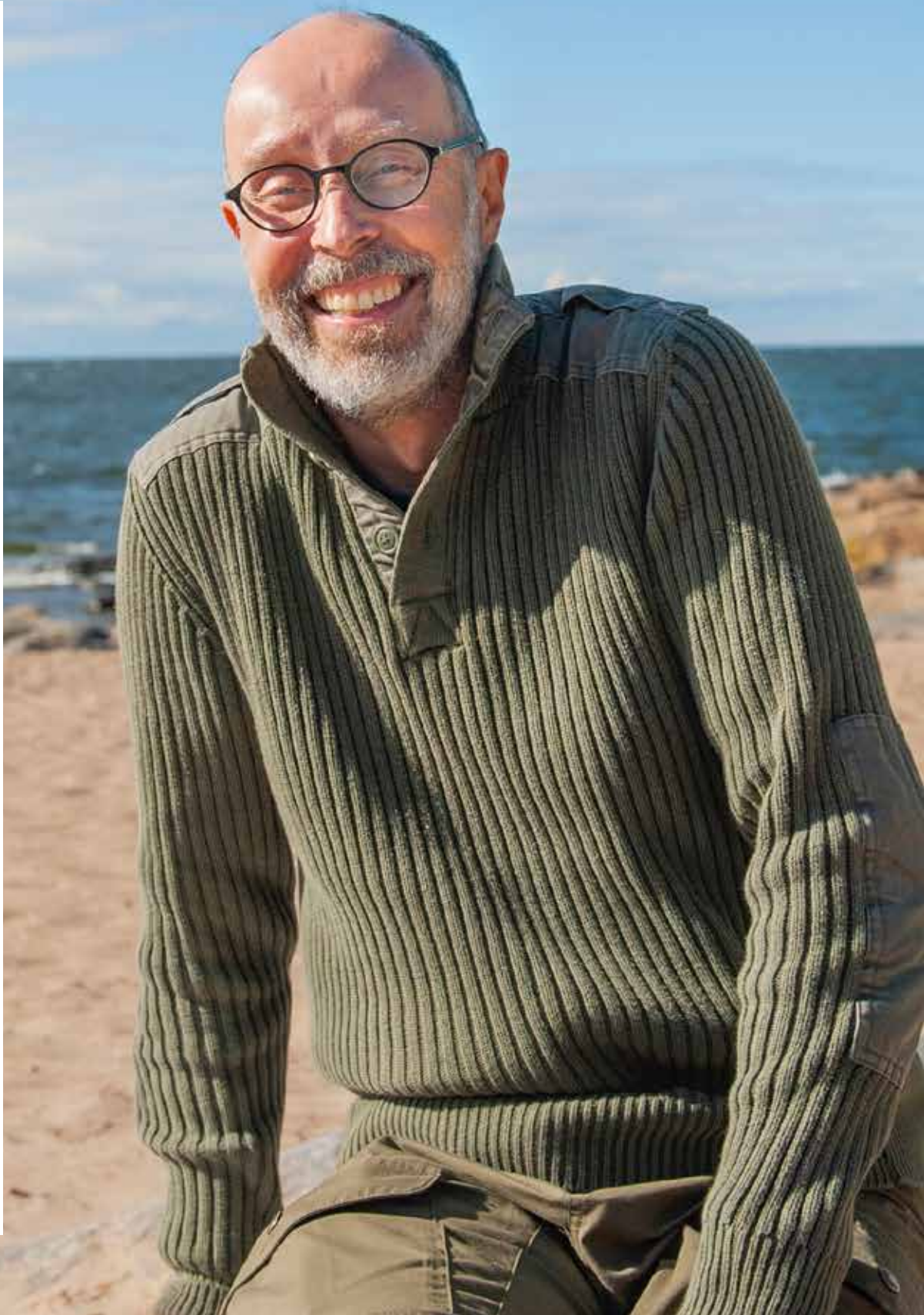
– Det är så otroligt bra att de gjort spångar ända ut till stranden, bänkar och eldstäder, så alla får njuta av det här.

Att få vistas ute i naturen är ett måste för honom för att må bra.

– Det är något med eld till exempel. Det lugnar ner mig på nolltid. Och närheten till något grundläggande, fåglar och andra djur. Det är rogivande och en motvikt till det dagliga jobbet.

Han är 57 år, men säger att han inte känner sig som det. Han är yngre och ivrigare än så.

– Hösten är min favorittid. Då det stormar så jag måste luta mig mot vinden i 45 grader, då trivs jag. Jag måste vara lite vrickad, säger han.

Livet ändrade riktning

För ungefär ett år sedan slog en cancerdiagnos ner som ett bombnedslag, berättar han. Han hade en tumör i ändtarmen som måste opereras. För tillfället har han sex cellgiftskurer av åtta bakom sig. Han berättar om allt det han älskar, jobbet och frun och fritiden, nämner mer i förbigående att huden spricker upp av de starka medicinerna, och att stomipåsen måste tömmas tre gånger per natt.

– Men när jag märkte att fel ord kom ut när jag skulle prata tog jag det hårt. Mitt närminne blev dåligt och jag var ledsen och orolig ett tag.

När han fick veta att det troligen är en följd av cellgiftskurerna har han känt sig lugnare.

Under sjukdomstiden har han överlag känt sig ganska lugn, men när han och frun Minna var på väg med bil till Vasa för en undersökning ringde en läkare. Det visade sig att cancer också upptäckts i en polyp högre upp i tarmen.

– Då blev det tyst i bilen. Och tankarna skenade.

Men han återkommer till hur tacksam han är över vården och de framsteg vetenskapen gjort.

– Jag känner mig lite som en vinnare, tack vare vården.

Kirurgen vid Vasa centralsjukhus är hans stora idol.

– Han gav sig inte, utan ville få bort hela tumören. Jag sa till honom: Du är en rockstjärna! Och sjuksköterskorna är riktiga änglar! De ser människan. Jag kände att jag var den enda personen i världen.

Stig-Göran Björkman berättar att han inte funderat i banor av att det inte skulle finnas en lösning på hans situation.

– Samtidigt är jag realist, cancer är en så pass allvarlig diagnos. Då man minst anar det hugger den till.

»Då blev det tyst i bilen. Och tankarna skenade.«

När han låg inne efter komplikationer när polypen opererats bort fick han inte så mycket tid att grubbla.

– De rullade in en äldre farbror som inte gav mig en chans att tycka synd om mig själv. Han var i dåligt skick, men så otroligt rolig. Han funderade konstant på hur han skulle lyckas smuggla in lite tobak, och han ringde till höger och vänster för att få det fixat. Jag tror han lyckades till sist, säger Björkman och skakar roat på huvudet vid minnet.

Nykär fortfarande

Stig-Göran Björkman och hustrun Minna har många gemensamma år bakom sig.

Ved, kaffepanna och bullar gör naturupplevelsen komplett.

– Jag har världens bästa hustru. Tänk, vi har varit ihop i över 30 år och det slår gnistor än. Det är märkligt!

Egentligen har han funderat mer på hur hon ska ta hans sjukdom. Och omsorgen är ömsesidig.

– Hon ser när jag blir lite deppig. Hon köpte varsin kajak till oss tidigare i år, och jag vet att det var hennes sätt att försöka få mig att tänka på annat.

Det var en dramatisk resa till Mexiko för många år sedan som fick honom att värdera kärleken ännu högre än tidigare. Luften är tunn och förorenad i Mexico City, dit Björkman åkte på en jobbresa. Han hade en lång tid av hårt arbete och hög stressnivå bakom sig, som butikschef för en teknikaffär.

– När vi landade på Vanda flygplats föll jag ihop. Det visade sig att jag fått hjärtmuskelinflammation. Då var det riktigt nära hjärtstillestånd för mig. Som tur var befann vi oss i närheten av Pejjas sjukhus i Vanda.

Tiden efteråt var han så dålig att han inte kunde gå till postlådan.

– Efter den upplevelsen går jag aldrig ut arg. På morgonen ger jag Minna en kram och kyss, och så kokar jag gröt till henne.

Förut kunde han ha en känsla av odödlighet, men inte nu längre. Han tror att upplevelsen efter Mexikoresan också gjort att han kunnat ta cancerdiagnosen med ett större lugn.

– Jag tror att vi måste uppleva allvarliga saker innan vi verkligen förstår livets innebörd.

Stig-Göran Björkman har fått anpassa sig till en större trötthet och behov av vila under sjukledigheten. Han jobbar som mäklare på Aktia Fastighetsförmedling till vardags, ett jobb som kräver hundra procentigt engagemang och lika mycket energi. Han siktar på att börja jobba igen i november, och måste se vad hälsan klarar av.

– Men jag längtar tillbaka till jobbet! Jag har världens bästa kolleger.

Att få vara med när ett ungt par hittar sitt drömhjem är mer personligt för honom än bara ett jobb.

Stig-Göran Björkman tror att han fått sin positiva syn på livet från sin mamma.

– Att få vara en kugge när de viktigaste drömmarna vävs ... jag får gåshud när jag tänker på det.

»Jag beundrar morsan»

Stig-Göran Björkman växte upp som enda barnet och hans föräldrar har betytt mycket för honom. Hans pappa Stig fyllde nyligen 80. Hans mamma Alice, född Ahlöö, dog vid 63 års ålder av cancer. När hon fick diagnosen levercancer gavs hon tre månader att leva, men hon höll ut i tre år.

– Vi tog avsked varje dag i tre års tid. Det var tufft.

Sin positiva grundinställning tror han att han fått från henne. Hon var mycket aktiv i församlingen och hade en stark tro hon lutade sig mot.

»Efter den upplevelsen går jag aldrig ut arg.«

– När hon var som allra sjukast tänkte hon ändå på andra. Hon skrev en bok om sin sjukdom, och den sålde slut. Alla intäkter donerade hon till barncancerfonden. Jag är så stolt över morsan så du anar inte.

Alice Ahlöö var av författarsläkt, med både en skrivande far och bror, poeten Börje Ahlöö.

– Hon hade själv också lätt för att skriva.

Stig-Göran Björkman delar inte en lika aktiv tro som hans mamma hade.

– Men en viss tro har jag, den ger tröst när det är som mörkast. Nu under sjukdomstiden har jag märkt att jag behöver något starkare universellt bakom mig.

Det pratas mycket om att njuta av stunden, men det är något han gjort praktik av.

– För en stund måste vi lägga det tunga till sidan och se allt det här, säger han och sveper med armen, över stranden och mot havet.

– Vi måste tänka på annat än att döden står och lurar på oss. Vi är turister på den här planeten. Vi dör en dag och alla andra dagar lever vi.

Livet blir sällan som man planerat

Linda Haglund hade tänkt gifta sig tidigt, få en stor familj och bygga ett stort hus i Finland.

– Men just nu har vi ett barn och bor i Schweiz på hyra. Livet för oss på oväntade vägar, säger hon.

TEXT: **CHRISTA MICKELSSON**

Linda Haglund ser ut över Åbo i en lägenhet på nionde våningen. Där bor hon med sin familj när sonen Sigurd har lov från skolan i Schweiz.

– Jag tycker verkligen om Åbo. Från våra fönster ser jag tre kyrkor: domkyrkan, Mikaelskyrkan och Martinskyrkan. När vi är i Finland besöker jag gärna högmässan i domkyrkan.

Hon älskar att promenera längs med Aura å.

– Här i Åbo har vi ingen bil, vi går väldigt mycket.

Länge tänkte Linda Haglund att hon skulle stanna i Helsingfors. Staden var hennes hemstad i femton år, från år 1998 till år 2013.

– Jag trivdes mycket bra i Helsingfors. Jag hade en stor vänskrets, både från skolan, jobbet och gospelkören His Master's Noise.

Kören blev en kristen oas för henne.

– Inför första övningen hittade jag och min kompis inte till Andreaskyrkan, där kören övade, minns hon roat.

Till andra övningen hittade hon fram.

– Så småningom blev jag ordförande för kören. Och jag har ännu mycket goda vänner från åren i kören. Jag har till och med fått äran att bli gudmor till ett av mina kompisars barn.

Han kom en dag till slut

Linda Haglund hade ett rikt vänskapsliv i Helsingfors.

– Jag bodde ensam och jag behövde mina vänner. Jag hade tänkt gifta mig och bilda familj tidigt, men det blev inte så. Trots att många av mina vänner fick barn tidigt störde det inte vår vänskapsrelation. Jag hade tid att umgås med dem och hälsa på.

Men hon längtade efter en partner som

hon skulle kunna dela livet med.

– Sen kom han en dag till slut, när jag inte riktigt förväntade mig det.

På en kompis födelsedag i Pargas kom han, lite försenad. Han hette Kristoffer Sandelin och var elva år äldre än hon. Han hade varit och fixat på sin segelbåt. Det var början av juni. Sedan gick det snabbt.

Linda blev gravid med Sigurd i januari.

– Jag flyttade in hos Kristoffer i Åbo först i slutet av graviditeten. Jag var föreståndare för ett daghem i Munksnäs och ville inte lämna min tjänst mitt i graviditeten.

De tog en chans

Hon anpassade sig till livet med ett litet barn och en ny hemort.

– Jag engagerade mig i församlingens barnverksamhet och fick via det några goda vänner. Jag vikarierade också på deltid en barnledare i Åbo svenska församling.

Att Sigurd inte har några syskon är inte självvalt.

– Jag har ofta tänkt på det och kommit till den slutsatsen att jag är väldigt lycklig att jag fick ett barn. Jag har så många vänner som inte kan få barn.

När Sigurd var ett och ett halvt år fick Kristoffer jobb i Schweiz.

– Det var en lämplig tid att flytta. Jag var ännu vårdledig och vi tänkte att vi skulle stanna i Schweiz i ett till två år.

Nu har det gått sex år.

– Det är min uppfattning att schweizarna uppskattar finländare. Flyttar man från Finland är det ganska lätt att passa in.

Linda har gått flera språkkurser, integrerat sig i samhället och blivit behörig att jobba med socialt arbete.

– Ett mål var att kunna jobba i Schweiz.

»Jag har så många vänner som inte kan få barn.«

Linda Haglund

Bor i Schweiz, i Winterthur.

Uppvuxen i Sundom. Har bott i Helsingfors och Åbo.

Familj: **Partnern** Kristoffer och sonen Sigurd, som precis har fyllt 8 år.

Jobbar med socialpedagogik och småbarnsfostran.

När Linda Haglund är i Åbo besöker hon gärna högmässan i domkyrkan.

Den här hösten har jag nått det målet. Jag ska jobba på ett kristet dagis tre dagar i veckan.

De har alltid husrum och mat

Trots att familjen trivs i Schweiz är det inte alltid lätt att skapa djupa vänskapsrelationer.

– Jag upplever att det är svårt att komma schweizarna in på livet. Men jag har blivit god vän med grannfrun i kvarteret och det är jag väldigt glad för.

Mest har familjen finländska vänner.

– Men också där har vi varit aktiva och skapat vänskapsrelationer. Jag ser med stor tacksamhet på de vänner vi har fått möta – sådana som vi inte hade fått möta om vi inte flyttat utomlands.

Hon är också tacksam för alla vänner som besöker familjen i Schweiz.

– Det kan vara rätt så ensamt att flytta utomlands. Att få besök från Finland uppskattar jag mycket. Det kan också vara svårt att vårda relationer när man bor i olika länder.

– Jag säger alltid att om ni bara bokar biljett, har vi husrum och mat.

»Jag tycker om känslan när jag får Kyrkpressen i ett kuvert hem.«

Sammanhang och trygghet

Hemma i Winterthur lyssnar hon gärna på Radio Vega och läser finlandsvenska tidningar på nätet.

Men den enda tidningen som hon får i postlådan är Kyrkpressen.

– Jag tycker om känslan när jag får Kyrkpressen i ett kuvert hem. Det ger en känsla av sammanhang och trygghet.

HÄNG MED PÅ TURNÉ!

Diskussionskvällar under temat "Vändpunkter"

KVEVLAX
Onsdag 24.11
Församlingshemmet
Försäljning kl. 16.30–, serv. 17.30
Samtal med John Vikström & Christa Mickelsson kl. 18.30

KRISTINESTAD
Torsdag 25.11
Församlingshemmet
Försäljning kl. 16.30–, serv. 17.30
Samtal med Christa Mickelsson & David Strömbäck. Musik: Diana Lillhannus kl. 18.30–

MARIEHAMN
Fredag-lördag 12–13.11
Alandica
Bokförsäljning under Kyrkodagarna.

ÅBO
Torsdag 11.11
Aurelia
Försäljning kl. 16–
Servering kl. 18.30–19
Samtal med John Vikström & Monica Vikström-Jokela kl. 18.30–

JAKOBSTAD
Måndag 22.11
Församlingscentret
Försäljning kl. 15–
Servering kl. 16–
Samtal med Anna-Maja Henriksson & John Vikström kl. 17–

KRONOBY
Tisdag 23.11
Församlingshemmet
Försäljning kl. 16.30,
Servering kl. 16–
Samtal med John Vikström, Peter Kankkonen & Sarah Tiainen kl. 18.30–

JOHN VIKSTRÖM, ärkebiskop emeritus

Efter en paus på två år åker vi äntligen ut på turné! Temat för vår turné är **"vändpunkter"**. Vilka ögonblick har varit avgörande i ditt liv? Valde du själv, eller valde livet åt dig? De här frågorna diskuterar **Sofia Torvalds** bland annat med ärkebiskop emeritus **John Vikström**. Utöver diskussionerna blir det **kaffeservering, bokförsäljning** och **andakt**.
Välkommen med!

Turnén är ett samarbete mellan Fontana Media, Kyrkpressen, Församlingsförbundet och den lokala församlingen på orten.

EKENÄS
Onsdag 1.12
Församlingshemmet
Försäljning kl. 16–
Servering kl. 17.30
Samtal med Christa Mickelsson & Anders Lindström kl. 18.30–

HELSINGFORS
Måndag 29.11
G18, Georgsgatan 18
Försäljning kl. 16–
Servering kl. 17.30–
Samtal med John Vikström, Monica Jokela-Vikström & Christa Mickelsson kl. 18.30–

BORGÅ
Tisdag 16.11
Församlingshemmet
Försäljning kl. 16–
Servering kl. 17–
Samtal med John Vikström & Christa Mickelsson kl. 18.30–

LOKALA GÄSTER

Anna-Maja Henriksson, Jakobstad

Peter Kankkonen, Kronoby

Sarah Tiainen, Kronoby

Monica Vikström-Jokela, flera orter

Christa Mickelsson, flera orter

Anders Lindström, Ekenäs

David Strömbäck, Kristinestad

Bön vid den stängda dörren

SOM BARN bad jag aftonbön varje kväll. Jag började med det viktigaste. Käre gode Gud, gör så att jag inte drömmer något hemskt. Gör verkligen så att jag inte drömmer något hemskt. Jag drömde något hemskt ibland. Jag tror ändå att Gud hörde varje bön.

Som vuxen ber jag fortfarande aftonbön varje kväll. Jag tror fortfarande att Gud hör varje bön. Att få tro det är kanske det bästa som finns. Men som vuxen ber jag nästan aldrig om att slippa mardrömmar. Mina böner idag ser helt annorlunda ut.

SOM BARN var mina böner oftast långa önskelistor för egen del. Jag bad om mirakulöst jättelångt hår imorgon (eller helst redan igår). Jag bad om en

hund, om en barbiebil och om att min mamma skulle börja jobba i en godisbutik. Som stor är mina böner oftast långa önskelistor för andras del. Jag ber för barnlängtan som tår, för vänner som sörjer, för äktenskap som krisar och för sjukdomar som målar hela världen svart. Jag ber för mina barn och för mina gudbarn.

För egen del ber jag mest av allt för att Guds vilja ska få ske i mitt liv. Att rätt dörrar ska öppnas, att rätt dörrar ska stängas. Det är den lättaste och den svåraste bönen.

I VÅRAS fanns det tre dörrar i mitt liv som jag verkligen ville att skulle öpp-

»Att kunna känna frid också framför en stängd dörr är att verkligen känna frid.«

nas. Jag knackade på dem. Jag bad för dem. Jag bad inte att jag skulle få som jag ville, jag bad att jag skulle få som Gud ville och att jag skulle få frid med det. Så jag sökte två jobb och jag sökte en studieplats. Ingen av dörrarna öppnades. Allt var stängt.

På något märkligt sätt kom de där tre stängda dörrarna att bli ett enormt bönesvar för mig. Jag fick inte det jag ville, men jag fick en nästan övernaturlig frid mitt i besvikelsen. Och det var ju just den friden som jag hade bett om hela tiden.

ATT KUNNA känna frid också framför en stängd dörr är att verkligen kunna känna frid. Att kunna lita på Gud också när man inte vet vilken dörr som kommer att öppnas och när är att verkligen kunna lita. Jag vill ha mer frid och mer lit i mitt liv. Hoppas Gud vill ge mig det. Ske din vilja.

*Amanda Audas-Kass är modersmåls-
lärare och för tillfället finlandssvensk
läsambassadör.*

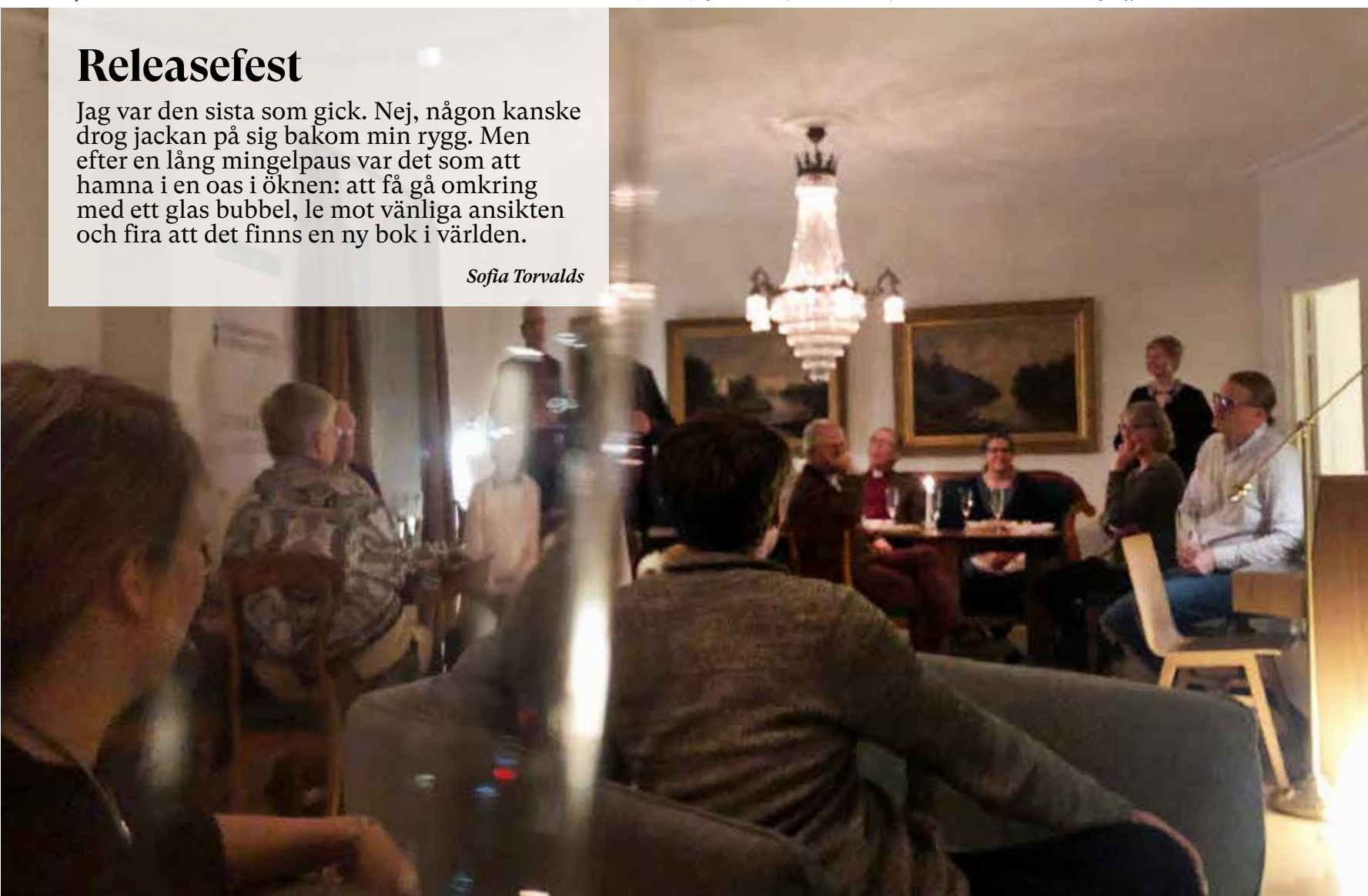
JAG HAMNADE PÅ ...

Under vinjetten "Jag hamnade på" hamnar vi på överraskande ställen, antingen fysiskt eller mentalt.

Releasefest

Jag var den sista som gick. Nej, någon kanske drog jackan på sig bakom min rygg. Men efter en lång mingelpaus var det som att hamna i en oas i öknen: att få gå omkring med ett glas bubbel, le mot vänliga ansikten och fira att det finns en ny bok i världen.

Sofia Torvalds

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

En stund av lugn

När gick du senast i kyrkan? En högmässa kan bli en oas av lugn i ett liv fyllt av måsten. Bläddra igenom dessa sidor och kolla in när just din församling samlas till gudstjänst. Välkommen!

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor:

Karabacka kapell sö 14.11 kl. 10: Ertman, Hannes Uunila. Kaffeservering efter mässan.

Esbo domkyrka sö 14.11 kl. 12.15: Ertman, Kronlund, Markus Malmgren.

Esbo domkyrka sö 21.11 kl. 12.15: von Martens, Kronlund, Brunell, Markus Malmgren.

Olars kyrka sö 21.11 kl. 17: mässa med lovsånger. Ertman, Brunell, Kronlund, Jesper Eklund. Kvällsté.

Familjeklubbar för föräldrar och småbarn: Vi träffas på följande platser kl. 9.30–11.30: Sång och lek i Sökö kapell varje ti. Esbo domkyrkas församlingsgård varje on. Imse–Vimseklubben i Mattby kapell varje to. Köklax kapell varje fre. Alla vuxna använder ansiktsmask.

Samlingar för daglediga kl. 13–14.30: Ti 16.11 Träffdax i Köklax kapell och Olars kyrka, svenska sidan. To 18.11 Ka-

rabacka kapell. Ti 23.11 Köklax kapell.
Välkomna på adventsfest för daglediga 24.11 kl. 11–14 till Församlingsgården (Kyrkstranden 2): Vi bjuder på gröt, kaffe och jultårta. Musikprogram, andakt och Lucia som kommer på besök. Anmäl er (och ev. specialkost) senast den 21.11 till Henrika Lemberg, 050 597 3313 henrika.lemborg@evl.fi

Symamsellerna: Ti 23.11 kl. 16–19 i Vita huset, Prästgårdsgr. 1.

Diakonin stöder och hjälper: Ta kontakt med diakonerna: Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi, Henrika 050 597 3313, henrika.lemborg@evl.fi samt WhatsApp, Facebook eller elektronisk tidsbokning asiointi.espoonseurakunnat.fi Mer info esboforsamlingar.fi/stod-och-hjalp/samtalshjalp.

Diakonin samlar igen nya yllesockor, för vuxna, att dela ut till klienter vid julen. Sockorna kan hämtas till Kyrkogatan 10 mellan kl 9–13 och lämnas i korgen i aulan. För mera information: Nina Wallenius 050 432 4323.

Esbo svenska församlings kansli på

Kyrkogatan 10: Vi betjänar per telefon må–fre kl. 9–13. Öppet för besök må och to kl. 9–13 eller enligt överenskommelse.

Bokning av dop, vigsel och jordfäst-

ning samt beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar: Esbo regioncentralregister, betjäning per telefon och e-post må–ti kl. 9–15 och on–to kl. 9–12, fre stängt. 09 8050 2600, keskusrekisteri.espoo@evl.fi, Bokningstjänster, 09 8050 2601, varauspalvelut.espoo@evl.fi. Begravningsstjänster, 09 8050 2200, hautatoimisto.espoo@evl.fi.

Vid alla evenemang följer vi myndigheternas anvisningar. Ansiktsmask bör användas. Aktuell information får du på esboforsamlingar.fi och sociala medier. Du kan också ringa församlingens kansli, 09 8050 3000, må–fre kl. 9–13.

GRANKULLA

Fr 12.11 kl. 15–19: Farsdagsförsäljning i Grani köpcenter. Välkommen. Arr. Kyrkoföreningen i Grankulla svenska

församling.

Lö 13.11 kl. 10–14: Farsdagsförsäljning i Grani köpcenter. Välkommen. Arr. Kyrkoföreningen i Grankulla svenska församling.

Kl. 15–18: Stickcafé för dig som är handarbetsintresserad i Sebastos. Förhandsanmälan till Daniela Hildén 050 443 0045.

Sö 14.11 kl. 12: Högmässa, Sini Aschan, Marcus Kalliokoski. Kaffe i nedre salen.

Ti 16.11 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och brödutdelning i kyrkans aula.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig mentaltvårdsgrupp i Sebastos, Carola Wikström.

Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 17.11 kl. 14: Kyrkosyfoöreningen i övre brasrummet.

To 18.11 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Carola Wikström.

Lö 20.11 Julpyssel: i Sebastos kl. 10–12 (grupp 1) och kl. 12.30–14.30

suonto@evl.fi eller 050 407 5165.
Besök ungdomsarbets hemsida
johannesungdom.wordpress.com för
senaste nytt!

MATTEUS

Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3
www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Matteusmässan: I Matteuskyrkan, söndagar kl. 10. Följ med direkt via Matteus församlings Facebooksida och delta i gemenskapen i kom- mentarsfältet. Vi strömmar mäs- san två eller tre gånger i månaden. I november strömmas mässan 28.11. Strömningarna hittas också på församlingens hemsida www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus. Förändringar i programmet kan ske. OBS ingen mäs- sa kl. 10 den 21.11 då det är kvällsmäs- sa.

MU-mäs- sa: Matteus Ungdoms veckomässor varje onsdag kl. 18! Välkommen med vare sig du är ung i ålder eller själ och hjärta.

Kvällsmäs- sa: Söndag 21.11 kl. 18 i Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3. En stämningsfull mäs- sa utan krav. Väl- kommen också på kvällste efteråt.

Molnet: En bönegrupp som är öppen för alla. Du kan komma en eller flera gånger. Vi träffas några torsdagar i månaden i Matteuskyrkan kl. 18-19.30. Följande samling är 28.11. Väl- kommen! Info: Gun Holmström, 040 759 6851. Mer info finns också på hemsidan: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Bibel för moderna tänkare: Bibelstu- die torsdag 18.11 kl. 18:30 Döden - vad säger Bibeln? Överlever man att mis- ta nån? Gäst; Monica Heikel-Nyberg

Stillhet: Hämta andan i Matteuskyrkan torsdag 18.11 kl. 18-18:30. Tänd ett ljus, lyssna till musiken och dina egna tan- kar. Stanna upp i en minut eller 30 och tänj ut tiden och tanken i skymningen.

BARN OCH UNGA

Musiklek: På tisdagar samlas Matteus musiklek i Matteuskyrkan. Välkom- men med du som är hemma med barn och vill prata och sjunga bort en stund. Klapp och Klang kl. 10 och 11.

Gung och Sjung kl. 11:30. För mera info kontakta musikledare Daniela: daniela.stromsholm@evl.fi.

Tweentisdag: Öppet hus för barn i åk 3-6. Kom och pyssla, spela TV-spel, gör läxor tillsammans med en hjälpis, häng med dina vänner och fika. Tis- dagar kl. 14-17.

Barnkör och pysselklubb för åk 1-2: I skolorna på torsdagar, Degerö

lågstadieskola kl. 13, Brändö lågsta- dieskola kl. 14.15, Botby grundskola kl. 12.30, Nordsjö lågstadieskola kl. 14.30. Mer info av musikledare Da- niela Strömsholm, 050 5967769, och ledare för barnverksamheten Catari- na Bärlund-Palm, 050 3803936.

Öppet hus för unga: I Matteuskyrkan

varje onsdag kl. 15-18. Du kan komma och äta mellanmål, läsa läxor, mysa i soffan med en kompis, spela pingis, hänga på telefonen eller bara chilla och prata med våra ungdomsledare.

MUSIK

Popkören: övar varje tisdag kl. 15:30

Kyrkokören: övar varje tisdag kl. 18:30.

Matteus Voice: övar nästa gång sön- dag 14.11 kl. 15:30

Vår Ton: Håller paus under hösten. Vi börjar sjunga igen 19.1.2022.

ÖVRIGT

Stickklubben: Vi träffas torsdagar udda veckor kl. 11-13. Följande träffar är 11. och 25.11.

Matteus SALT: Lördag 13.11 kl. 10-12.

Dagens tema är andlig fördjupning.

Därefter planerar och brainstormar vi kring vår verksamhet. Kom gärna med!

Samling för män: En diskussionskväll fredag 12.11 kl.18-20. i Matteuskyr- kan. Jarmo Juntumaa talar om de konservativas och liberalas möjlig- heter till samförstånd inom kyrkan.

Kvinnor mitt i livet: Intressanta gäs- ter, boksamtal eller promenader. För kvinnor i alla åldrar. Vi träffas nästa gång 29.11. Mer info: Helena Salenius, helena.salenius@evl.fi.

ThinkShow för vuxna: 11.11 kl 18:30.

Tema; "När livet känns tungt". Varför mår så många - speciellt unga - men- talt dåligt just nu? Hur vet man när man behöver söka hjälp? Hur hjälper man nån som mår dåligt? Gäster är Anna Korkman-Lopes och Ditte Sandholm. Livemusik av församling- ens musiker. Thinkshowen görs i hy- bridformat, delta i Matteuskyrkan eller se den streamad via Youtube.

PETRUS

Petruskyrkan Skogsbäcksvägen 15
www.petrusforsamling.net

Högmäs- sa: Sö kl. 10 i Munksnäs kyr- ka. Söndagskola för barn i samband med gudstjänsten. 14.11, Metsäranta 21.11 Koivula. 28.11 första advents mäs- sa, Thylin

Sö kl. 12: i Äggelby gamla kyrka. 14.11, Metsäranta 21.11 Koivula. 28.11 första advents mäs- sa, Thylin

Puls-gudstjänst: Sö kl. 15.30 i Pet- ruskyrkan. Puls är en gudstjänstge- menskap för alla åldrar. Välkommen med vare sig du varit med tidigare eller kommer för första gången! Barnkyrka och CoolKids för barn ordnas samtidigt. 21.11 är speciellt du som är ny i stan välkommen på Puls! 28.11 Första advent fest.

Petrusmäs- sa för hela församlingen: 5.12 kl. 15.30 firar vi Petrusmäs- sa i Petruskyrkan. Biskop Bo-Göran Åstrand är på besök, vi firar andra advent och åter julgröt tillsammans efter gudstjänsten. Välkommen!

BARNFAMILJER

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook och hör mer om barnverksamheten!

Barnens söndag: Sö kl. 15.30

EKENÄSNEJDEN

Litterär högmäs- sa med John Vikström

Söndag 14.11 kl. 10: Litterär högmäs- sa i Ekenäs kyrka, predikan av ärkebiskop emeritus John Vikström.

Barnkyrka och CoolKids för barn 2-6år och 7-13år i samband med Puls-gudstjänsten. Vi lyssnar på och pratar om bibelberättelser, ber till- sammans och pysslar ibland.

Musiklek: Kl. 10 ti i Malm och to i Haga. Välkommen med i vårt glada gäng och sjunga och leka tillsam- mans! Har du frågor eller vill anmäla dig? Ingen musiklek under höstlovet. Kontakta församlingspastor Anne Koivula (@evl.fi; tel. 050 342 9990)

EVENEMANG

Dagscafé 23.11: Välkommen med på en eftermiddag med kaffe, gemen- skap och missionslotteri. Ta gärna med små vinster. Varannan tisdag kl. 13. Vi ses i Petruskyrkan, Skogs- bäcksvägen 15. Mer info av diakonis- san Bodil Sandell, tel. 09 2340 7227 / 050 3803 925

Petrafrukost: 27.11 kl. 10 i Petruskyr- kan. Bli inspirerad och njut av mor- gonen! Petra är en skön förmiddag för kvinnor i alla åldrar. Kom med och dela livserfarenheter och -berättel- ser över en god frukost. Med oss har vi Nina Granvik som gör programmet Himaliv och Nadime Mabinda ansva- rar för musik.

ANDAKT OCH BÖN

Förbön och Tack: Ti 23.11 kl. 19. Två- språkig förbönsgudstjänst varannan vecka i Munksnäs kyrka. Du är väl- kommen på plats eller att följa online via Petrus facebook. Bengt Lassus, Marko Huhtala. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30-16.30, ons kl. 18-20, 09-23407171. Eller till pray. petrus@evl.fi, per post: Petrus för- samling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Morgonandakt i Petruskyrkan: Börja morgonen med rätt fokus! Tisdagar kl. 9-9.30 börjar vi dagen med lovsång och andakt. Välkommen! Lärjunga- skolan Transform leder morgonen.

Rotad i Ordet: 15.11 kl. 18, Malms kyrka. Kom med på en resa djupare i Bibeln och hitta en tro som håller. Soile Haverinen: "Mannen och kvin- nan som Guds avbild".

ONLINE

Du hittar oss på instagram och face- book: @petrusforsamling

Pulspodden: Lyssna på aktuell un- dervisning från Puls-gudstjänsterna

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Sö 14.11

- kl. 10: Litterär högmäs- sa i Ekenäs kyrka, predikan av ärkebiskop em. John Vikström. Övriga medverkande: A. Lindström, A. Storbacka och Pe- regrinus-kvartetten. Radiobandning, sänds i jan. 2022. Kyrkkaffe efteråt i kyrkan.

- kl. 16: Musikandakt i Snappertuna kyrka, Yliportimo, Lindroos.

Sö 21.11

- kl. 10: Högmäs- sa i Tenala kyrka, Westerholm, Lindroos.

- kl. 12: Gudstjänst i Bromarvs kyrka kyrka, Westerholm, Lindroos.

- kl. 18: Stenmäs- sa i Ekenäs kyrka, Lindström, Nygård.

En Nordisk Julkonsert: to 25.11 kl. 19 i Ekenäs kyrka. Hans Martin, Christina Lindberg, Agneta Olsson & Peter Grundström, Markus Stara, Tom Kälström. Biljetter 30€, netticket.fi. Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Fre 12.11:

- kl. 18.00 Israelisk dansövning: För- samlingshemmet. Viveca Unnerus.

Lö 13.11:

- kl. 18.00 Konsert LEDEN - Antti Soininens kompositioner: Ingå kyrka. Fritt inträde, programblad 5 €.

Sö 14.11:

- kl. 10.00 Farsdagsmäs- sa: Degerby kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burg- mann.

Må 15.11:

- kl. 13.15-15 Pysselklubb för barn i lågstadieålder: Församlingshem- met. Anmälningar: Noora Nylund, tel.

050-501 1755 eller e-post noora-elina.nylund@evl.fi.

Ons 17.11:

- kl. 14.00 **Missionssyfsöreningen:** Prästgården. Björklöf.

To 18.11

- kl. 11.30-13.00 **Matservering (4 €/person):** Församlingshemmet. Sköld-Qvarnström.

Fre 19.11:

- kl. 18.00 **Musik och filosofi:** Ingå kyrka. FL Leo Laine föreläser. Sjöblom, Hellsten, Gustafsson Burgmann.

Lö 20.11:

- kl. 18.00 **Välgörenhetskonsert till förmån för barn i Tanzania:** Ingå kyrka. Pris 25 €/vuxna, under 18 år gratis. Arr. SchoolKids Light. r.f.

Sö 21.11:

- kl. 10.00 **Tvåspråkig högmässa:** Ingå kyrka. Hellsten, Gustafsson.

Må 22.11:

- kl. 13.15-15.15 **Einsteinklubb (en vetenskaps- och forskningsklubb) för barn i lågstadiet:** Församlingshemmet. Anmälningar:

Noora Nylund, tel. 050-501 1755 eller e-post noora-elina.nylund@evl.fi

- kl. 18.30 **Bibelgrupp:** Prästgården. Norrvik.

Ons 24.11:

- kl. 13.00 **Församlingsträff:** Prästgården. Ungdomsteolog Lotta Ahlfors gäst oss. Lindell.

To 25.11:

- kl. 9.00-9.30 **Kontemplativ morgonmeditation:** Ingå kyrka. Gustafsson Burgmann.

- kl. 11.30-13.00 **Matservering (4 €/person):** Församlingshemmet. Sköld-Qvarnström.

- kl. 18.00 **Bönegrupp (tvåspråkig):** Prästgården. Tanja Kakko.

OBS!

• Ingå församlings kansli öppet må-ti kl. 9-12, ons-to endast telefonbetjäning, fre stängt.

• Ingå församlings diakonimottagning är stängd tills vidare - ta kontakt per telefon, tel 040-555 2090/Birgitta Lindell (e-post: birgitta.lindell@evl.fi) eller tel 050-413 8814/Terese Norrvik (e-post: terese.norrvik@evl.fi).

KARIS-POJO

Söndag 14.11

- kl. 10: Gudstjänst i Karis kyrka, Raunio, Tiitu. Gudstjänsten streamas också och kan ses via församlingens YouTube-kanal.

- kl. 12: Högmässa i Pojo kyrka, Raunio, Tiitu.

Domsöndagen 21.11

-kl. 10: Högmässa i Karis kyrka, C. Terlinden, Lindroos.

-kl. 12: Högmässa i Karis kyrka, Mäkirinta, Lindroos.

-kl. 16: Högmässa i Svartå kyrka, Mäkirinta, Näse.

To 25.11 kl. 17: Väggmålningarna i S:t Katarina kyrka i Karis. Vi börjar i Karis församlingshem med kaffe, té och tilltugg och då delar Markus Hiekkänen av sin kunskap om väggmålningarna. Efter presentationen åker vi till S:t Katarina kyrka i Karis och bekantar oss med väggmålningarna. Anmälan senast 17.11 till pastorskansliet må-to kl. 9-13 tfn 279 3000 eller per e-post: karis-pojo.forsamling@evl.fi

Närmare info: om vår verksamhet hittar du på www.karis-pojo.forsamling.fi

SJUNDEÅ

Familjesöndag: i Capella sö 14.11 kl. 15.

Babygruppen: i Lugnet må 15.11 och 22.11 kl. 10.

Klapp & Klang: i Postilla to 18.11 och 25.11 kl. 10.

Bibelgruppen: samlas i församlingshemmet to 18.11 kl. 18.

Lux Musicae: i S:t Petri kyrka fr 19.11 kl. 19, lö 20.11 kl.18 samt sö 21.11 kl. 16

Mässa: i S:t Petri kyrka sö 21.11 kl. 12

Diakonilunch: i Capella ti 23.11 kl. 11

Kyrkobroderna: samlas i församlingshemmet ti 23.11 kl. 16

Sjung för ditt minne: i Capella ons 24.11 kl. 10.

Vänligen se mer info och uppdateringar på www.sjundeaforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

14.11. kl. 13.00: Högmässa i Virkby kyrka. Sånggruppen Guldskanten sjunger. Kyrktaxi, kyrkkaffe.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Fr 12.11. kl. 18 Födelsedagskonsert i Domkyrkan, Brayan Jääskeläinen och Supavit Nummelin, orgel.

Sö 14.11 kl.10 Gudstjänst i S:t Olofs kapell, Pellinge, Ståhlberg, Tollander

Kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan, Ståhlberg, Lindgård, Tollander, Marit Björkbackas gudstjänstgrupp

Kl. 13.30 Farsdagslunch efter högmässan i församlingshemmet, Lundagatan 5

Meny: Nötkött med rödvinssås med bacon och syltlök, vitlökspotatis. Efterrätt: kaffe / te med moussebakelse av hallon, jordgubb och vitchoklad. Anmäl dig och din familj senast 10.11 kl. 11 till Sanna Lindström 040 528 6577.

Må 15.11 KL. 10 Motion och mission: Motionspromenad i sällskap. Kom med!

Kl. 17 Samtal i väntans tider. Grupp för dig kvinnor som väntar sitt första barn.

Ti 16.11 kl. 12 Andakt och lunch i församlingshemmet, Lundagatan 5

Kl. 16-20 Församlingsförbundets bokutställning och programkväll, Lindgård. Bokutställning, bokförsäljning, programkväll. Gäster John Vikström och Christa Mickelsson. Försäljning kl. 16, kaffe 17.30 (frivillig avgift), program 18.30.

On 17.11 och to 18.11 kl. 10-13 Café Ankaret är öppet, ingång från gården.

Kl. 10.30 Tjejträffen för pensionerade barnledare, i musikrummet

To 18.11 kl. 9-11.30 Baby och knatterytmik med familjeträff, Domprostgården, Antila, Strömfors

Kl. 13.30 Missionskretsen i Café Ankaret, Runebergsg. 24, Kerstin Vikström

Kl. 18 Bibeljakten, församlingshemmets stora sal, Runebergsg. 24. Erik Vikström,

Kl. 18 Konsert i Lilla kyrkan, Sjung sorgen - konsert, Annika Cleo, sång, Carita Holmström, sång och piano. Efteråt diskussionstillfälle.

Sö 21.11 kl.10 Gudstjänst i Emsalö kapell, Ståhlberg, Tollander

Kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan, Wilman, Ståhlberg, Söderström, Gunvor Flykts gudstjänstgrupp

Sö 21.11. kl. 18 Konsert i Domkyrkan, Johannes Brahms: Ein deutsches Requiem, Elina Rantamäki, sopran, Toni Hintsala, bari-

ton och Pekka Suikkanen, orgel, Finländska kammarkören, dir. Eric-Olof Söderström, program 10 €.

Må 22.11 kl. 9-12 Babyträff i Domprostgården, Hindsberg

KL. 10 Motion och mission: Motionspromenad i sällskap. Kom med!

KL. 13 Sjömansmissionskretsen i Café Ankaret, Göta Ekberg

Ti 23.11 kl. 12 Andakt och lunch i församlingshemmet, Lundagatan 5

On 24.11 och to 25.11 kl. 10-13 Café Ankaret är öppet, Runebergsgatan 24, ingång från gården.

On 24.11 Kl. 17 Missions- och bibelkväll i Café Ankaret, Lindström

Kl. 13 Mariakretsen i musikrummet, Inge Blom

To 25.11 kl. 9-11.30 Baby och knatterytmik med familjeträff, Domprostgården, Jenni Antila, Strömfors

Kl. 13-16 FamiljeVardagsrum / PerheOlkari Vill du ibland bara slappna av med ditt barn i vardagsrummet utan att behöva göra något? Domprostgårdens klubb, Finnbyvägen 6.

Kl.13.30 Väntrjänstvännerna samlas i Café Ankaret, Runebergsg. 24, Juntunen

Kl. 14 Kråkökretsen samlas i Sjötorp, Lindström.

SIBBO

Mer information: på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbo-svenskaforsamling.fi

Lö 13.11 kl. 13 Mässa med konfirmation: (sportlovsgruppen) i Sibbo kyrka.

Sö 14.11 kl. 18 Kvällsmässa i Söderkulla kyrka: (Obs! Ingen mässa i Sibbo kyrka kl.12.)

On 17.11 kl. 10 Frukost i Söderkulla kyrka: Inledande andakt.

On 17.11 kl.18 Kvällste med musik: Vi avtackar tf kantor Sinikka. Församlingshemmets stora sal.

Sö 21.11 kl. 12 Högmässa: i Sibbo kyrka.

Sö 21.11 kl. 15 Babykyrka: i Sibbo kyrka.

On 24.11 kl. 10 Frukost i Söderkulla kyrka: Veckomässa.

On 24.11 kl. 12 Åttaeuros lunch: för daglediga. Inledande andakt.

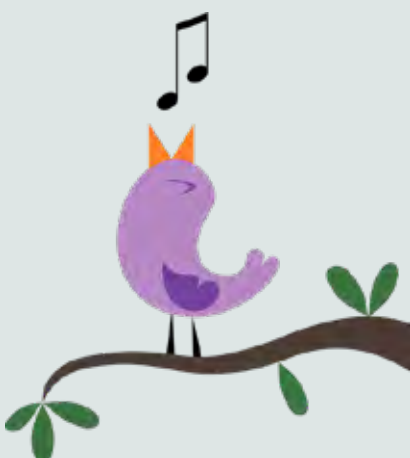
To 25.11 kl. 18 Missionsauktion: i bykyrkan Tabor, Grönkullavägen 142, Box. Auktionens intäkter går till FMS arbete. Inledningsandakt Camilla Ekholm.

Församlingens jultfärd: går i år tisdagen den 30.11 (c. kl. 7.30-17) till Lojo med bland annat guidning i Lojo och Tytyri-gruvan. Noggrannare tidtabell i kommande annonser. Anmälan under åttaeuros luncherna eller direkt till mikael.gronroos@evl.fi, tfn 0400-496976, senast 18.11.

SJUNDEÅ

Sjung för ditt minne

Onsdag 24.11 kl. 10: I väntan på att tryggt få sjunga igen, njuter vi tillsammans av musik i olika former. Minnesträning har vi också med på ett hörn. Man behöver inte vara musikalisk för att vara med, det räcker att man vill komma med och ha en trevlig stund tillsammans! Vi samlas i Capella (Flemingsvägen 2, 02580 Sjundeå)

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Var finns församlingens hem?

Svenska församlingshemmet i Borgå ska säljas. Det leder till en viss hemlöshet för både verksamhet och anställda.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

BORGÅ Förra året fattades ett principbeslut om att Svenska församlingshemmet i Borgå ska säljas i stället för att renoveras.

– Men vi har blivit lovade att vi får ha verksamhet och arbetspunkter i församlingshemmet till vårterminens slut. Vad som händer sedan är oklart i det här skedet, berättar **Mats Lindgård** som är kyrkoherde i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

Svenska församlingshemmet inrymmer just nu verksamhet för olika grupper samt arbetspunkter för kantorer, diakoniarbetare och missionssekreterare. En del verksamhet och anställda har redan nu flyttat ut.

– Ungdomsverksamheten och ungdomsarbetsledarna har flyttat till Domprostgården som ligger några hundra meter från domkyrkan. Vi hade vissa frågetecken kring om vi får ungdomarna att komma dit, eftersom det är längre från centrum. Men det har gått över förväntan, och ungdomarna har gjort gården till sin. Vi har mer ungdomar på samlingarna nu än före pandemin.

I Domprostgårdens sidobyggnad är också barnverksamheten installerad sedan tidigare.

Just nu är det egentligen prästerna som är mest hemlösa eftersom de överlät sina rum i Domprostgården till ungdomsverksamheten. I deras dagliga arbete behövs plats både för skrivbordsjobb och för att träffa församlingsmedlemmar.

– Vi har provisoriska lösningar för prästerna på Lundagatan i det finska församlingshemmet. På Lundagatan ska det också ordnas med sammanhängande utrym-

En församlingslokal är mer än bara väggar, konstaterar Mats Lindgård.

FOTO: ARKIV/NICKLAS STORBJÖRK

»Det är psykiskt belastande.«

Svenska församlingshemmet i Borgå står till församlingens förfogande till vårterminens slut. FOTO: ARKIV/ULRIKA HANSSON

men för alla de anställda som inte finns på Domprostgården. Tidtabellen för det här projektet är dock ännu oklar.

I Finska församlingshemmet finns också vissa delar av förvaltningen.

Själv har Mats Lindgård jobbat mycket på distans under sina tretio år i arbetslivet.

– Men alla har inte rymligt hemma för att förbereda sig och skriva. I vilket fall som helst är en arbetsgivare skyldig att se till att de anställda har vettiga och ändamålsenliga utrymmen. För tillfället har prästerna inte det.

Bedömningen är att det utöver Domprostgården, Borgå domkyrka och Finska församlingshemmet skulle behövas ytterligare plats för församlingens verksamhet. Det har talats om hyrda lokaler i närheten av centrum, men frågorna är fler än svaren.

– Det är psykiskt belastande för anställda att inte veta hur det blir med arbetsrum och verksamheten, jag skulle unna dem och medlemmarna att frågetecknen rätas ut så snabbt som möjligt, säger Lindgård.

Mer än bara väggar

Ur ett övergripande perspektiv borde församlingarna klara sig med så lite fastigheter som möjligt för att få mer pengar över till verksamhet och avlönad personal, funderar Lindgård.

– Visst kan man säga att de kyrkliga byggnaderna bara är väggar, men det är ändå mer än bara det. En plats där man har samlats i årtionden har blivit viktig för människorna som träffas där. Vi behöver något som känns som hemma, som är bekvämt och där vi trivs. Det är det som gör kyrkliga avyttringar så svåra.

För församlingens identitet är det viktigt att ha en fysisk förankring, anser han.

– I vår strategi för de kommande åren har vi angett att domkyrkan och fastigheterna i närheten av den ska vara en förankring för oss, men allt får inte plats i kyrkan och Domprostgården.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Fr 12.11. kl. 18 Födelsedagskonsert i Domkyrkan, Brayan Jääskeläinen och Supavit Nummelin, orgel.
Sö 14.11 kl.10 Gudstjänst i S:t Olofs kapell, Pellinge, Ståhlberg, Tollander

Kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan, Ståhlberg, Lindgård, Tollander, Marit Björkbackas gudstjänstgrupp.

Kl. 13.30 Farsdagslunch efter högmässan i församlingshemmet, Lundagatan 5
Meny: Nötkött i rödvinssås med bacon och syltlök, vitlökspotatis. Efterrätt: kaffe/te med moussebakelse av hallon, jordgubb och vitchocklad. Anmäl dig och din familj senast 10.11 kl. 11 till Sanna Lindström 040 528 6577.

Må 15.11 Kl. 10 Motion och mission; Motionspromenad i sällskap. Kom med!

Kl. 17 Samtal i väntans tider. Grupp för kvinnor som väntar sitt första barn.

Ti 16.11 kl. 12 Andakt och lunch i församlingshemmet, Lundagatan 5

Kl. 16–20 Församlingförbundets bokutställning och programkväll, Lindgård. Bokutställning, bokförsäljning, programkväll. Gäster John Vikström och Christa Mickelsson. Försäljning kl. 16, kaffe 17.30 (frivillig avgift), program 18.30.

On 17.11 och to 18.11 kl. 10–13 Café Ankaret är öppet, ingång från gården.

Kl. 10.30 Tjejträffen för pensionerade barnledare, i musikrummet

To 18.11 kl. 9–11.30 Baby och knatterytmi med familjeträff, Domprostgården, Antila, Strömfors

Kl. 13.30 Missionskretsen i Café Ankaret, Runebergsg. 24, Kerstin Vikström

Kl. 18 Bibeljakten, församlingshemmets stora sal, Runebergsg. 24. Erik Vikström.

Kl. 18 Konsert i Lilla kyrkan, Sjung sorgen – konsert, Annika Cleo, sång, Carita Holmström, sång och piano. Efteråt diskussionstillfälle.

Sö 21.11 kl.10 Gudstjänst i Emsalö kapell, Ståhlberg, Tollander

Kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan, Wilman, Ståhlberg, Söderström, Gunvor Flykts gudstjänstgrupp

Sö 21.11. kl. 18 Konsert i Domkyrkan, Johannes Brahms: Ein deutsches Requiem, Elina Rantamäki, sopran, Toni Hintsala, baryton och Pekka Suikkanen, orgel, Finländska kammarkören, dir. Eric-Olof

Söderström, program 10 €.

Må 22.11 kl. 9–12 Babyträff i Domprostgården, Hindsberg

Kl. 10 Motion och mission; Motionspromenad i sällskap. Kom med!

Kl. 13 Sjömansmissionskretsen i Café Ankaret, Göta Ekberg

Ti 23.11 kl. 12 Andakt och lunch i församlingshemmet, Lundagatan 5

On 24.11 och to 25.11 kl. 10–13 Café Ankaret är öppet, Runebergsgatan 24, ingång från gården.

On 24.11 Kl. 17 Missions- och bibelkväll i Café Ankaret, Lindström

Kl. 13 Mariakretsen i musikrummet, Inge Blom

To 25.11 kl. 9–11.30 Baby och knatterytmi med familjeträff, Domprostgården, Jenni Antila, Strömfors

Kl. 13–16 FamiljeVardagsrum / PerheOlkari Vill du ibland bara slappna av med ditt barn i vardagsrummet utan att behöva göra något? Domprostgårdens klubbрум, Finnbyvägen 6.

Kl.13.30 Väsentjänstvännerna samlas i Café Ankaret, Runebergsg. 24, Juntunen

Kl. 14 Kråkökretsen samlas i Sjötorp, Lindström.

SIBBO

Mer information: på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenskaforsamling.fi

Lö 13.11 kl. 13 Mässa med konfirmation: (sport-

lovsgruppen) i Sibbo kyrka.

Sö 14.11 kl. 18 Kvällsmässa i Söderkulla kyrka: (Obs! Ingen mässa i Sibbo kyrka kl.12.)

On 17.11 kl. 10 Frukost i Söderkulla kyrka: Inledande andakt.

On 17.11 kl.18 Kvällste med musik: Vi avtackar tf kantor Sinikka. Församlingshemmets stora sal.

Sö 21.11 kl. 12 Högmässa: i Sibbo kyrka.

Sö 21.11 kl. 15 Babykyrka: i Sibbo kyrka.

On 24.11 kl. 10 Frukost i Söderkulla kyrka: Veckomässa.

On 24.11 kl. 12 Ättaeuroslunch: för daglediga. Inledande andakt.

To 25.11 kl. 18 Missionsauktion: i bykyrkan Tabor, Grönkullavägen 142, Box. Auktionens intäkter går till FMS arbete. Inledningsandakt Camilla Ekholm.

Församlingens julutfärd: går i år tisdagen den 30.11 (ca kl. 7.30–17) till Lojo med bland annat guidning i Lojo och Tytyri-gruvan. Noggrannare tidtabell i kommande annonser. Anmälan under ättäeurosluncherna eller direkt till mikael.gronroos@evl.fi, tfn 0400–496976, senast 18.11.

VANDA

Lö 13.11 kl. 12.00 Konfirmationsmässa för Houtskär 1, Obs i Dickursby nya kyrka med Anu Paavola, Jona Granlund och Anders Ekberg.

Sö 14.11 Högmässa i Dickursby nya kyrka kl.12 med A. Paavola och A. Ekberg

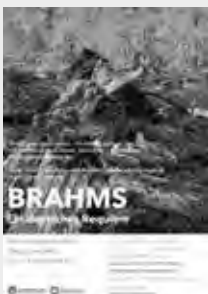
BORGÅ Konsert

Requiem i domkyrkan

Välkommen att lyssna till ”Ein deutsches Requiem” av Johannes Brahms i Borgå domkyrka **21.11 kl. 18.**

Idén till en tysk dödsmässa hade Brahms haft länge, och återvände till temat 1865 sedan hans mor gått bort. Texten är på tyska och präglad av tonsättarens lutherska tro. Till skillnad från den katolska dödsmässan framhävs här övertygelsen om dödens övervinnande, och hos Brahms står också de efterlevande och deras sorg i centrum.

Rekviemet tar ca 80 minuter. Medverkande: Elina Rantamäki, sopran, Toni Hintsala, baryton och Pekka Suikkanen, orgel, Finländska kammarkören, dir. Eric-Olof Söderström, program 10 €.

SIBBO Gruva

Julutfärd till Lojo

Församlingens julutfärd: går i år tisdagen **30.11 (ca kl. 7.30–17)** till Lojo med bland annat guidning i Lojo och Tytyri-gruvan. Noggrannare tidtabell hittar ni i kommande annonser.

Anmälan under ättäeurosluncherna eller direkt till mikael.gronroos@evl.fi, tfn 0400–496976, senast 18.11. Välkomna med!

Sö 14.11 kl 13 Himmelverkstad i Dickursby nya kyrka. Kom och pyssla ihop en vacker himmel. Församlingen bjuder på kaffe och tilltugg. Verkstaden passar för 15 år och uppåt.

Ti 16.11 kl. 13.00 S:t Martins kretsen i Myrbacka Virta-kyrka i Aalto rummet, Råtorpsvägen 8, med kaffe, dopp, andakt och prat.

On 17.11 kl. 14.00 Dickursbykrets i Folkhälsanhuset i Dickursby, Vallmovägen 28. Andakt, kaffe och tilltugg. Välkommen alla!

On 17.11 kl. 18 Ungdomskväll i Dickursby nya kyrka.

Lö 20.11 kl. 12. Konfirmationsmessa för Pajulahti lägre i Helsing kyrka S:t Lars. Anu Paavola, Jona Granlund och Anders Ekberg.

Sö 21.11 kl. 12.00 Konfirmationsmessa för Houtskär 2 i Helsing kyrka S:t Lars. Kristian Willis, Jona Granlund och Anders Ekberg.

Ti 23.11 kl. 13. Seniorcaféet i Dickursby kyrka. Välkommen med att träffa andra! Andakt, kaffe och tilltugg med trevligt sällskap

On 24.11 Ungdomskväll kl. 18 i Dickursby nya kyrka

To 25.11 kl. 13. Sottungsby-Håkansbölekreten med Vanda svenska församling i Håkansböle kyrka, Håkansbölevägen 48. Kom med att träffa andra, andakt, kaffe och tilltugg.

To 25.11 kl. 14. The Message Club i Dickursby kyrka. WELCOME TO THE ENGLISH MESSAGE CLUB 2021! We will be using "the Message" bible version and be studying the gospel of St. Luke. Some refreshments will be served. We will have the meetings from 2 pm-4 pm. For more information and enrollment please contact deacon Heidi Salminen.

Högmässorna och konfirmationen strömmas via församlingens Youtube-kanal.

ViAnda-kören övar kl. 11:30-13:30 på onsdagar, på Helsinggård, Konungsv. 2, Dickursby. Nya sångare hjärtligt välkomna! Info: Anders Ekberg, tfn 0503107096, anders.ekberg@evl.fi

Med förbehåll för ändringar och annulleringar i programmet p.g.a. pandemin.

Kansliets öppettider september-december är må-fre kl. 9-12, tfn 09-8306 262, e-post vandasvenska@evl.fi

Prästdejour enligt överenskommelse. **Diakonin** har öppen mottagning torsdagar kl. 10-11.30.

VANDA Pyssel

Himmelverkstad

På söndag **14.11 kl. 13** ordnas Himmelverkstad i Dickursby nya kyrka. Kom och pyssla ihop en vacker himmel. Församlingen bjuder på kaffe och tilltugg. Verkstaden passar för 15-åringar och uppåt. Välkommen!

KOLUMNEN

GUN GEISOR

Lyssna eller inte

I HELA mitt liv har jag lyssnat på radion. Under mina första skolår var jag ganska ofta förkyld och måste stanna hemma. Men jag var inte så sjuk att det var hemskt, utan tvärtom fick jag några extra lediga dagar. Dem tillbringade jag med att pyssla och lyssna på radion som höll mig sällskap eftersom föräldrarna var på jobbet. Då fanns bara en svenskspråkig radiokanal, och allt mitt lyssnande resulterade i en större allmänbildning och gjorde mig till musikalisk allätare. Försättningsvis lyssnar jag så gott som dagligen på radio. Kanalerna kan variera lite, men förutom sällskap och underhållning, medan jag gör någonting annat, är en viktig aspekt lyssnandet på nyhetssändningar. Här ger radion mig ett fönster mot omvärlden och håller mig uppdaterad. Jag har ofta radion på i bilen och där surfar jag mellan några kanaler beroende på humöret.

»Det gäller då att välja vem och vad man ska lyssna till.«

I VÅRAS flyttade Ungdomsvåningen, där jag länge haft mitt arbetsrum, ut från svenska församlingshemmet till Domprostgården nära domkyrkan. Numera går min arbetsresa genom gamla stan, mycket ofta med bil där jag lyssnar på radion. Och här händer något. På den trånga gatan blandar två olika radiokanalers våglängder sig med varandra. Musikaliskt kastar jag av och an mellan rock

och symfoni, i vissa ögonblick är det två olika musikstycken rentav ovanpå varandra. Enda sättet för mig att påverka detta är att antingen gå till en tredje stabilare kanal eller stänga radion helt.

NÄR JAG först råkade ut för detta tekniska fenomen blev jag irriterad, men nu fascinerar det mig och har gett mig en bra bild för villkoret att vara människa. Vi är ju ständigt mottagare av budskap på olika sätt och av alla slag. Det är myndigheter, reklam, förståsigpåare, vänner, ovänner. Listan kan göras hur lång som helst och budskapen kan vara högljudda eller lågmälda, svårtolkade eller i klartext. Det gäller då att välja vem och vad man skall lyssna till, och när man ska stänga öronen. Det är minsann inte lätt!

OCH FÖR att ytterligare komplicera tillvaron för oss har vi de egna inre rösterna som kan tävla om vår uppmärksamhet. I Bibeln säger Jesus: "På frukten skall trädet kännas." Kanske kan den tanken vara till hjälp då man skall välja vad som är värt att lyssna på. Vad är följden, resultatet om jag tar till mig budskapet? Och vad är följden om jag inte lyssnar?

När jag parkerar bilen vid Domprostgården eller hunnit hem, har bilradion börjat bete sig som den ska igen, och då inser jag att som människa är jag inte bara en mottagare som skall gallra bland budskap. Jag är också en sändare! Vad skall jag sända ut idag bland mina medmänniskor? Och jag inser att mitt enda hopp är orden vi ger konfirmanderna när det gäller bön: Hjälpl! Förlåt! Tack!

Gun Geisor är ledare för sektorn Kristen fostran.

Frivilliga och anställda träffas på morgonen och ställer i ordning frukosten. Från vänster frivilligarbetarna Liisa Happonen, Annikki Häkklä och Senja Westerback samt församlingarnas anställda Pirkko Perilä, Merja Rantakangas och Karin Åstrand. FOTO: MIKAEL GRÖNROOS

Gröt, andakt och gemenskap

Varje onsdag serveras en avgiftsfri frukost i Söderkulla kyrka. – Alla är välkomna, säger diakoniarbetare Karin Åstrand.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

SIBBO På onsdag morgnarsamlas frivilliga och församlingsanställda från finska och svenska församlingen i Söderkulla kyrka. Gröt och ägg ska kokas och bröd och pålägg plockas fram.

– Det brukar vara god stämning i köket, både före och under frukosten. Jag tror att frivilliga vill ställa upp för att det är något vi gör tillsammans, för en god sak och för församlingen, säger diakoniarbetare **Karin Åstrand**.

Frukosten består av livsmedel som doneras från lokala butiker och trädgårdar samt

»Många ser det här som sitt ställe.«

mejeriet på orten. Församlingarna kompletterar med det som behövs från sin budget. Frukosten är avgiftsfri för deltagarna.

– Om vi har fått mer matvaror än vad som behövs till frukosten delar vi också ut varor, säger Åstrand.

Frukosten riktar sig till precis alla som kan och vill vara med.

– Vi brukar ha omkring 30 till 40 personer, både äldre människor och barnfamiljer. Jag tycker det är så fint att vi når ut brett, till alla som har möjlighet att delta.

Det finns flera fördelar med satsningar som denna.

– Det ger människor en möjlighet att komma samman, uppleva gemenskap och samtidigt får de en fullständig frukost med bröd, ägg, gröt och yoghurt.

– Många ser det här som sitt ställe och tycker det känns bra att komma. Jag tycker också att folk ger sig tid att prata och fundera tillsammans.

Fina församlingsbor

Frukosten inleds med en andakt.

– Vi samlas i kyrksalen först och så håller någon från finska eller svenska församlingen en andakt. Vi försöker ofta ha med

något inslag på båda språken. Och en gång i månaden ordnas också nattvardsgång, säger Karin Åstrand.

Hon jobbar som vikarie i Sibbo svenska församling sedan augusti. Hemorten är Borgå i och med att hennes man är biskop Bo-Göran Åstrand.

– Jag trivs mycket bra med att jobba i Sibbo. Som Jakobstadsbo hade jag lätt att smälta in, och jag känner mig hemma här. Församlingsborna är väldigt fina. Ju mer jag rör på mig, desto fler kontakter får jag.

Vad äter du själv helst till frukost?

– Jag äter gärna yoghurt! Hemma kokar jag inte ägg, men under den här frukosten äter jag också ägg. Och så försöker jag slå mig ner och prata med dem som är där och inte bara rusa omkring. Den där koppen med kaffe är också viktig!

Frukost för alla

Frukost serveras avgiftsfritt varje onsdag kl. 10 i serveringssalen i Söderkulla kyrka (Fröken Miilis väg 2). Alla är välkomna!

Frukosten inleds med andakt i kyrksalen.

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Myrskog, johan.myrskog@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6322. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Har vi vilja att stanna upp?

KOLUMN
Anna Korkman
Lopes jobbar som familjerådgivare i Helsingfors församlingar.

FOTO: KP-ARKIV

DET ÄR LÄNGE SEDAN jag känt att livet rör sig i en sådan fart att det skulle vara möjligt att emellanåt stiga av och promenera vid sidan för att sedan ta sig upp i kärran igen. Landskapet verkar flyga förbi så som det gör om man sitter på ett tåg i hög hastighet.

VARFÖR ÄR det så svårt att sänka hastigheten? Vad är det som driver oss att ta emot mer och mer? Det påminner om när man som yngre gick på buffén på färjan till Stockholm och fyllde tallriken på allt från kallrökt fisk till brunsås med köttbullar i en salig röra och sedan hade svårt att egentligen kunna urskilja vad som var vad.

Vi riskerar att också våra relationer blir som snabbmat. Snabbt tillkomna, föga näringsinnehåll och kastat innan man kommit till slutet. Mat som när oss väl kräver många ingredienser i färskt tillstånd. Goda relationer kräver att man tillräckligt snabbt har möjlighet att tala om det som kommer upp, också svåra frågor, på ett tryggt sätt. Då kan vårt förtroende för varandra stärkas och få en fast grund.

VI HAR SÄKERT goda orsaker till att rusa vidare. Det kan bli jobbigt om man ser tydligt. När vi har tid att sakta på takten så kan det hända att vi börjar

»Vi riskerar också att våra relationer blir som snabbmat.«

skönja oegentligheter i vårt agerande eller var vi är inkonsekventa.

För att vi ska kunna reagera på om vår kurs så småningom har fört oss i en riktning som inte egentligen motsvarar våra värderingar, eller hurdana människor vi strävar efter att vara så krävs det att vi har tid att tänka efter.

SOKRATESLÄR ha sagt: *The unexamined life is not worth living*, i en fri översättning, att det inte är värt att leva ett liv utan att begrunda eller granska det. Evangelierna berättar att Jesus regelbundet drog sig undan för att vara ensam och be.

VAD VILL DU göra för att försvara ditt behov av att tänka och se över livet? Behöver också du dagligen Guds input på din riktning och dina planer? Ska vi inte lägga undan telefonen en stund och bara stirra ut i tomma intet för att se om vi får fatt på vad som är på gång och vart vi är på väg?

Hallå där Johan Myrskog!

Han är ny redaktör för Kyrkpressens Helsingforssidor.

– **DET KÄNNES** jättebra, som att komma tillbaka efter en liten paus, jag har ju tidigare varit vikarie på Kyrkpressen.

Han är född på Iniö, men uppvuxen i Helsingfors.

– **HELSINGFORS ÄR** inte en storstad, men den är väldigt varierande, och vacker alla årstider. Naturen finns alltid nära och varje stadsdel har sin egen prägel. Jag tror inte att det finns många så välfungerande huvudstäder i världen.

– **Jag gillar** att upptäcka nya kaféer. Ett favoritställe är Andante på Fredriksgatan. Jag brukar dricka kaffe med mjölk, men där dricker jag svart.

SOFIA TORVALDS

Some ett viktigt verktyg i kyrkan

Kyrkan måste vara där människorna är. Också online. Att skapa meningsfullt innehåll kräver engagemang och satsning, men det är ett smidigt verktyg för att nå ut till alla människor.

TEXT: JOHAN MYRSKOG

– Målet är att varje Helsingforsbo åtminstone på något plan ska få lite andligt stöd och ta del av betydelsefullt innehåll på kyrkans sociala medie-kanaler, säger **Outi Pippuri**.

Hon är kommunikationsplanerare på Helsingfors kyrkliga samfällighet. Till hennes arbete hör bland annat att producera innehåll, att leda och initiera olika projekt inom kommunikationen samt att utbilda kyrkligt anställda i användning av sociala medier. Hon beskriver arbetet som mångsidigt och omfattande.

– Sociala medier är verkligen inget lätt jobb som bara ”görs av någon” lite med vänster hand. Det kräver tid, engagemang och satsning och eftersom människor i allmänhet är väldigt duktiga på att använda sociala medier behöver kyrkan också hålla en hög nivå.

Outi Pippuri.
FOTO: ANTTI
VILJANEN

Där människorna är

Varför behövs kyrkan på sociala medier och vilken roll har den? För Outi Pippuri är svaret självklart men har många sidor.

– Kyrkan måste vara där människorna är. Men innehållet måste också anpassas enligt målgrupp. Vi behöver ständigt fråga oss själva hurdan typs människor det är som vi betjänar, vad de behöver och vad de tycker är viktigt. Samtidigt är det viktigt att förstå att ett enda budskap inte kan nå alla och därför är det väldigt viktigt att vi är aktiva och mångsidiga.

Ärett möte online lika värdefullt som ett möte ansikte mot ansikte? Outi Pippuri vill inte ställa alternativen mot varandra utan snarare se dem som en helhet.

– Jag tror att den fysiska och virtuella världen stöder varandra. Jag skulle aldrig någonsin ersätta fysiska möten och bara köra allting virtuellt. Samtidigt finns det somliga människor som vi av olika orsaker bara kan nå online och då behöver vi se till att vi också gör det, säger hon.

Möjlighet att nå ut till flera

Tova Vikström är församlingssekreterare och informatör i Matteus församling. Hon ser många fördelar med att kyrkan

finns på sociala medier.

– Det känns som att vi nått ut till fler människor under pandemin då olika evenemang enbart ordnats online. Det är också lägre tröskel att bara logga in och inte fysiskt behöva ta sig någonstans för att delta. Jag tror att möjligheten till anonymitet är ganska viktigt i dagens samhälle.

Även om inte allt material engagerar i form av kommentarer gläds Vikström över de små livstecknen.

– Bara det att någon gillat ett inlägg visar att vi nått fram och att någon sett det.

Finns det en risk att människor slutar komma då fler och fler evenemang ordnas online? Tova Vikström tror inte det.

– Jag tror snarare att det ökar mängden som deltar. De som vill träffas kommer obe-

Tova Vikström. FOTO: JOHAN MYRSKOG

Sociala medier kan vara det bästa och ibland enda sättet att nå vissa människor.
FOTO: PIXABAY/AZAM KAMOLOV

roende att komma på plats för att träffas och via streaming har fler möjlighet att delta och kanske den vägen rentav hitta in i en gemenskap.

Vikström tror också att det i framtiden kommer att gå alltmer mot hybridevenemang där det är möjligt att delta både på plats och på distans.

– Fördelarna är förstås att fler människor kan delta men en möjlig nackdel är att det kräver en viss teknisk kompetens hos församlingarna. Allt kan inte hänga enbart på en enda person.

Sociala medier skapar känslor

Outi Pippuri har gång på gång överraskats av människors vilja att gå på djupet med svåra frågor som till exempel vad livets mening är.

– I den här polariserade världen finns också godhet och det är fint att se att det går att hålla en saklig diskussion även om man är av helt olika åsikt i olika frågor.

Hon betonar dock att sociala medier skapar känslor.

– Det är lite av en paradox. Vi vill ju att vårt material ska skapa reaktioner och leda till diskussioner. Samtidigt kan det slå över ibland och speciellt då är det viktigt att vi är närvarande och uppmärksamma.

»Jag tror att den fysiska och virtuella verktygen stöder varandra.«

Matteus församling

Andligt liv

Matteusmässan: I Matteuskyrkan, söndagar kl. 10. Följ med direkt via Matteus församlings Facebooksida och delta i gemenskapen i kommentarsfältet. Vi strömmar mässan två eller tre gånger i månaden. I november strömmas mässan 28.11. Strömningarna hittas också på församlingens hemsida www.helsingforsforsamling-ar.fi/matteus. Förändringar i programmet kan ske. OBS ingen mäsas kl. 10 den 21.11 då det är kvällsmässa.

MU-mässa: Matteus Ungdoms veckomässor varje onsdag kl. 18! Välkommen med vare sig du är ung i ålder eller själ och hjärta.

Kvällsmässa: Söndag 21.11 kl. 18 i Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3. En stämningsfull mäsas utan krav. Välkommen också på kvällste efteråt.

Molnet: En bönegrupp som är öppen för alla. Du kan komma en eller flera gånger. Vi träffas några torsdagar i månaden i Matteuskyrkan kl. 18–19.30. Följande samling är 28.11. Välkommen! Info: Gun Holmström, 040 759 6851. Mer info finns också på hemsidan: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Missa inte! Bibel för moderna tänkare: Bibelstudie torsdag 18.11 kl. 18:30 Döden – vad säger Bibeln? Överlever man att mista nån?

Gäst; Monica Heikel-Nyberg

Missa inte! Stillhet: Hämta andan i Matteuskyrkan torsdag 18.11 kl. 18–18:30. Tänd ett ljus, lyssna till musiken och dina egna tankar. Stanna upp i en minut eller 30 och tänj ut tiden och tanken i skymningen.

Barn och unga

Musiklek: På tisdagar samlas Matteus musiklek i Matteuskyrkan. Välkommen med du som är hemma med barn och vill prata och sjunga bort en stund. Klapp och Klang kl. 10 och 11.

Gung och Sjung kl. 11.30. För mera info kontakta musikleddare Daniela: daniela.stromsholm@evl.fi.

Twentitisdag: Öppet hus för barn i åk 3–6. Kom och pyssla, spela TV-spel, gör läxor tillsammans med en hjälpis, häng med dina vänner och fika. Tisdagar kl. 14–17.

Barnkör och pysselklubb för åk 1–2: I skolorna på torsdagar, Degerö lågstadieskola kl. 13, Brändö lågstadieskola kl. 14.15, Botby grundskola kl. 12.30, Nordsjö lågstadieskola kl. 14.30. Mer info av musikleddare Daniela Strömsholm, 050 5967769, och ledare för barnverksamheten Catarina Bär-lund-Palm, 050 3803936.

Öppet hus för unga: I Matteuskyrkan varje onsdag kl. 15–18. Du kan komma och äta mellanmål, läsa läxor, mysa i soffan med en kompis, spela pingis, hänga på telefonen eller bara chill

och prata med våra ungdomsledare.

Musik

Popkören: övar varje tisdag kl. 15:30

Kyrkokören: övar varje tisdag kl. 18:30.

Matteus Voice: övar nästa gång söndag 14.11 kl. 15:30.

Vår Ton: Håller paus under hösten. Vi börjar sjunga igen 19.1.2022.

Stickklubben: Vi träffas torsdagar udda veckor kl. 11–13. Följande träffar är 11. och 25.11.

Matteus SALT: Lördag 13.11 kl. 10–12. Dagens tema är andlig fördjupning. Därefter planerar och brainstormar vi kring vår verksamhet. Kom gärna med!

Samling för män: En diskussionskväll fredag 12.11 kl. 18–20. i Matteuskyrkan. Jarmo Juntumaa talar om de konservativa och liberala möjligheter till samförstånd inom kyrkan.

Kvinnor mitt i livet: Intressanta gäster, boksamtal eller promenader. För kvinnor i alla åldrar. Vi träffas nästa gång 29.11. Mer info: Helena Salenius, helena.salenius@evl.fi.

ThinkShow för vuxna: 11.11 kl 18:30. Tema: ”När livet känns tungt”. Varför mår så många – speciellt unga – mentalt dåligt just nu? Hur vet man när man behöver söka hjälp? Hur hjälper man nån som mår dåligt? Gäster är Anna Korkman-Lopes och Ditte Sandholm. Livemusik av församlingens musiker. Thinkshowen görs i hybridformat, delta i Matteuskyrkan eller se den streamad via Youtube.

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med! Våra diakoniarbetare är Carita Riitakorpi 050-380 3986 och Mari Johnson 050-380 3976.

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Kansliet: Fysiska kansliet är stängt. Telefoni ti och to 10–14. Lokaler: Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

MATTEUS VÄLGÖRENHETSKONSERT

Free your mind

Välgörenhetskonsert mot rasism och fördomar i Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3, den 20.11 kl. 18. Artister är Matteus Voice, Popkören, Nicole Vikatmaa & Orchestra och Bästisduon, kända från årets MGP-tävling! Artisterna uppträder med musik av bl.a. Coldplay och Lady Gaga. Gratis inträde, frivillig avgift går oavkortat till ett ändamål som jobbar mot rasism och fördomar.

Johannes församling

Gudstjänster

Mässa: söndagar kl. 10 på Heikasvägen 7.
Högmässa: söndagar kl. 12 i Johanneskyrkan.
Mässa: söndag 14.11 kl. 15 i Folkhälsanhuset i Brunakärr. Passionärerna medverkar.
Andakt: tisdag 16.11 kl. 17.30 i Drumsö seniorhus.
Middagsbön: vardagar kl. 12 i Johanneskyrkan. Diakonin finns på plats i kyrkan på tisdagar fram till kl. 14.
Veckomässa: onsdagar kl. 18 i Johanneskyrkan.
För uppdaterad information, besök helsingforsforsamling-ar.fi/johannes. Du kan också kontakta pastorskansliet med dina frågor måndis och tors-fre mellan kl. 10 och 15 (johannes.fors@evl.fi, 09 2340 7700).

Gemenskap

Samtalsgruppen Bibel, tro & tvivel: måndag 15.11 kl. 18 i Hörnan. Ledare: Kisa Korkman (kisa.korkman@gmail.com), gäst: Henrik Andersén.
Träffpunkt: tisdag 16.11 kl. 13 i Högbergssalen. Samtal, gemenskap och kaffe/te.

JOHANNES

Nallegudstjänst

För de minsta

Fredag 19.11 kl. 10 i Johanneskyrkan. En gudstjänst för de minsta med sång, rörelse, bön och predikan. Ta gärna med en egen nalle!

Stickningskväll för alla åldrar: tisdag 16.11 kl. 18 i Hörnan, Högbergsgatan 10, ingång nära A-trappan. Mera info: nicolina.gronroos@evl.fi eller 050 598 6762.

Barnfamiljer

OBS! Ingen musiklek i Högbergssalen fredag 19.11!
Musiklek: tisdagar kl. 9.30 (6 mån–1 år) och 10.30 (från 3 mån) på Högbergsgatan 10, 2 vån. Kaffe/te efter musikstunden.
Musiklek: tisdagar kl. 14 (0–3 åringar) i Bokvillan, Tavastvägen 125.
Musiklek: torsdagar kl. 10 (0–3 åringar) på Heikasvägen 7 C, 4 vån., Drumsö. Kaffe/te efter musikstunden.
Musiklek: fredagar kl. 9.30 (1–4 åringar) och 10.30 (från 3 mån) på Högbergsgatan 10, 2 vån. Kaffe/te efter musikstunden.
Anmälningar till musiklek riktas till heidi.aberg@evl.fi.

Musik

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.
S:t Jacobskören: övar tisdagarna 16.11 och 23.11 kl. 18.30 på Heikasvägen 7.
Passionärerna: övar torsdagarna 18.11 och 25.11 kl. 10.30 i Folkhälsanhuset i Brunakärr, musiksalen.
Roströsten: övar torsdag 18.11 kl. 18.30 i Högbergssalen, Högbergsgatan 10, 2 vån.
Tomas vokalsemblem: övning torsdag 18.11 kl. 18.30 i Johanneskyrkans krypta.
Roströsten, S:t Jacobskören och Tomas vokalsemblem: samövning inför Första advent, torsdag 25.11 kl. 18.30 i Högbergssalen, Högbergsgatan 10, 2 vån.

Ungdomar & unga vuxna

Spelkväll för unga vuxna: tisdag 23.11 kl. 18 i Hörnan, Högbergsgatan 10 (ingång nära A-trappan). Mera info: viivi.suonto@evl.fi eller 050 407 5165.

Besök ungdomsarbets hemsida johannesungdom.wordpress.com för senaste nytt!

JOHANNES FÖRSAMLING
www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Kansliet: må, ti, to, fre 10–15. Högbergsgatan 10, tel. 09–2340 7700.

Lokaler: Johanneskyrkan, Högbergsg. 12, Högbergssalen och Tian, Högbergsg. 10 E (vån. 2), Hörnan, Högbergsg. 10 (gatuplan), Folkhälsan och Majblomman, Mannerheimv. 97, Gamla kyrkan, Lönnrosgatan 6, Bokvillan, Tavastv. 125, S:t Jacobs kyrka, Kvarnbergsbr. 1. Drumsö: Heikasvägen 7.

Petrus församling

Gudstjänster

Högmässa: Sö kl. 10 i Munksnäs kyrka. Söndagsskola för barn i samband med gudstjänsten. 14.11 Metsäranta 21.11 Koivula. 28.11 första advents-mässa, Thylin
Sö kl. 12 i Äggelby gamla kyrka. 14.11 Metsäranta 21.11 Koivula. 28.11 första advents-mässa, Thylin
Puls-gudstjänst: Sö kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en gudstjänstgemenskap för alla åldrar. Välkommen med vare sig du varit med tidigare eller kommer för första gången! Barnkyrka och CoolKids för barn ordnas samtidigt. 21.11 är speciellt du som är ny i stan välkommen på Puls! 28.11 Första advent-fest.
Missa inte! Petrusmässa för hela församlingen: 5.12 kl. 15.30 firar vi Petrusmässa i Petruskyrkan. Biskop Bo-Göran Åstrand är på besök, vi firar andra advent och äter julgröt tillsammans efter gudstjänsten. Välkommen!

Barnfamiljer

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook och hör mer om barnverksamheten!
Barnens söndag: Sö kl. 15.30 Barnkyrka och CoolKids för barn 2–6 år och 7–13 år i samband med Puls-gudstjänsten. Vi lyssnar på och pratar om bibelberättelser, ber tillsammans och pysslar ibland.
Musiklek: Kl. 10 ti i Malm och to i Haga. Välkommen med i vårt glada gäng och sjunga och leka tillsammans! Har du frågor eller vill anmäla dig? Ingen musiklek under höstlovet. Kontakta församlingspastor Anne Koivula (@evl.fi, tel. 050 342 9990)

PETRUS Petrafrukost Frukost för kvinnor

Har du sett på programmet Himlaliv? 27.11 kl. 10 har vi med oss Nina Granvik som gör programmet Himlaliv. Kom med och njut av en skön förmiddag med frukost och samtal för kvinnor i alla åldrar i Petruskyrkan.
 Musik: Nadine Mabinda

Evenemang

Dagscafé 23.11: Välkommen med på en eftermiddag med kaffe, gemenskap och missionslotteri. Ta gärna med små vinster. Varannan tisdag kl. 13. Vi ses i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15. Mer info av diakonissan Bodil Sandell, tel. 09 2340 7227 / 050 3803 925
Petrafrukost: 27.11 kl. 10 i Petruskyrkan. Bli inspirerad och njut av morgonen! Petra är en skön förmiddag för kvinnor i alla åldrar. Kom med och dela livserfarenheter och -berättelser över en god frukost. Med oss har vi Nina Granvik som gör programmet Himlaliv och Nadine Mabinda ansvarar för musik.

Andakt och bön

Förbön och Tack: Ti 23.11 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst varannan vecka i Munksnäs kyrka. Du är välkommen på plats eller att följa online via Petrus facebook. Bengt Lassus, Marko Huhtala. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30–16.30, ons kl. 18–20, 09–23407171. Eller till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Morgonandakt i Petruskyrkan: Börja morgonen med rätt fokus! Tisdagar kl. 9–9.30 börjar vi dagen med lovsång och andakt. Välkommen! Lärjungaskolan Transform leder morgonen.

Missa inte! Rotad i Ordet:

15.11 kl. 18, Malms kyrka. Kom med på en resa djupare i Bibeln och hitta en tro som håller. Soile Haverinen: ”Mannen och kvinnan som Guds avbild”.

Online

Du hittar oss på instagram och facebook: [@petrusforsamling](https://www.instagram.com/petrusforsamling)
Puls-podden: Lyssna på aktuell undervisning från Puls-gudstjänsterna

PETRUS FÖRSAMLING

www.petrusforsamling.net
Kansliet: Må–ti, to–fre kl. 10–13, ons kl. 13–16, tel. 09–2340 7100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.
Lokaler: Hagasalen och Södra Haga kyrka, Vesperv. 12, Malms kyrka, Kommunalv. 1, Munkshöjens kyrka, Raumov. 3, Munksnäs kyrka, Tegelst. 6, Petruskyrkan, Skogsbäcksv. 15, Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12.

Föränderliga tider

Församlingarna följer med coronasituationen och myndigheternas anvisningar. Vid behov kan evenemang inhiberas eller deltagarantalet begränsas.

Följ med Kyrkpressen och församlingarnas hemsidor för uppdaterad information. Du kan också kontakta din församling om du har frågor eller behöver prata med någon.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Vänner i Estland behöver din hjälp

Solfs vänförsamling i Audru i Estland behöver hjälp – kyrktaket läcker. – De är så tappra där, och de har aldrig bett om någonting, säger Kerstin Borg.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

SOLF Kerstin Borg är ordförande i Estlandskommittén i Solfs församling. Hon har uppehållit kontakten till vänförsamlingen i Audru i Estland i 23 år. Några gånger har gruppresor gjorts i båda riktningarna.

– De värmer upp kyrkan med en kamin i sakristian. Jag kommer ihåg att det varit så kallt ibland att det kommit rök ur munnen och prästen har varit klädd i mantel, mössa och vantar, berättar Kerstin Borg.

Det har inte hindrat församlingsmedlemmarna att samlas i kyrkan, som är församlingens enda verksamhetspunkt.

– Den enda avlönade personen är prästen.

Någon kyrkskatt existerar inte, utan det är frivilliga bidrag och inkomster från konserter som gäller, utöver det budgetbidrag som årligen ges från Solfs församling. Till församlingen hör kring 200 medlemmar. Audru, som numera hör till Pärnu, har kring 5000 invånare.

– Frivilliga i församlingen sköter allt, kyrkvaktmästarskap, ekonomi, vård av den stora kyrkparken och så vidare. De är så tappra och duktiga, och de har aldrig bett om någonting.

En vanlig gudstjänst besöks av kring tio personer.

– Men under konserter kan kyrkansamla kringhundra människor. På julen spelar man blåsmusik från kyrktornet, och då går många som inte hör till församlingen i kyrkan. Likaså på påsken och vid andra speciella tillfällen.

Taket repareras

Audru församling beviljades ett statligt stöd på 150 000 euro för takre-

Välgörenhetskonsert

Konserten ordnas lördag 13.11 kl. 18 i Solf kyrka.

Den omtyckta kören Church Hill Boys uppträder med kristna sånger med kärnfullt budskap.

Solo: Kristoffer Streng. Piano: Stefan Jansson.

Inget inträde till konserten, men kollekten går oavkortat till vänförsamlingen i Audru.

Estlandskommittén har bildat en stödgrupp och beviljats tillstånd för småskalig insamling för Audru kyrka från polisen för tiden 1.11.2021–31.01.2022.

Om man utöver konserten vill bidra finns bankgiron vid bl.a. Lovisas stuga.

noveringen. Men för att få förfoga över den summan måste församlingen själv stå för tio procent, det vill säga samla ihop 15 000 euro. Det är där Solfborna kommer in i bilden.

– Nu behöver vänförsamlingen vår hjälp, betonar Kerstin Borg.

Ett byggteam är anlitat och renoveringen är redan påbörjad.

– Det är ett omfattande arbete där både takstolar och alla takplattor ska bytas. För 2020 fick man, efter många års sökande, ett första statligt bidrag till den 385 år gamla kyrkan. Med det kunde taket närmast tornet förnyas.

Församlingen har två år på sig att använda stödet och få ihop sin andel av summan.

Lovisas missionsstuga i Solf, kommer att bidra med den betydande summan 4500 euro till insamlingen. Och lördag 13.11 ordnas en välgörenhetskonsert där intäkterna oavkortat går till Audru.

– Då uppträder Church Hill Boys i Solf kyrka. Vi i Estlandskommittén är så glada över att en så känd kör vill bidra.

»Den enda avlönade personen är prästen.«

Kerstin Borg har hållit kontakt till vänförsamlingen i 23 år. Taket på den gamla kyrkan i Audru är delvis förnyat. FOTO: AUDRU FÖRSAMLING / SUSANN NABB-VORNANEN

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Konsert: lö 13.11 kl 18 i kyrkan. Kammarkören NOX, dir. Hanna Kronqvist. På repertoaren finns det verk av bland andra Toivo Kuula, Pärt Uusberg och Mia Makaroff. Gästartister: Pontus Grans, kontrabas och Vladimir Reshetko, cello. Biljetter via netticket.fi

Gudstjänst: sö 14.11 kl 11 i kyrkan med Mats Björklund och Susanne Westerlund.

Högmässa: sö 14.11 kl 13 i Smedsby fg med Mats Björklund och Susanne Westerlund.

Under valven: sö 14.11 kl 18 i kyrkan. Adelcrantz blockflöjt kvartett spelar barockmusik av Boismortier och Schickart. Dessutom framförs Mozarts Fuga g och en Gavott av Gustav Holst. Anders Jern och Christine Skjäl spelar sopran och altflöjter, Pelle Jansson trakterar alt och tenor medan Rainer Holmgård alt och bas. Dessutom medverkar Jyrki Paalanen på cello. Fritt inträde med servering och diskussion efter musikprogrammet.

Motion och mission: må 15.11 kl 10. Start vid Smedsby fg. Andakt och promenad under ledning av Sandra Mörk.

Bönegruppen: samlas ti 16.11 kl 18 i Smedsby fg, Gröna rummet.

Föräldra-barnträff: on 17.11 kl 9.30 i Karperö. Våffelkalas med Henna och Sanna.

"Sångarglädje" – Allsång för daglediga: to 18.11 kl 13 i Smedsby fg. Ingen förhandsanmälan och ingen avgift! Ledare Ann-Christine Nordqvist-Källström.

Föräldra-barnträff: fr 19.11 kl 9.30 i Smedsby.

Högmässa: sö 21.11 kl 11 med Rune Lindblom och Ann-Christine Nordqvist-Källström.

Missionssyfoöreningen: samlas må 22.11 kl 13 i Smedsby fg, rum Glöd.

Karatträff: ti 23.11 kl 13 i Smedsby fg, Gröna rummet. Diskussion och kaffe med Rune Lindblom.

Föräldra-barnträff: on 24.11 kl 9.30 i Tölby. Jultårter och glögg!

Ungdomarnas Lillajul: to 25.11 med start från kl 17.30. Alla ungdomar är välkomna att sjunga julsånger i kyrkan tillsammans med Germivox. Från kl 19 blir det **Vinter Garden-party** i ungdomsutrymmena (servering)! Anmälan senast 24.11 kl 18 till Tommy Rannanpää, tel 0400 706 576.

Föräldra-barnträff: fr 26.11 kl 9.30 i Smedsby. Fotografering!

KORSHOLM Germivox

Ungdomarnas Lillajul 25.11

Vi bjuder in alla ungdomar att sjunga julsånger tillsammans med ungdomskören Germivox i Korsholms kyrka **25.11 kl. 17.30–19.**

Efteråt blir det Vinter Garden-Party med saft, limsa och grisar i ungdomsutrymmena! Anmälan **senast 24.11 kl. 18** per sms till 0400 706 576 (Tommy Rannanpää). Välkomna!

Konsert "Inför advent": fr 26.11 kl 19 i kyrkan med Wasa sångargilles seniorkör och Korsholms kammarorkester, dir Susanne Westerlund.

KVEVLAX

Gudstjänst: sö 14.11 kl 10. Kontunen, Andrén.

Manskören övar: sö 14.11 kl 19.45 i fh

Mathjälpen: ti 16.11 kl 10 i ds. Kontakta Nina Andrén om du inte hämtat mat tidigare tfn 044 0462312

Bibel- och bönegruppen: ti 16.11 kl 19 i Krubban

Symöte: ons 17.11 kl 13.30 i ds

Föräldra-barngrupp: ons 17.11 kl 09.30

Karakaffe: to 18.11 kl 09.15 i ds

Öppet hus: fre 19.11 kl 18 i Fyren

Skriftskolsamling: sö 21.11 kl 16

Kvällsgudstjänst: sö 21.11 kl 18. Kontunen, Vidjeskog.

Mathjälpen: ti 23.11 kl 10 i ds

Höstturné: ons 24.11 i fh. Fontana Media och församlingsförbundet. Medverkande: Årkebiskop emeritus John Vikström och Christa Mickelsson. Bokförsäljning kl.16, kaffe/servering kl. 17.30, program kl.18.30.

Julcafé: fr 26.11 kl 14–18 i församlingshemmet. Flera hantverkare och försäljare på plats. Julgröt och kaffe med dopp serveras under dagens lopp. Välkomna!

REPLIT

Kvällsgudstjänst: sö 14.11 kl.18 i Replot. Vesterlund, Lång.

Föräldra-barnträff: ons 17.11 kl 9 i Replot.

Mathörnan: ons 17.11 kl 13 i Björkogården. Äldrerådgivare och minnesskötare Gerd Viklund, Minneslotsen. Anmälan senast 15.11 till Barbro Lähdesmäki tfn 0443520011.

Kaffehörna för daglediga: to 18.11 kl 14–15 i fh.

KVEVLAX Mission

Julcafé

I Kvevlax ordnas Julcafé fredagen den **26.11 kl. 14–18** i församlingshemmet, till förmån för missionen. Flera hantverkare och försäljare är på plats. Till försäljning finns bland annat stickat, bakverk, böcker m.m. Det serveras julgröt och kaffe med dopp under dagens lopp!

Om du är intresserad att delta som försäljare hinner du ännu anmäla dig till pastorskansliet via e-post: kvevlax.forsamling@evl.fi eller tfn 044 546 2301. **Senast 22.11 kl. 13** vill vi ha din anmälan. Välkomna!

SOLF Vänförsamling

Välgörenhetskonsert

Vi har glädjen att inbjuda till välgörenhetskonsert lördag **13.11 kl. 18** i Solf kyrka med CHURCH HILL BOYS, dir. Kristoffer Streng. Kören ackompanjeras av Stefan Jansson och körledaren Kristoffer Streng bjuder också på solosång. Kerstin Borg som i många år haft kontakt med vänförsamlingen kommer att berätta om Audru församling samt om varför de just nu behöver vår hjälp så mycket. Kvällen avslutas med andakt av Ruth Vesterlund. Kollekt uppbärs för renovering av Audru kyrkas tak. "Neka ingen en skälig gåva när det står i din makt att hjälpa" (Ordspråksboken 3:27) Varmt välkomna! (Se artikeln på föregående sida!)

Fri samvaro.

De äldres kyrksöndag: sö 21.11 kl 10 i Replot. Berg, Wargh. Kyrkkaffe i kyrkan. Anmäl till pastorskansliet tfn 044-3560543, eller Leif Galls tfn 044 352 0156 om du behöver skjuts.

De äldres kyrksöndag: sö 21.11 kl 13.00 (obs, klockslaget!) i Björkö. Berg, Wargh. Kyrkkaffe.

Föräldra-barnträff: ons 24.11 kl 9 i Replot.

Kaffehörna för daglediga: to 25.11 kl 14-15 i fh. Fri samvaro.

SOLF

Välgörenhetskonsert lö 13.11 kl 18 i kyrkan. Church Hill Boys, dir. Kristoffer Streng, ackompanjemang Stefan Jansson. Andakt Ruth Vesterlund. Kollekt uppbärs till förmån för vår vänförsamling i Audru, Estland.

Gudstjänst sö 14.11 kl 10 med Ruth Vesterlund och Heidi Lång.

Motion för mission må 15.11 kl 9. Träff på parkeringen vid församlingshemmet. Andakt och promenad med Joanna Holm.

Föräldra-barnträff ti 16.11 i församlingshemmet. Drop-in från 9.30. Fru-kost, lek och klapp- och klangsånger med Joanna Holm och Sanna Huhta.

Koral-kören övar on 17.11 kl 18.30 i fh. Ledare Heidi Lång.

Kvällsgudstjänst sö 21.11 kl 18 med Fredrik Kass och Michael Wargh.

Motion för mission må 22.11 kl 9.

Föräldra-barnträff ti 23.11 i fh. Drop-in från 9.30.

Pensionärsträff on 24.11 kl 13 i fh. In-bjuden gäst är Malin Knip.

Koral-kören övar on 25.11 kl 18.30 i fh.

BERGÖ

Fr 12.11 kl. 19: Ungdomskväll i församlingshemmet.

Sö 14.11 kl. 14: Gudstjänst. Isaksson, Brunell.

Må 15.11 kl. 10: Familjeklubben i församlingshemmet.

Ti 16.11 kl. 13: Syföreningen i församlingshemmet.

On 17.11 kl. 18: Kyrkokören i församlingshemmet.

On 17.11 kl. 18: Minior-junior i församlingshemmet.

Fr 19.11 kl. 19: Ungdomskväll i församlingshemmet.

Sö 21.11 kl. 14: Högmässa. Englund, Brunell.

Må 22.11 kl. 10: Familjeklubben i församlingshemmet.

Ti 23.11 kl. 13: Syföreningen i församlingshemmet.

On 24.11 kl. 18: Kyrkokören i församlingshemmet.

MALAX

Sö 14.11 kl. 10: Fars dag. Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Peter Brunell.

Sö 21.11 kl. 10: Domsöndagen. Högmässa i kyrkan. Tornberg, Lax.

Må 22.11 kl. 10: Karacafé i KH. Arr. Äldrerådet och Folkhälsan i Malax.

To 25.11 kl. 18: Allsångskväll i kyrkan till förmån för Gemensamt Ansvar. Fred Berg medv. Kollekt.

PETALAX

Fr 12.11 kl. 9: Familjeklubben i prästgården.

Fr 12.11 kl. 13: Fredagssamling i församlingshemmet. Taxi.

Sö 14.11 kl. 12: Gudstjänst. Isaksson, Brunell.

On 17.11 kl. 13.30: Syföreningen i församlingshemmet.

To 18.11 kl. 18.30: Kyrkokören i församlingshemmet.

To 18.11 kl. 18.30: Minior-junior i ladan.

Fr 19.11 kl. 9: Familjeklubben i prästgården.

Sö 21.11 kl. 12: Högmässa. Englund, Brunell.

On 24.11 kl. 19: Musikcafé i församlingshemmet med Cay-Håkan Englund och Frank Isaksson.

To 25.11 kl. 18.30: Kyrkokören i församlingshemmet.

KOLUMNEN

OLOF JERN

Till vilket pris?

DET FINNS ett ordspråk som jag tycker väldigt mycket om eller egentligen så är det ett ordspråk och en knorr. Det är träffsäkert och beskrivande. Ordspråket lyder så här:

”Livet är orättvist och det skall du vara tacksam för”

I skrivande stund är FN:s klimatomöte COP26 i Glasgow igång. Det talas om att det här mötet är en ödesstund för jorden. Vår sista chans att rädda vår civilisation.

Vad är egentligen problemet? Som jag ser det är det vår egoism och vinningslystnad som är det stora problemet. Vi har arbetat oss till ett bekvämt och bekymmerslöst liv där friheten står främst. Vi får, och kan göra vad vi vill.

Ett gott exempel på vår bekvämlighet är bilen, symbolen för friheten. Jag minns då jag bodde och arbetade i Kenya så förundrades jag över att jag hade en bil stående på gården. En bil som när som helst kunde ta mig 1000 km utan några större problem. Det var en stor kontrast till alla grannar som inte hade någon bil.

Bilen kommer dock med ett högt pris. Ett pris som vi inte betalar här och nu utan sedan då vi blivit gamla. Det kan till och med hända att det är våra barn och barnbarn som får betala priset. Betalningen kanske inte ens krävs här utan i en fattigare del av världen. Bilen är bara en liten del av problematiken. För att lyckas måste vi skära ner kraftigt på hela vår konsumtion, inklusive användandet av bilen.

»Skapelsen slits ut.«

I BIBELN står det att skapelsen slits ut som en klädnad (Ps. 102:27). Det börjar märkas här och nu. Det som sliter ut skapelsen är vår synd. Det finns också ett annat ordspråk som jag gillar: ”Alla bara tänker på sig. Det är bara jag som tänker på mig.”

Synden som jag tänker på är egoism och den är vi alla befläckade med. Kristna har dock ett hopp för framtiden. Vi är lovade en ny skapelse. Jesus övervann synden och döden då Han dog på korset och uppstod igen till evigt liv. Det var den största segern i hela historien.

Men Jesus håller inte själviskt fast vid sin seger utan Han vill dela den med oss.

Mänskligt sett är Gud inte rättvis. Han dömer oss inte enligt våra gärningar. Han ger nåd och förlåtelse där vi skulle kräva ut straff. Gud är rättvis för Han bjuder ut sin nåd och förlåtelse fritt åt varje mänska.

Vill du komma med i det vinnande laget?

Olof Jern, ungdomsarbetsledare i Solfs församling.

RELOT Högmässa

De äldres kyrksöndag

De äldres kyrksöndag med högmässa ordnas i år **21.11 kl. 10** i Relot. Efteråt serveras kyrkkaffe i kyrkan. Vänligen anmäl dig till pastorskansliet om du behöver skjuts: e-post replot.forsamling@evl.fi, tfn 044-3560543, eller till Leif Galls tfn 044 352 0156.

De äldres kyrksöndag med högmässa firas även i Björkö, **21.11 kl. 13** (observera klockslaget). Efteråt kyrkkaffe i Björkögården.

Välkomna!

Gud kan allt!

Ruth Vesterlund var så sjuk att hon redan tagit avsked av sin familj – då upplevde hon att Gud ingrep. Efter det vill hon föra in människor i Guds närhet, inte minst under de bön- och lovsångskvällar som ordnas i Solf.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

SOLF Under fem årstid var **Ruth Vesterlund** allvarligt sjuk. Hon hade så svåra magkramper att hon bara tålde tio olika födoämnen. Hon kunde inte jobba, orkade inte heller sitta på en hel gudstjänst. Hennes vikt hade rasat farligt lågt.

– Jag började ta avsked av min familj, jag visste att jag inte skulle orka leva så länge till.

Läkarna kunde inte ge henne någon annan diagnos än svår födoämnesallergi.

Hon deltog regelbundet i samlingar med förbön, och bad alltid om förbön.

– Jag gick fram till förbön eller lämnade förbönslappar. Ibland tänkte jag, att jag kan ju inte alltid gå fram till förbön, men jag kunde inte låta bli för jag var så sjuk. Jag är så tacksam för att mina bönevänner orkade med mig och höll ut.

– Den 19 oktober 1992 vaknade jag och läste bibelordet ”Allt det ni ber om i era böner, tro att det äreder givet, och det skall ske eder så”. Det blev en så speciell dag det kunde bli. Jag upplevde att det här bibelordet gällde mig nu. Jag sa till mina två pojkar, 9 och 18 år, som då hade höstlov: i dag kommer jag att bli helad, Gud gör mig frisk i dag, och jag ska äta samma lunch som ni. Jag såg att de blev bekymrade och rädda.

Ruth Vesterlund åt korv och mos och drack surmjölk, vilket varit helt otänkbart i flera år. Kött, fisk, ägg, mjölkprodukter och inhemska sädeslag gick inte alls och hon hade åkt ambulans till sjukhuset otaliga gånger.

– Jag kände inga besvär efter måltiden och mätte bara bättre och bättre.

– Det blev ett helt förvandlat liv i vår familj, smärtorna gav vika. Därför vet jag vad Gud kan, han kan upprätta en människa helt.

När hennes äldre son senare i livet fick en stroke, som han återhämtat sig från rätt bra, visade det sig att han och Ruth lider av en mycket ovanlig genetisk sjukdom som gör att kroppen inte själv kan producera ett viktigt enzym.

– Jag blev inte fri från sjukdomen, men från magproblemen den orsakade.

Ruth Vesterlund hade inte en tanke på att bli präst, men hennes erfarenheter ledde henne till teologistudier.
FOTO: SUSANN NABB-VORNANEN

Böner och tålamod

Efter de här erfarenheterna ville Ruth Vesterlund vittna om det hon upplevt, och fick också många inbjudningar till olika församlingar.

– Hur ska jag göra för att få berätta om Jesus hela mitt liv, funderade jag.

Hon hade inte haft en tanke på att bli präst, men det ena ledde till det andra och hon inledde studier i teologi, resten är historia. I

dag är hon församlingspastor i Solf och Replot, och efter årsskiftet i Kvevlox och Replot.

Ruth Vesterlund har ibland fått bönesvar snabbt, ibland har hon fått vänta i årtal på svar, och vissa svar dröjer än.

– Jag upplever att det blir lättare när man ber. Något inget förändras. Det är väldigt stor skillnad om vi ber för varandra eller om vi inte gör det. Det är som att trycka på en strömbrytare och få ljus i hemmet, som att gå från mörker till ljus.

Kvällarna i Solf kyrka har väckt intresse.

– Det har varit många förbönslappar på altaret.

– Det enda jag vill är att få föra in människor i Guds och Jesu närhet. Vi behöver gemenskapen med vår Herre, oberoende av om vi kallar det bön eller samtal. Vi behöver få berätta om allt vi är tacksamma för och allt som känns svårt och som vi behöver få hjälp med.

Bön- och lovsångskvällar

Ordnas ca en gång per månad, se annonsering! Nästa kväll ordnas lördag **4.12 kl. 19** i Solfs kyrka.

Ruth Vesterlund leder kvällen. Lovsången ackompanjeras av en kantor.

Böneämnen kan lämnas in på förhand i en bönelåda i kyrkan eller till Ruth Vesterlund. Du får förstås vara anonym: ruth.vesterlund@evl.fi, tfn 044 546 2311.

Du kan också komma fram till altaret för förbön under kvällen.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Thomas Fagerholm, Nina Mård och Anders Forsman jobbar mot målet att få en ny orgel till Larsmo kyrka.

Drömmer om en ny kyrkorgel

Tiden har gått förbi Heinrichorgeln från 1967 i Larsmo kyrka. I församlingen jobbar nu en orgelförening på att samla in pengar till en ny.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

LARSMO Kyrkan i Larsmo är en av de vackraste i landet.

– Allt är i tipp-topp-skick, utom orgeln, säger kantor **Anders Forsman**.

Heinrichorgeln med 24 stämmor införskaffades 1967 och ersatte Walckerorgeln med 14 stämmor från 1909. När man installerade värme i kyrkorna på 50- och 60-talen började orglarna torka och spricka, för de var inte gjorda att vara i värme. I Larsmo anlätades Hans Henrich för att bygga om orgeln.

– Man fick en större orgel till ett förmånligt pris. Han plockade fler pipor som han hade till hands och byggde om piporna från Walckerorgeln. På den tiden användes också fanerskivor och annat lätt material som inte visat sig vara lika hållbart som helträ, säger Forsman.

Redan när **Nina Mård** tog orgellektioner av dåvarande kantor Mary Frantz åren innan hon började som kantorsvikarie 2006 var det tal om att orgeln lever ett eget liv.

– Under lektionerna skojade vi

om de extra ljuden som orgeln har.

Men när man ska spela vid en förrättning och orgeln hakar upp sig är det inte svårt att hålla sig för skratt.

– Orgeln är kantorns instrument, och kantorer har en yrkesstolthet. Har man då ett instrument som ger ifrån sig extra ljud drabbar det ens yrkesstolthet, säger Mård.

Våren 2020 utdömde Kyrkostyrelsens orgelkommitté instrumentet.

– Man kom till att det inte lönar sig att reparera orgeln för grunden är för dålig. Tyvärr går heller inte piporna från Walckerorgeln att återställa, säger Forsman.

Inom församlingen verkar nu Orgelföreningen i Larsmo som jobbar för att få en ny orgel och med andra musiksatsningar.

– I Larsmo är intresset för orgel stort. En högkvalitativ orgel skulle därför vara viktig för församlingsi-

dentiteten, säger Mård.

En ny lika stor orgel kan kosta upp till 600 000 euro. Det är pengar som församlingen inte har.

– Inom kyrkorådet har vi diskuterat att församlingen kan förbinda sig att satsa 150 000 euro då föreningen lyckats få in 300 000 euro. Då startar vi projektet, säger **Thomas Fagerholm**.

Föreningen fått insamlingstillstånd och nu hoppas man på donationer.

– Vi har förstått att det finns en vilja att donera större belopp för ändamålet. Vi får ingen ny orgel om inte någon vill komma in och stöda på riktigt, säger Fagerholm.

Hurudan orgel vill ni ha?

– Jag önskar en orgel som orgelbyggarna vill bygga. Då vet man att de sätter sin själ i den. Det är roligt att fantisera, så orgeln skulle gärna få ha en klangmässig personlighet som jag får sätta resten av mitt liv på att utforska, säger Forsman.

Den orgeln hoppas de ha om fem år.

»Allt är i tipp-topp-skick, utom orgeln.«

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

FR 12.11 kl. 19.00: In da house i Församlingscentrets ungd.utr., Nylund-Wentus, Mård.

LÖ 13.11 kl. 18.30: Fokus i Församlingscentret, Alaric Mård, ungdomsbandet, barnfokus, servering.

SÖ 14.11 kl. 12.00: Gudstjänst i Jakobstads kyrka, Björk, Borgmästare, Cantate. Maria Salos gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenska-forsamling.fi.

MÅ 15.11 kl. 13.30: Mariahemmets syförening i Församlingscentret. Besök av eftisbarn.

TI 16.11 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TI 16.11 kl. 12.00: Taizéandakt i Johanneskapellet, Borgmästare.

TO 18.11 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka, Konttila.

TO 18.11 kl. 18.00: SLEF:s missionsafton i Församlingscentret, Edman.

FR 19.11 kl. 19.00: In da house i Församlingscentrets ungd.utr., Nylund-Wentus, Mård.

FR 19.11 kl. 21.00: "Ljus i mörkret", nattvardsmessa, i Församlingscentret, Björk, Borgmästare, Mård, Nylund-Wentus.

SÖ 21.11 kl. 12.00: Gudstjänst i Jakobstads kyrka, Turpeinen, Wester, Jacob Gospel. Diana Söderbackas gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenska-forsamling.fi.

MÅ 22.11 kl. 15.00: Fontana Medias bokförsäljning i Församlingscentret. Kl. 16.00 Servering.

MÅ 22.11 kl. 17.00: Fontana Medias författarkväll i Församlingscentret. Gäster: Årkebiskop emeritus John Wikström och minister Anna-Maja Henriksen. Krokfors, Wester.

TI 23.11 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TO 25.11 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka, Borgmästare, Wester.

TO 25.11 kl. 19.00: Vardagspaus – för kvinnor i Bonäs prästgård, Englund.

KRONOBY

Sö 14.11 kl 10.00: Gudstjänst (strömmas).

Sö 21.11 kl 10.00: Messa (strömmas).

Terjärn

Sö 14.11 kl 10.00: Gudstjänst.

Sö 21.11 kl 13.00: Messa.

Nedervetil

Sö 14.11 kl 13.00: Gudstjänst.

Sö 21.11 kl 10.00: Finskspråkig messa.

LARSMO

Gudstjänsterna och högmässorna strömmas via församlingens YouTube kanal Larsmo församling live. Förändringar i församlingens verksamhet kan ske med kort varsel. Aktuell information finns på församlingens hemsida.

Lö 13.11 kl. 19 Lördagssamling: i församlingshemmet, Herman Mård, servering.

Sö 14.11 kl. 10 Högmässa: Sjöblom, Wiklund. Kyrkvård: Finnäs, Västerby.

Ti 16.11 kl. 18-20 Bibelträdgårdens höstförsäljning: i församlingshemmet. Försäljning av dörrkransar, hembakt, skördeprodukter, lotteri, servering. Gåvor till försäljning tas emot med tacksamhet. Varmt välkommen!

Fre 19.11 kl. 20 Ungdomssamling i Xodus: Benjamin Sandell m.fl.

Lö 20.11 kl. 14 Kyrkans Ungdoms höstmötesföreläsningar: i församlingshemmet, servering.

- kl. 16 **Bibeltidning:** Benjamin Sandell, barnprogram, middag.

- kl. 18.30 **Festkväll i kyrkan:** Benjamin Sandell, Lassila, Sabina Wallis, Jacob Gospel m.fl., barnprogram, kvällste.

Sö 21.11 kl. 10 Högmässa: Benjamin Sandell, Lassila, Forsman, musik Maria & Benjamin Dahlskog, Fanny Mård. Kyrkvård: Gädda, Gäddnäs.

Ti 23.11 kl. 18-20 Höstförsäljning vid missionsstugan i Holm: försäljning av bakverk, handarbeten, kaffeservering. Gåvor till försäljning tas emot med tacksamhet. Välkommen!

On 24.11 kl. 18.30 Kvinnocafé: i församlingshemmet, Annett Häggblom medverkar.

To 25.11 kl. 9.30 Adventskyrka för de minsta: endast via församlingens YouTube kanal, Mård, Forsman, barnledare, sång av Holm förskola.

- kl. 11 **Adventsgrot:** med servering i församlingshemmet. Det finns även möjlighet till take-away.

- kl. 14 **Nattvard vid Sandlunden:** Lassila, Forsman.

- kl. 19 **Karasamling:** se annonsering på hemsidan.

PEDERSÖRE Lovsångskväll

Kväll med lovsång, bibel och bön i Purmo

"På dig, min Gud, förtrostar jag ..." är en av de lovsånger som kommer att sjungas fredagen den **12 november klockan 18.30** i Purmo kyrkhem.

Lovsångsgruppen Hoppet leder sångerna med Lisen Greve-Österlund som programledare. Både nyare och lite äldre lovsånger utlovas.

Sången varvas med bibelläsning och böner. Det finns möjlighet att skriva ner sina bönenämnen och även att få personlig förbön under kvällen.

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 14.11 kl 10 Gudstjänst: S:ta Birgitta kyrka, Edman, Lönnqvist

- kl 12 **Högmässa:** Munsala kyrka, Edman, Lönnqvist

Sö 21.11 kl 10 Gudstjänst: Jeppo kyrka, Smeds, Ringvall

- kl 12 **Högmässa:** S:ta Birgitta kyrka, Smeds, Ringvall

- kl 18 **Kvällsgudstjänst:** Munsala fh, Edman, Ringvall

Grupper och samlingar

Må 15.11 kl 18 Kenyamission: Nkby fh, sångafon, Ringvall

To 18.11 kl 13 Missionsmöte: Jeppo bönehus, Albert Häggblom

JAKOBSTAD Insamling

Julinsamling för diakonin

Diakonin i Jakobstads svenska och finska församlingar samlar in julgåvor till barn, ungdomar och familjer där behoven av hjälp är stora. Gåvorna kan vara till exempel nya leksaker, familjespel, hygienartiklar, handdukar, strumpor, sockor och vantar. Gåvor till ungdomar finns det speciellt stort behov av. Önskvärt att gåvan inte packas in.

Insamlingstid måndag-torsdag **29.11-2.12 kl. 13-16**, fredag **3.12 kl. 13-18** i Församlingscentret, Ebba Brahe espl.2. Mera info fås av diakoniarbetarna Helena Ekman tfn 040 3100422, Natascha Kanckos tfn 040 3100421, Sara Löfs-Snellman tfn 040 3100423, Marianne Sandström tfn 040 3100426.

NYKARLEBY Basar

Försäljning för missionen

Tisdagen **23 november från kl.**

16.30 hålls den traditionsenliga missionsförsäljningen i Nykarleby församlingshem till förmån för församlingens missionsarbete. Från köket kan man köpa risgrynsgröt i egna medtagna kärl eller äta på stället. Frivilliga medarbetare får äta gratis. Ta gärna med hembakt, stickat med mera till försäljningen och lotteriet. Adventsandan hålls kl. 17.30 av Mats Edman och auktionen börjar därefter. Varmt välkomna!

Lö 20.11 kl 10-13 Missionsloppis: glögg och pepparkakor
Sö 21.11 kl 14 Möte: Jeppo bönehus, Daniel Djupsjöbacka, Pensala strängband
Ti 23.11 kl 16.30 Missionsförsäljning: FMS o SLEF, risgrynsgröt, försäljning, basar. Ta med egna kär! för gröten, bakverk m.m.
 - kl 17.30 Andakt: Edman, missionsauktion
On 24.11 kl 19 Missionscafé: Pensala bönehus, Alf Wallin
To 25.11 kl 13 Missionsmöte: Jeppo bönehus, Mikaela Lönnqvist
 - kl 14 Församlingscafé: Monäs klubblokal, Gunborg Sjöberg
 Vi uppdaterar annonseringen kontinuerligt. Följ med på församlingens webbplats och FB-sidan! Alla gudstjänster från Jeppo kyrka ljudströmmas.
www.nykarlebyforsamling.fi

PEDERSÖRE

Fr 12.11 Sista anmälningdag: Lunch för daglediga i Esse 17.11 kl. 12 med Eivor och Nisse Johansson. Tfn 040-3100458.
 - kl. 18.30. Lovsångskväll: Purmo kyrkhem. Lovsångsgruppen "Hoppet".
Lö 13.11 kl. 11. Älgköttsoffa: Esse församlingshem. Till förmån för Finska Missionssällskapets katastroffond. Färdigförpackat. Pris 10 euro/liter
 - kl. 19. Sammankomst: Lepplax bykyrka.
Sö 14.11 kl. 9.45. Sing-in före gudstjänsten: Esse kyrka. Sångur Sionsharpan. Malmsten-Ahlsved.
 - kl. 10. Gudstjänst: Esse kyrka. André Djupsjöbacka, Malmsten-Ahlsved
 - kl. 10. Högmässa: Pedersöre kyrka. Manskören och Pedersöre spelmannslag dir. Hans Häggblom. Granlund, Ellfolk-Lasén.
 - kl. 15. Sammankomst: Punsar bönehus.
 - kl. 15. Sammankomst: Flynängens bönehus.
 - kl. 19. Gudstjänst: Purmo kyrka. Salo Boris, Malmsten-Ahlsved.

Må 15.11: kl. 13. Symöte: Forsby bykyrka.
 - kl. 13. Symöte: Kållby bönehus. Kung.
 - kl. 19.30. Salamu: Åvist bykyrka.
Ti 16.11 kl. 13.30. Missionsmöte: Hos Kerstin och Karl-Anders Lasén. Kung.
On 17.11 kl. 17.30. Änglakören: Kyrkostands församlingshem. Barn i åldrarna 6-12 år. Pandey.
To 18.11 kl. 19. Bibel och bön: Forsby bykyrka. Lassila.
Lö 20.11 kl. 19. Domsöndagsmöte: Kållby bönehus. Jan-Erik Sandström, Britt-Mari och Gun-Helen Andtfolk, Niclas Nylund. Bokloppis.
Sö 21.11 kl. 10. Högmässa: Pedersöre kyrka. Portin, Pandey. Adorate dir. Annika Wester.
 - kl. 13. Gudstjänst: Åvist bykyrka. Portin, Pandey.
 - kl. 14. Domsöndagsmöte: Kållby bönehus. André Djupsjöbacka. The Rapids Family.
 - kl. 15. Sammankomst: Punsar bönehus.
 - kl. 15. Sammankomst: Flynängens bönehus.
 - kl. 18. Gudstjänst: Esse kyrka. Anders-sén-Löf, Susanne Gunell.
 - kl. 20. Helgsammankomst: Punsar bönehus.
Ti 23.11 kl. 13.30. Symöte: Åvist bykyrka. Eklund.
 - kl. 13.30. Symöte Karby-Sundby: Sundby byahem.
To 25.11 kl. 13.30. Samling för daglediga: Purmo kyrkhem. Jan-Erik Sandström, Kung.
Sö 28.11 kl. 10. Pedersöre kyrka: Festgudstjänst för hela familjen. Salo, Kaj Granlund avskedspredikar, församlingens barn- och vuxenkörer, Samuel Forsblom, trumpet.

KOLUMNEN

ANDERS FORSMAN

En meter

VI HAR genomlevt en lång tid med tomma kyrkor. Hur påverkade det här egentligen kyrkans sång, och dem som har som uppgift att möjliggöra församlingssång? Vi har varit tvungna att ställa om hela vårt sätt att tänka under den här tiden. Vi har varit tvungna att tänka mer på mikrofoner än på människor. Men nu när vi kan samlas i kyrkorna igen får vi tänka om igen! När det finns människor, så finns det förutsättningar för att sjunga tillsammans. Trots att vi lever med tröttheten och osäkerheten efter att ha försökt hänga med i och tillämpa ständigt ändrade rekommendationer och restriktioner.

»Om du sitter längre än en meter från någon annan kommer du inte att sjunga.«

UNDER DEN här tiden har jag tänkt mycket på hur det här med säkerhetsavstånd påverkar gemenskapsskapande sång. Vi har lärt oss att hålla oss en meter, eller två meter, ifrån varandra. Spärra av varannan bänkrad, hålla avstånd. Vi bär ännu med oss känslan av osäkerhet kring säkerhetsavstånden, det har påverkat oss mentalt. Men det påverkar också de fysiska förutsättningarna för att sjunga tillsammans. Skaparen av den så kallade Iona-sångreper-toaren, John L. Bell, har ibland svarat så här då han fått frågan om varför någon församling ibland sjungit dåligt: orsaken är en meter (egentligen skriver han tre fot som är cirka 91 cm). I boken *The Singing Thing too* förklarar han: om du sitter längre än en meter från någon annan kommer du inte att sjunga, för du tänker att den andra kanske hör dig! Om ni sitter närmare än en meter från varandra kommer du att sjunga, för då hör du att den andra också sjunger.

NU TALAR vi alltså inte om tränade körer eller skolade sångare, utan om det som är mycket viktigare: den alldeles vanliga församlingens gemensamma sång.

Vi ska vara rädda om varandra och tänka på varandras säkerhet, och hålla avstånd om det rekommenderas att vi gör det. Men man kan fundera på hur mycket en sådan här liten sak kan påverka känslan av gemenskap och delaktighet i en gudstjänst.

Anders Forsman är kantor i Larsmo församling.

LARSMO Försäljning

Höstförsäljning i Fagnäs och Holm

Tisdag 16.11 kl. 18-20 ordnar bibelträdgårdens försäljning i församlingshemmet. Vi säljer bl.a. dörkransar, hembakt och skördeprodukter, och ordnar lotteri och servering. Tisdag 23.11 kl. 18-20 höstförsäljning vid missionsstugan i Holm. Försäljning av bakverk, handarbeten, kaffeservering. Gåvor till försäljning tas emot med tacksamhet till båda ställena. Varmt välkommen!

Några av barnen i Larsmo församlings barnkör. FOTO: ANDERS FORSMAN

Sång och lek i barnkören

I barnkören leker barnen fram glädjen i sången och introduceras i stämsång genom att sjunga i kanon.

TEXT: **JOHAN SANDBERG**

LARSMO Larsmo församlings barnkör övar nu för fullt för advent och jul.

– Vi brukar sjunga i kyrkan, vanligtvis i familjegudstjänsterna. Nu övar vi för första advent och julbönen, säger **Anders Forsman**, församlingens kantor som leder barnkören.

För ett år sedan, när det inte blev någon julbön, gjorde barnkören en liten musikal tillsammans med ungdomarna inom hjälpledarutbildningen.

– Musiken var egentligen tänkt som ett inslag under julbönen, men då det inte blev någon julbön filmades den av Larsmo När-

TV och sändes ut i deras kanal. Det var ett spännande projekt.

Barnkören är öppen för alla barn i lågstadiet, men i praktiken går de flesta i årskurserna mellan ett och fyra. För tillfället har kören aderton inskrivna barn. Nu överväger Forsman att dela gruppen i två.

– Jag vill gärna bereda plats för alla som vill sjunga. Blir vi för många finns alltid möjligheten att dela upp barnen i körer efter ålder.

Forsman strävar efter att barnkören ska vara en rolig aktivitet för barnen och att de kan närma sig musiken på ett roligt sätt och lära sig sjunga i grupp.

– Naturligtvis hör det till att kören är en kristen aktivitet. Den fostrar in i livet och i församlingens musikliv.

Vi har en bra grupp!

Han smyger in pedagogiken i övningen genom att sången blir lek.

– Sång- och teknikövningar maskerar jag till lek. Det viktigaste är att skapa en glad stund för barnen medan föräldrarna får lite avlastning. Det här året har varit jobbigt för många familjer i Larsmo.

Kören sjunger vanliga kristna barnsånger som är lätta att sjunga.

– Vi sjunger inte så mycket gospel för jag tycker det är för krävande. Vi sjunger mycket ur psalmbokstillägget.

Även om gruppen hållit i gång hela tiden under coronan har pandemin försvårat kontinuiteten i kören.

– Det har varit svårt att planera och ställa upp mål. Det har handlat mycket om hur många som är i karantän, vem som kan komma på nästa övning och om vi över huvudtaget kan komma till kyrkan för att sjunga. Men vi har kunnat hålla igång och vi har en bra grupp.

Det finns en ganska bra och lång tradition med barnkör i Larsmo församling. Forsmans företrädare Mary Frantz och Hans Wiklund har båda haft barnkörer. Ibland också flera grupper.

– Jag är relativt ny i församlingen och när jag kom ville jag gärna ha en barnkör.

Barnkören är för tillfället den enda aktiva kören i församlingen. Kyrkokörens sångare började droppa av redan före coronan och pandemin blev den slutliga dödsstöten.

– Nu är utmaningen att försöka starta något nytt på den fronten.

Barnkören övar varje torsdag klockan 17.30 i bönehuset i Holm. Varje övning tar 45 minuter.

»Fostrar
in i livet.«

PÅ GÅNG LOKALT NÄRPES, KRISTINESTAD, KORSNÄS, MALAX, PETALAX, BERGÖ

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Närpes prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Pian Wistbacka, narpes@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 5797. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Ljuset lyser i mörkret

Hallå där, **Annika Lumme**! Du är ny ungdomsarbetsledare i Korsnäs församling. Vad ser du mest fram emot i det nya jobbet?

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

KORSNÄS – Jag ser fram emot att träffa Korsnäsborna och börja planera för verksamheten där, säger Annika Lumme.

– Efter många år med annat arbete har jag återvänt till ett jobb som motsvarar min utbildning.

Hon är en verklig mångsysslare i församlingssammanhang. Med kyrkans ungdomsarbetsledarutbildning i botten har hon jobbat både med barn och ungdomar, inom diakonin och med flyktingar. Närmast kommer hon från ett jobb som barnledare i Solfs församling.

– I Korsnäs kommer jag att jobba mycket med barn i skolåldern och med ungdomar. Jag vill börja med att kolla upp åldersstrukturen och vilka behov som finns. Förstås vill jag också bekanta mig med hur man har jobbat tidigare. Jag tar gärna också i beaktande vilken annan god verksamhet det finns på orten för att hitta ett samarbete med andra lokala grupper. Samarbete är viktigt, i synnerhet på små orter.

Vill förmedla trygghet

Annika Lumme har flyttat mycket i sitt liv. Hon är född i Hangö, men har sedan hunnit bo på många olika orter i Finland. Dessutom har hon varit bosatt femton år i Sverige. Längst har hon ändå bott i Österbotten. Nu har hon landat i Molpe i Korsnäs, där hon bor sedan drygt två år tillbaka.

– Här trivs jag! säger hon.

För en havsmänniska som Annika Lumme är Molpe idealiskt. Här är också en av sönerna bosatt med sin familj.

Församlingsarbetet är en annan sak hon trivs med.

– Jag har alltid tyckt om att jobba med människor, och i synnerhet med barn och unga. Jag är själv troende, och att få berätt-

– Kyrkan har en trygghet att erbjuda, säger Annika Lumme.
FOTO: HANNA HOFMAN

»Allt behövs inte gå så fort.«

Annika Lumme

Är ny ungdomsarbetsledare i Korsnäs församling.

Bor i Molpe, Korsnäs.

Familj: sex vuxna barn, barnbarn.

Gillar på fritiden: att simma, spela gitarr, sjunga karaoke.

”Musiken betyder en hel del.”

ta om Guds kärlek och Guds nåd för barn och unga är något speciellt. Det är så mycket som ändras i världen. Många unga känner otrygghet med coronaepidemin och miljöförstörelsen. Men i kyrkan finns något bestående – Gud ändras inte.

– Jag tänker också på föräldrarna. Vad är bättre att erbjuda för barnen än sinnesro och en trygghet i Gud? Den tryggheten vill jag vara med och förmedla till barn och ungdomar.

Annika Lumme är själv mamma till sex vuxna barn. Hon har sex barnbarn och det sjunde snart på väg.

– Att ha livsperspektiv är en styrka i det här arbetet, konstaterar hon.

Vad skulle du vilja hälsa dig själv som femtonåring?

– ”Ta det lugnt!” skulle jag säga, skrattar Annika Lumme.

– När man är ung vill man att allt ska hända på en gång. Men jag skulle hälsa att saker och ting kommer att ordna sig. Allt behöver inte gå så fort.

Har du ett favoritbibelord?

– Jag tycker mycket om Johannesevangelium och orden om ljus som står i början av boken: ”Ljuset lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det.” Gud är människornas ljus. Mörkret vinner inte över ljuset!

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Fre 12.11 & 19.11, kl. 08.30–09.00. Matutdelning i församlingshemmet.

Sö 14.11, kl. 11. Högmässa, Heikkilä, Granholm. Söndagsskola.

Må 15.11. Byasamling i Korsbäck kl. 09.30. Samvaro, kaffe, andakt.

Må 15.11 kl. 12.30–13.30. Bönegrupp i församlingshemmet.

Må 15.11 kl. 13.30–15.30. Byasamling (Vänstugan, mission&motion) i Korsnäs församlingshem. Trevlig samvaro tillsammans. Avslutas med promenad/handarbete för den som vill.

Ti 16.11 kl. 10–12. Varmt välkomna på Liten&Stor till Församlingshemmet! Daglediga föräldrar eller andra närstående till barn eller barnbarn, kom och unna er en lugn stund då vi lyxar till vardagen litet med gemensam kaffe/saft- stund, pyssel med barnen, lekar och sång under fri form! Vill du veta mer, kontakta Annika tel: 044–410 1823

Ons. 17.11 & 24.11 kl. 10. Rörelseglädje i församlingshemmet, tillsammans med Nadja Söderholm från Folkhälsan i Korsnäs. Gymnastik enligt egen förmåga, kaffe och kort andakt.

To 18.11 kl. 09.30. Samling i Harrström, på vinden vid Uf. Samvaro, kaffe, andakt.

To 18.11, kl. 18.30. Auktion i Molpe bykyrka.

Fre 19.11. Byasamling i Molpe bönehus kl. 13.30–15.30. Samvaro, kaffe, andakt.

Sö 21.11, kl. 11. Gudstjänst, Rune Fant. Söndagsskola.

Ons 24.11 kl.13.00. Silvergruppen i församlingshemmet. Guy Kronqvist berättar om Baltikumvännernas hjälpsändningar till Litauen. Han delar med sig av sina personliga upplevelser av hur hjälpen förmedlas. Silver Sisters deltar med sång. Kaffe och andakt.

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

Fr 12.11 kl. 18: Bible Studies i Krs förs.hem. Norrback Daniel.

Lö 13.11 kl. 18: Kvällsmässa i Dagsmark bönehus. Engström, Martikainen.

Sö 14.11 kl. 12: Högmässa i Krs kyrka. Engström, Martikainen.

MALAX Information

Julhjälp och julauktion

Även inför denna jul ordnas en penninginsamling i Malax, Petalax och Bergö. Föreningar, företag och privatpersoner kan vara med och hjälpa genom att betala in en valfri summa till Julhjälps insamlingskonto **FI60 5670 7320 0387 25**. Små och stora bidrag är lika välkomna! **Julhjälp 2021** är en småskalig insamling och i kraft t.o.m. 31.12.2021. Insamlingstillstånd: **RA/2021/1381**. För de insamlade medlen packas julmat-kassar, som delas ut i julveckan åt såväl familjer som ensamstående i behov av julhjälp i Malax, Petalax och Bergö. Presentkort till klädbutiker delas även ut till barnfamiljer.

Julauktion blir det i Kyrkhemmet **tisdag 30.11 kl. 18**. Där finns ett stort utbud av värmande sockor och vantar, handarbeten, bakverk m.m. samt flera lotterier med fina vinster. Kaffe med dopp. Auktionens intäkter går oavkortat till Julhjälp. Även detta är ett fint sätt att bidra till Julhjälp 2021. Närmare uppgifter ger diakon Anne Bjurbäck.

Sö 14.11 kl. 15: Högmässa i Sideby kyrka. Engström, Martikainen.

Ti 16.11 kl. 13: Kenyasiförening i kyrksalen i Lfds förs.hem. Norrback Erica.

Ti 16.11 kl. 14: Diakonisyföreningen i Lappfjärds förs.hem, af Hällström I-L.

On 17.11 kl. 08.45: Morgonbön i Krs kyrka. Norrback Daniel.

To 18.11 kl. 11.30: Pensionärsamling i Sideby kyrka. Inga-Lene, Erica och Daniel. För transport ring 0400–763325 dagen före.

Fr 19.11 kl. 18: Bible Studies i Krs förs.hem. Tom Bergman.

Lö 20.11 kl. 18: Temakväll ”I Guds plan” i Sideby kyrka Olle och Anna-Lisa Nilsson, Glädjedropparna.

Sö 21.11 kl. 10: Högmässa i kyrksalen i Lfds förs.hem. Norrback Daniel, Rosengård Nanna.

Sö 21.11 kl. 12: Gudstjänst i Krs kyrka. Norrback Daniel, Vättö Keijo.

Sö 21.11 kl. 16: Pop up gospel i Krs förs.hem. Kom med och sjung gospel med Nanna Rosengård

Ti 23.11 kl. 11.30: Pensionärsamling i Krs förs.hem. Missionärerna Kristian och Chamilla Sjöbacka gästtar oss. Välkommen med också från andra orter om ni vill ta del av vad som är på gång inom Keny-
amissionen. Mat och kaffe 6 euro.

On 24.11 kl. 08.45: Morgonbön i Krs kyrka. Norrback Daniel.

On 24.11 kl. 16.30: Församlingens orkester övar i Krs förs.hem.

To 25.11 kl. 16.30: Fontana Media i Krs förs.hem. Försäljning 16.30 Servering 17.30 Samtal med Christa Mickelsson 18.30.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

OBS! Morgonandakt varje vardag i Kyrkanalen kl. 9.30.

Närpes:

Fre 12.11 kl. 18: Tonårssamling i Luthergården.

Lö 13.11 kl. 18: Aftonmusik i S:ta Maria. Lindén.

Lö 13.11 kl. 19: Missionscafé i Norrnäs bönehus. Chamilla och Kristian Sjöbacka.

Sö 14.11 kl. 12: Högmässa. Sundqvist pred., Ingvesgård lit.

Ti 16.11 kl. 13: Symöte i Lutherska bönehuset i Nämpnäs. Besök av Chamilla och Kristian Sjöbacka.

Ti 16.11 kl. 10: Karasamling i församlingshemmet. Blomberg.

To 18.11 kl. 13: Dagsamling i Böle bystuga. Lars

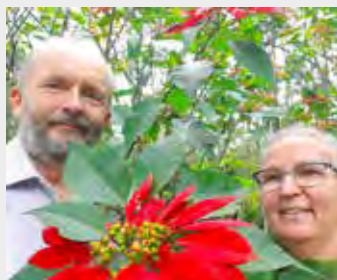

NÄRPES Mission

Träffa Sjöbackas!

Missionärsbesök **tisdagen 23.11 kl. 11.30** i Kristinestads svenska församling. Kom och träffa missionärerna Kristian och Chamilla Sjöbacka! De berättar vad som är på gång i missionsarbetet i Kenya.

Samtidigt insamling av gamla julkort. Julkorten får ny text och delas ut bland söndagsskolbarn i Kenya.

KORSNÄS Träff

Liten & Stor

Träff för daglediga föräldrar eller andra närstående till barn eller barnbarn **tisdag 16.11 kl. 10–12** i församlingshemmet. Vi lyxar till vardagen litet med gemensam kaffe- eller saftstund. Det blir också pyssel med barnen, lekar och sång under fri form.

Vill du veta mer? Kontakta Annika på tel: 044–410 1823.

Lövdahl.

Lö 20.11 kl. 18: Aftonmusik i S:ta Maria. Lindén.

Sö 21.11 kl. 12: Gudstjänst. Audas-Willman.

On 24.11 kl. 13: Pensionärssamling i församlingshemmet. Rita Nordström-Lytz, Blomberg, Lillbäck Engström, Lindén-Liljehage.

On 24.11 kl. 18: Familjesång i Arken för vuxna och barn el. barnbarn. Lindén-Liljehage.

Övermark:

To 11.11 kl. 18: Gung och sjung i församlingshemmet. En sångstund för barn med vuxna. Heikkilä.

To 11.11 kl. 19: Lovsång och Bön i församlingshemmet. Heikkilä.

Sö 14.11 kl. 14: Högmässa. Sundqvist pred., Ingvesgård lit.

Ti 16.11 kl. 13: Tisdagskaffe. Sång, samvaro och andakt. Örn, Heikkilä.

Sö 21.11 kl. 14: Innerlighetens mässa. Jakobsson, Lindén, Laudate.

To 25.11 kl. 18: Gung och sjung i församlingshemmet. Heikkilä.

To 25.11 kl. 19: Julkören övar i församlingshemmet. Heikkilä.

Pörtom:

To 11.11 kl. 13: Pensionärssamling med A-C Norrback som talar om "En dagens fåraherde". Örn, Granholm.

Sö 14.11 kl. 10: Högmässa. Sundqvist pred., Ingvesgård lit.

Sö 21.11 kl. 10: Gudstjänst. Audas-Willman, Lindén-Liljehage.

Sö 21.11 kl. 18: Mixtakören ger konsert i kyrkan.

To 25.11 kl. 13: Pensionärssamling. Adventssång och -musik med Granholm, Seniorkören, Örn.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Fr 12.11 kl. 19: Ungdomskväll i församlingshemmet.

Sö 14.11 kl. 14: Gudstjänst. Isaksson, Brunell.

Må 15.11 kl. 10: Familjeklubben i församlingshemmet.

Ti 16.11 kl. 13: Syföreningen i församlingshemmet.

On 17.11 kl. 18: Kyrkokören i församlingshemmet.

On 17.11 kl. 18: Minior-junior i församlingshemmet.

Fr 19.11 kl. 19: Ungdomskväll i församlingshemmet.

Sö 21.11 kl. 14: Högmässa. Englund, Brunell.

Må 22.11 kl. 10: Familjeklubben i församlingshemmet.

Ti 23.11 kl. 13: Syföreningen i församlingshemmet.

On 24.11 kl. 18: Kyrkokören i församlingshemmet.

MALAX

Sö 14.11 kl. 10: Fars dag. Gudstjänst i kyrkan. Norrback, Peter Brunell.

Sö 21.11 kl. 10: Domsöndagen. Högmässa i kyrkan. Tornberg, Lax.

Må 22.11 kl. 10: Karacafé i KH. Arr. Äldrerådet och Folkhälsan i Malax.

To 25.11 kl. 18: Allsångskväll i kyrkan till förmån för Gemensamt Ansvar. Fred Berg medv. Kollekt.

PETALAX

Fr 12.11 kl. 9: Familjeklubben i prästgården.

Fr 12.11 kl. 13: Fredagssamling i församlingshemmet. Taxi.

Sö 14.11 kl. 12: Gudstjänst. Isaksson, Brunell.

On 17.11 kl. 13.30: Syföreningen i församlingshemmet.

To 18.11 kl. 18.30: Kyrkokören i församlingshemmet.

To 18.11 kl. 18.30: Minior-junior i ladan.

Fr 19.11 kl. 9: Familjeklubben i prästgården.

Sö 21.11 kl. 12: Högmässa. Englund, Brunell.

On 24.11 kl. 19: Musikcafé i församlingshemmet med Cay-Håkan Englund och Frank Isaksson.

To 25.11 kl. 18.30: Kyrkokören i församlingshemmet.

KOLUMNEN

JOHANNA GRANLUND

Små vänliga gester

JAG VAR på väg hem från en kurs och körde upp från Åbo under kvällen. Jag hade flera intensiva dagar bakom mig och var trött. Två gånger såg jag älgar längs vägen. Det höll på att bli helt mörkt och jag kände mig allt tröttare, men ännu hade jag knappt en timmes körning kvar, så jag stannade vid en servicestation. Köpte en tekopp och något att tugga på och mannen bakom disken småpratade lite med mig. Jag berättade att jag hade kört ända från Åbo och nämnde älgarna, så där som man kan göra om man märker att någon försöker vara vänlig och om man vill småprata lite tillbaka.

Kanske såg han hur trött jag var, kanske var det tanken på älgarna eller kanske bara saker man säger då man står bakom en disk med en kund framför sig. Efter att jag hade betalat sa han i alla fall "Kör försiktigt!". Inget mer än så, men med vad som lät som uppriktig värme och omsorg över en av alla dessa främlingar i hans servicestation. Och kanske var det bara min trötthet och något med hemlängtan längs en öde och mörk riksäta, men denna lilla extra vänlighet där jag bara hade räknat med ett vanligt "tack" efter min betalning, gjorde mig nästan gråtfärdig.

DEN HÄR händelsen inträffade för flera år sedan, under tiden då kurser fortfarande ägde rum på konkreta platser som man tog sig till och från, men jag kom att tänka på den igen då jag i some-flödet nyligen råkade på en dikt av Danusha Laméris som heter *Small kindnesses*.

Hon skriver om hur människor drar in benen så man ska kunna passera då man går genom en fullsatt rad, om hur vi säger prosit åt någon som nyser. Om servitrisen som säger ett vänligt ord då hon ställer ner soppskålen framför oss, och om bilföraren som stannar och låter oss gå över vägen. För det mesta vill vi inte skada varandra, konstaterar Danusha Laméris. "Vi har så lite av varandra numera", fortsätter hon. "Bara de här små ögonblicken av utbyte. Tänk om de är det heligas sanna boning, de här flyktiga templen som vi bygger tillsammans då vi säger 'Här, ta min plats', 'Efter dig', eller 'Jag tycker om din hatt'."

Ja, tänk om det heliga glimrar till också i de minsta gesterna av omtanke och vänlighet? Det tror jag.

Johanna Granlund är församlingssekreterare i Petalax och Bergö församlingar.

PETALAX Musik

Välkomna på musikcafé!

Cay-Håkan Englund uppträder med sin egen musik och framför delar av historien om Lord Baerston **onsdagen den 24.11 kl. 19** i församlingshemmet. Han kommer att vara utklädd till riddare under framförandet för att bidra till stämningen.

Läs mer om Cay-Håkan Englunds musik i intervjun på nästa sida!

Musiken räddade ur utbrändhet

Cay-Håkan Englund bearbetade sitt liv med hjälp av kompositioner som skapar dramatiska bilder i lyssnarens inre.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

PETALAX/BERGÖ För ett tag sedan höll församlingspastorn i Bergö och Petalax **Cay-Håkan Englund** på att bli utbränd. Han ansökte om och beviljades lyckligtvis alterneringsledighet.

– Jag hade planer på att läsa en massa teologisk litteratur, men det orkade jag inte med. I stället blev det så att jag upptog min gamla musikhobby. Tack vare musiken kunde jag bearbeta mycket som blivit obearbetat. Det var ren och skär terapi, säger han.

Det började med att han hittade ett musikprogram på datorn. Han spelade och improviserade av hjärtans lust. Sedan kom han på att det fanns något som hette ”dungeon synth”, en musikstil med rötter i black metal-världen, då vissa band började använda synth för att göra intron till sina låtar. Det finns också starka influenser från Berlin-skolan inom synthemusiken, och själv är han också inspirerad av Jean-Michel Jarré.

– Musiken har en mörk, dramatisk atmosfär. Själv håller jag på med något som kallas ”fantasy synth” – musik som berättar en historia. Jag brukar säga att det är lite som filmmusik, fast utan film.

Kompositören hör genast

Han har gjort en serie på fyra album som handlar om riddaren Lord Baerston.

– Den kan ses som en allegorisk historia om kampen mellan gott och ont. På det sista albumet förekommer till och med en messiansk gestalt, säger Englund.

– Sagan är delvis självbiografisk och handlar både om kriser och glädjeämnen.

Handlingen får lyssnaren lista ut med hjälp av låttiteln och den dramatik och de inre bilder som musiken skapar i lyssnarens huvud.

– Det sorgsna kan till exempel illustreras av långsamma stråkar, spänning med en och annan ljudeffekt. På just de här fyra albumen finns också texter som beskriver handlingen.

Han gör allt på datorn, och produktions-

Cay-Håkan Englund har bearbetat svåra upplevelser med hjälp av musik. FOTO: PRIVAT

kvaliteten är det inte så noga med inom dungeon synth.

– Man kan lätt göra ett eget album. Det finns bra orkesterljud som man kan köpa billigt, och sedan är det bara att använda keyboarden.

Det roliga är att kompositören genast hör hur det låter.

– Förr kunde det gå årtal innan kompositörer verkligen fick höra sitt verk spelas, med alla instrument. Tack vare datorn är det idag möjligt att höra det genast.

Vad har komponerandet gett dig?

– Väldigt mycket. Jag har fått berätta en bra historia. I två låtar har jag också kunnat bearbeta personliga förluster och svåra saker. De låtarna har jag diskuterat med

min psykolog och hon har sagt att det är ett utmärkt sätt att bearbeta livserfarenheter, säger Cay-Håkan Englund.

I november uppträder han vid musikcaféet i Petalax och bjuder församlingsborna på smakprov från sin musikaliska fantasivärld. Han kommer också att vara utklädd till riddare – han sysslar nämligen med medeltida fäktning.

– Jag tror att det främst blir en kväll med musik! Men jag tror också att jag ska berätta lite om varför jag gör den här musiken, säger han.

Musikcafé i Petalax 24.11 kl 19 i församlingshemmet. Vill du höra ett smakprov på Cay-Håkan Englunds kompositioner? Gå in på meadowgrove.bandcamp.com så hittar du hans låtar.

»Det var ren och skär terapi.«

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Ett sista brev

Du kan sörja en människa som dött, en relation som inte blev av, ett djur, en vänskap. – Jag tycker sorgbearbetning är något väldigt hoppfullt, säger Maria Wikstedt.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

ÅBO När du känner en människa finns det så mycket du tänker om henne men aldrig yppar. Förlorar du henne till exempel genom död eller skilsmässa blir mycket osagt.

– Det är drömmar som gått i kras, planer som inte blivit av. Man bearbetar alltid sin sorg i relation till någon, en relation som man försöker fullborda, säger församlingspastor **Maria Wikstedt**, som leder en sorgbearbetningsgrupp i Åbo svenska församling men också tar emot personer för enskild sorgbearbetning. Hon arbetar enligt ett koncept som utvecklats av Svenska institutet för sorgbearbetning i Stockholm.

– Sorgbearbetning handlar om känslomässig läkning och om att fullborda en relation. Ofta pratar vi om sorg på en ganska intellektuell nivå: ”Min man dog och sen gick det si och så.” Men jag försöker fråga: ”Hur kändes det?” Det finns oerhört många och starka känslor där.

Jämför inte

Ibland jämför man sin sorg med andras och tror att förlusten måste se ut på ett visst sätt för att man ska få sörja den förlusten.

– Men en förlust kan se ut hur som helst. En förändring kan vara en förlust. Du kan komma för att du har förlorat ett husdjur.

Man kan inte gradera förluster, poängterar Maria Wikstedt.

– Vi vet alla att om du till exempel varit gravid och får ett missfall efter fem månader så är ju fem månader en ganska kort tid, men ändå en intensiv tid med mycket känslor och förväntningar. Det kan kännas som en oerhört stor förlust.

Vi har alla något att sörja. Sorg är en normal känslomässig reaktion på en förlust.

– När man möter någon som sörjer behöver man inte säga så mycket. Bara finnas där, vara ett stöd, fråga hur personen mår

Maria Wikstedt tar emot klienter för sorgbearbetning. FOTO: PRIVAT

FOTO: PEXELS/RON LACH

Sorgbearbetning

Åbo svenska församling ordnar en grupp för sorgbearbetning men det går också bra att bearbeta sorgen enskilt.

Maria Wikstedt handleder enligt en metod som är utvecklad av Svenska institutet för sorgbearbetning.

Metoden går ut på samtal, uppgifter och läsning.

Intresserad? Kontakta Maria Wikstedt på maria.wikstedt@evl.fi.

och om hen vill följa med på bio.

Man talar ofta om att en människa i kris går igenom vissa stadier. Med sorgen är det annorlunda, den är alltid unik och individuell.

– Jag tror mycket på att systematiskt bearbeta sina upplevelser.

Vårt samhälle lär oss ofta att inte sörja.

»En förlust kan se ut hur som helst.«

”Var inte ledsen, släpp taget, gå vidare, du är stark. Ersätt din förlust.”

– Många har inte verktyg att bearbeta sin sorg och då samlas känslorna, som i en tryckkokare.

Under kursen skriver man ett avslutande brev till den man sörjer. I det minns man det som var fint, men också det som var svårt.

– Sorgbearbetning är tungt och det kan kännas som att gå in i ett mörker, men det är också hoppfullt. Under processen lösgör man sig från en tyngd.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 14.11 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Harry S. Backström, Hanna Lehtonen.

On 17.11 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Harry S. Backström, Hanna Lehtonen.

Sö 21.11 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Päivi Nuotio-Niemi, Hanna Lehtonen.

On 24.11 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Päivi Nuotio-Niemi, Hanna Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:

Sö 14.11 kl. 11: Finsk högmässa i Nagu kyrka, Kjell Granström, Markus Ollila.

Må 15.11 kl. 14: Kaffestuga för alla i Nagu församlingsshem, även 22.11.

Korpo kapellförsamling:

Sö 14.11 kl. 11: Högmässa i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Houtskär kapellförsamling:

Sö 21.11 kl. 11: Högmässa i Houtskär kyrka, Peter Blumenthal, Uma Söderlund.

Iniö kapellförsamling:

Sö 14.11 kl. 13: Högmässa i Iniö kyrka, Jussi Meriluoto, Robert Helin.

ÅBO

sön 14.11:

- **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Liljeström (pred), Björkgren (lit), Söderlund. Barnhörna. Kyrkkaffe. Gudstjänstgrupp Martha medverkar.

mån 15.11:

- **kl 11.45-12:** Lunchmusik med Ensemble MMXX, Domkyrkan.

- **kl 18:** Diskussionsgrupp för unga vuxna, Aurelia.

tis 16.11:

- **kl 14.30-18.30:** Ungdomshålan, Aurelia.

- **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ons 17.11:

- **kl 10-12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem.

- **kl 13-15:** Café Orchidé, Aurelia.

tor 18.11:

- **kl 9.30-11.30:** Familjecafé, Aurelia.

sön 21.11 kl 12: Högmässa, Domkyrkan. Häggblom (pred), Björkgren-Vikström (lit), Juslin. Barnhörna. Kyrkkaffe. Gudstjänstgrupp Sefanja medverkar.

mån 22.11 kl. 14-15.30: Missionskretsen, Aurelia.

MARIEHAMN

Pyssel

Pyssla inför jul!

Tisdagen den **23 november kl 14.00-19.00** fyller vi Villa Carita, Ålandsvägen 45, med julstämning.

Kom och gör din egen krans, julkort, juldekorationer eller baka pepparkakor. Vi har verktyg och material som är naturmaterial eller återanvänt. Kom en stund och låt dig inspireras eller stanna hela kvällen.

Glögg och pepparkakor bidrar till julstämningen. Julpysslet är gratis!

tis 23.11:

- **kl 14.30-18.30:** Ungdomshålan, Aurelia.

- **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

- **kl 18:** Träff för frivilliga inom flyktingverksamheten, Aurelia.

ons 24.11:

- **kl 10-12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem.

- **kl 12:** Frukostklubben, Kåren (Tavastg. 22, Åbo). Kjell Wennström "Vad blir det av Åbolands sjukhus?". Anmälning senast 22.11 innan kl. 18 till tkurten@abo.fi, 045-125 5880.

- **kl 13-15:** Café Orchidé, Aurelia.

- **kl 18:** Bönegruppen, Aurelia.

tor 25.11:

- **kl 9.30-11.30:** Familjecafé, Aurelia.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Församlingen och Covid-19

Ändringar kan förekomma, följ med i församlingens information på jomala.evl.ax och facebook.com/jomalaforsamling.

Mässor och andakter

Mässor och andakter firas i Sankt Olofs kyrka om inte annat anges. Församlingen följer smittläget och de anvisningar som medföljer.

Fredagsmässa: fredag 12.11 kl. 18.00

Högmässa: söndag 14.11 kl. 11.00 Uppbrottets söndag - Vaka!

Högmässa: söndag 21.11 kl. 11.00 Domsöndagen - Kristus, Herre över allting

Vesper

Lördag 20.11: kl. 18.30 Helgmålsvesper

Onsdag 24.11: kl. 19.00 Vesper

Barn och unga

Sjung och gung: för barn ca. 0-4 år. Torsdagar kl. 9-11, sångstund 9.30

Tisdagsklubben: åk. 1-4, tisdagar kl. 18-19.30

Klubb på Frideborg: åk. 1-3, torsdagar kl. 18-19.30

Vuxenkörer

S:t Olofs kyrkokör: torsdagar 19.00.

Övrig verksamhet

Kenyamissionen: måndagar kl. 13-15

Missionssyfoöreningen: tisdagar kl. 12.30.

Gregoriansk sång: varannan måndag (jämn vecka) kl. 19 i kyrkan

Loppis med barntema: tisdag 16.11 kl. 18-20

Våra sakrament och riter på vardagsspråk: onsdagar 18.30-20.00. Inställt 17.11

Familjens söndagsskola: onsdag 24.11 kl. 18-19.30

All verksamhet hålls i Olofsgården om inte annat nämns.

MARIEHAMN

FR 12.11 kl. 14.00: Önskepsalmen i församlingshemmet.

FR 12.11 kl. 22.00: Gud går bland kobbar och skär

ÅBO Integration

Temakväll om mångkultur

Är du intresserad av mångkultur och integration? Kom med och samtala kring temat tillsammans med FD Linda Bäckman som håller en inledning med rubriken "Borde vi tala mindre om integration? Steg mot reell social inkludering" den **23.11 kl. 18** i Aurelia, vän. 3. Med tanke på serveringen, anmäl gärna till malena.bjorkgren@evl.fi eller 040-3417 461 om du deltar.

JOMALA Sopplunch

Välkommen på lunch!

Välkommen på sopplunch **torsdag 18.11 kl. 12** i Olofsgården. 5€ för soppa, bröd och kaka.

i S:t Görans kyrka. Litterär kväll med författarna Kent Wist, Johanna Boholm, Karin Erlandsson och Carina Karlsson. Musik av Fredrik Erlandsson. Fritt inträde.
LÖ 13.11 kl. 19.30: Feel the freedom i Alandica. Festkväll med körerna Tomas Gospel (Sverige), Good Newa Gospel (Åland) och Amigo Choral (Finland). Konferencier: Fredrik Erlandsson. Fritt inträde.

LÖ 13.11 kl. 22.30: Konsert i S:t Görans kyrka, kören Magnificat uppför Stabat Mater av Martin Runborg. Lydia Eriksson – cello, Judit Deáki – piano, Guy Karlsson – dirigent. Fritt inträde.

SÖ 14.11 kl. 11.00: Kyrkodagarnas festmessa i S:t Görans kyrka, predikant – Britta Hermansson, liturger – Bo-Göran Åstrand och Jessica Bergström, kyrkomusiker – Guy Karlsson, Freda'kören. Messan sänds i Yle Vega kl. 13.03: Kyrkkaffe. Även livestreaming på församlingens Facebooksida.

TO 18.11 kl. 11.30: Lunchmessa i S:t Görans kyrka.

TO 18.11 kl. 12.00: Sopplunch i församlingshemmet.

SÖ 21.11 kl. 11.00: Högmessa i S:t Görans kyrka. Kyrkkaffe.

SÖ 21.11 kl. 15.00: Sinnesrommessa i S:t Görans kyrka.

Kaffeservering i församlingshemmet från kl. 14.00.

TO 25.11 kl. 11.30: Lunchmessa i S:t Görans kyrka.

TO 25.11 kl. 12.00: Sopplunch i församlingshemmet.

TO 25.11 kl. 14–19: Julpyssel på Villa Carita.

Kyrktaxi till gudstjänst: tfn 018-19500.

SUND-VÅRDÖ

Fredag 12.11 kl. 10.00 Småbarnsmusik: i Vårdö församlingshem. Kati Juntunen.

Söndag 14.11 kl. 14.00 Gudstjänst: i Sunds kyrka. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund. Efter gudstjänsten kaffe i församlingshemmet. Information om församlingssammanslagningen. Jon Lindeman medverkar.

Måndag 15.11 kl. 14.30 Kyrkis: i Sunds församlingshem. Kia Mansén. Anmälan till Kia, 0400 944 841.

Tisdag 16.11 kl. 10.00 Småbarnsmusik: i Sunds församlingshem. Kati Juntunen.

Söndag 21.11 kl. 14.00 Högmessa: i Vårdö kyrka. Jon Lindeman, John-Adam Sjölund. Efter gudstjänsten kaffe i församlingshemmet. Information om församlingssammanslagningen.

Måndag 22.11 kl. 14.30 Kyrkis: i Sunds församlingshem. Kia Mansén. Anmälan till Kia, 0400 944 841.

Tisdag 23.11 kl. 14.00 Tillsammans-träff: i Sunds församlingshem. Kom och drick ditt eftermiddagskaffe i trevligt sällskap! Frivilligt kollekt.

Med reservation för ändringar.

<https://www.sund-vardoforsamling.fi>

VÄSTÅBOLAND För barn

Barnens adventskyrka

Pargas församlingsdistrikt tjuvstartar adventsfirandet redan **torsdagen den 25.11 kl. 9.30** med barnens adventskyrka för de allra minsta. Välkommen till Pargas kyrka alla dagisgrupper samt daglediga mammor och pappor med barn. Det bjuds på adventsstämning med sånger och bibeldrama tillsammans med tf. kaplan Pär Lidén, ungdomsarbetsledare Solveig Björklund-Sjöholm med flera.

KOLUMNEN

Halkan

JAG SITTER vid köksbordet för att skriva kolumn. Det haglade i natt. Nu ligger temperaturen vid noll. Det blir halt i mor-contrafiken. Men det är en halka som man nästan väntat på, för att få träffa någon i garaget vid däckbytet och ens lyfta handen till en riktig off-line hälsning. Kanske byta några ord. Välsignade halka.

Halkan kom och gick utan skador. Bilisterna verkar ha haft tid på sig att byta däck innan back-to-business och office-jobb som i år sammanföll med halkan. Temperaturen sjönk med cirka tio grader över en natt. Ännu i början av oktober såg vi löpare med shorts och t-skjortor på sina rundor här vid ån. Några bar faktiskt munskydd.

MEN BESLUTET att öppna upp samhället strax innan höstloven, som gav våra medborgare en möjlighet att resa utomlands igen i stora skaror, var kanske att ge sig ut på hal is? Vi har ju nyligen lämnat både distansundervisning och munskyddstvång för skolelever, med stor spridning av de vanliga höstförkylningarna som följd. Dessutom lär RH-viruset slå till snart. Samtidigt borde man ta influensavaccinet och låta vaccinera sig mot covid med dos 2 eller dos 3 för riskgrupper. Och hur får man ut coronapasset från Kanta för att kunna få gå på teater eller restaurang, eller ens en konstutställning? Snälla!

»Sedan blev allt mörkt igen. Mycket mörkt och kallt och halt.«

I fjol, på hösten, halkade vi fram med gubben, ut på den kalla terrassen hos dottern, svärsonen och barnbarnen. Då lyste löven gula och singlar ner runt oss. Barnbarnen hade kalas därinne i värmen och minstingen bankade på fönstret för att vi skulle komma in. Sedan blev allt mörkt igen. Mycket mörkt och kallt och halt. Inga kaffestunder utomhus, innan våren. Men en ständig rapportering om siffror. Antal döda, antal insjuknade ...

Visst förstår jag dem som gärna ville resa utomlands nu när det äntligen var möj-

CATHERINE SID

ligt. Visst förstår jag dem som vill dansa och supa vilt, efter all ensamhet. Som vill studera i klassen, tala med kompisarna på jobbet, sitta med studiegruppen på fika eller gå i kyrkan på söndag eller ens kunna planera in en shopping- eller lillajulskryssning till Sverige, som vanligt. Visst. Men vad säger du till dem som varit mer eller mindre avskärmade i snart två år? I karantän, i tvångsisolering, i "cell". Vad säger du till alla dem som förlorat jobbet och legat sömnlösa? Hur kompenserar du barnet som vuxit upp utan att veta hur andra människor ser ut?

MEN MITT i denna halka, som ännu kommer pågå en längre tid, enligt expertis, behöver vi gemenskap, trygghet och empati. Vi behöver medmänsklighet och värme. Vi behöver be om hälsa och ork för våra hårt belastade häsovårdare, för våra familjer, lärare och medfostrare, för våra studerande, för våra äldre och gemensamt för alla dem som ännu lider av pandemin /ensamheten. I Åbo har man kommit en bra bit på den vägen med virtualgudstjänster, församlingens fina 100-års fester och jubileumskonserten.

Om jag ännu får be lite till, här vid köksbordet: Ge våra beslutsfattare mod, hälsa och krafter för att fatta kloka beslut för vårt lilla land, och Fader, bränslepriset är väl aningen högt idag?

Nu haglar det igen.

Catherine Sid är numera förtroendevald vid Åbo svenska församling. Tidigare mycket aktiv inom kyrkokören och ivrig ungdomsledare.

Glädjen när de lär sig nytt!

Eric Jansson har varit scout sedan han var tio – idag tar han sin treåriga dotter med på scoutmötena. – Det är lättare att bli vargunge när man varit med sedan man var liten.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

PARGAS När han var tio år gick Eric Jansson med i sjöscoutkåren St. Simons Sjöfararna i Pargas.

– Det var gruppsyftet som lockade med mig: det var många kompisar som pratade om sommarens scoutläger och då ville jag uppleva samma sak.

Som det går för så många började hans scoutintresse falna lite i tonåren, men då hörde han att församlingen skulle ordna scoutskriftskola i samarbete med kåren, och han ville bli hjälpledare på lägerseglatsen.

– Hösten efter det kom jag med som ledare för vargungarna, och då fastnade jag för den delen av scoutingen. Jag tyckte det var roligt att leda mötena, och så kände jag också att jag behövdes.

Eric Jansson blev scout som tioåring och hobbyn har präglat hans liv.

FOTO: AMANDA MARINA PHOTOGRAPHY

Vad är det som motiverar?

När han försöker få barn och unga att inspireras av scoutingen brukar han säga att det gäller att hitta det som motiverar just dig att vara scout. För någon känns det kanske intressant att leda andra jämnåriga eller att leda en förening.

– För mig själv var det att se barnens glädje när de lärde sig något nytt.

Idag har han en dotter som fyller tre i december och en fru som också är aktiv scout. Eric Jansson och hans fru Annika startade familjescoutverksamhet i sin kår år 2019.

– Både jag och min fru var motiverade, och så satte vi igång.

Första hösten var det kanske tio familjer som mötte upp, idag är de tjugo. Målgruppen är barn under skolåldern, som kommer på möten tillsammans med "egen vuxen".

– Idén är att man gör saker tillsammans som familj.

Har det också varit ett bra sätt att göra scoutingen bekant för barn?

– Jo, vi har kunnat se att de som varit med i familjescoutingen tenderar att börja i

»Idén är att man gör saker som familj.«

Att grilla korv vid öppen eld gillar barnen som är med i familjescouterna. FOTO: ERIC JANSSON

vargungarna. Och där säger ledarna att de märker vilka barn som varit med i familjescouterna: de känner till vad man gör, och då är det lättare att komma igång.

Reflexer för konstverk

Numera samlas de, på gruppens önskemål, var tredje vecka. Aktiviteterna varierar från gång till gång.

– Senast tillverkade vi olika sorters reflexer och övade på att tälja käppar med kniv, säger Eric Jansson.

Målet var att skapa ett konstverk till evenemanget Lux Archipelago, Pargas egen version av Lux Helsinki.

– Vi hade också öppen eld och grillade korv.

Eric Jansson

Familjescoutledare i St. Simons Sjöfararna i Pargas. Scoutingen är en del av församlingens verksamhet och kåren samlas i församlingens utrymmen. Till vardags jobbar han i IT-branschen.

Familj: Frun Annika och den snart treåriga dottern Ingrid.

Roligaste scoutminnet: Ett internationellt läger i Japan, där han var ledare för en grupp med 13 tonåringar som turistade i Tokyo. "Jag sa till dem: Vi är tretton när vi startar och mitt mål är att vi är tretton när vi kommer tillbaka. De tog alla ansvar för det och varje gång vi steg av tunnelbanan stod de och räknade huvuden. Det var en upplevelse!"

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

Examina

Församlingspastorn i Petrus församling **Tuomas Mets-äranta** har avlagt pastora-lexamen.

Församlingspastorn i Petrus församling **Anne Koivula** har avlagt pastora-lexamen.

Förordnanden

Förordnandet för församlingspastorn i Pedersöre församling **Dennis Svenfelt** avbryts från och med den 1.11.2021. Domkapitlet beslutar i enlighet med detta och med hänvisning till kyrkolagens 5 kap. 3 § att pastor Dennis Svenfelt avstängs från prästämbetet för fyra månader, d.v.s. för tiden 1.11.2021-28.2.2022.

Prosten **Boris Salo** förordnas som församlingspastor i Pedersöre församling på viss tid 1.11.2021-31.3.2022.

Kyrkoherden i Tammerfors svenska församling **Kim Rantala** avgår 30.4.2022 på egen begäran.

Kyrkoherden i Finström-Geta församling **Jon Lindeman** förordnas sköta kyrkoherdetjänsten i Brändö-Kumlinge församling vid sidan av egen tjänst 1.11.2021-31.10.2022.

Kyrkoherden i Replots församling **Camilla Svervar** beviljas tjänstledighet 4-31.10.2021.

Prosten **Berndt Berg** förordnas till tf. kyrkoherde i Replots församling 4-31.10.2021.

Kaplanen i Jakobstads svenska församling **Johanna Björkholm-Kallio** beviljas tjänstledighet 1.1-30.6.2021.

Kaplanen i Närpes församling **Ann-Mari Audas-Willman** beviljas partiell tjänstledighet 4.10.2021-20.2.2021.

Kaplanstjänst i Pedersöre församling

En kaplanstjänst i Pedersöre församling har varit ledig att sökas senast 22.10.2021 kl. 15.00. Inom utsatt tid har tjänsten sökts av:

Jimmy Österbacka, tf. kaplan i Pedersöre församling.

Domkapitlet har konstaterat Österbacka vara behörig för tjänsten i fråga.

Kontaktpersoner för jämställdhet och likabehandling

I den Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland finns ett nätverk av kontaktpersoner som skastöda enskilda medarbetare i kyrkan i frågor gällande jämställdhet och likabehandling. Domkapitlet utser församlingspastorerna **Sini Aschan** och **Benjamin Häggblom** till Borgå stifts kontaktpersoner i nätverket för jämställdhet och likabehandling i kyrkan.

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 12.11 Erika Boije, Uppsala

Måndag 15.11 Edgar Vickström, Mariehamn

Tisdag 16.11 Maria Zuglian, Vasa

Onsdag 17.11 Karolin Högberg, Kökar

Torsdag 18.11 Wille Valve, Jomala

Fredag 19.11 Erika Boije, Uppsala

Måndag 22.11 Maria Björkskog, Esse

Tisdag 23.11 Markus Österlund, Helsingfors

Onsdag 24.11 Edgar Vickström, Mariehamn

Torsdag 25.11 Janne Kütimaa, Tallinn

Edgar Vickström är präst i Mariehamns församling och pratar i Andrum onsdagen 24.11. FOTO: HEIDI HENDERSSON

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 12.11 Erik Vikström, Borgå

Lördag 13.11 kl. 18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 14.11 Vaka. Textläsare: Alice Brandt och Benjamin Häggblom. Producent: Hedvig Långbacka

Måndag 15.11 Rea Anner, Helsingfors

Tisdag 16.11 Rea Anner, Helsingfors

Onsdag 17.11 Rea Anner, Helsingfors

Torsdag 18.11 Magnus Mikander, Kuni

Fredag 19.11 Erik Vikström, Borgå

Lördag 20.11 kl. 18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 21.11 Kristus Herre över allting. Textläsare: Alice Brandt och Benjamin Häggblom. Producent: Hedvig Långbacka (repris från 25.11.2018)

Måndag 22.11 Maria Zuglian, Vasa

Tisdag 23.11 Elisabeth Witick, Borgå

Onsdag 24.11 Anders Hamberg, Jyväskylä

Torsdag 25.11 Magnus Mikander, Kuni

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 14.11 Gudstjänst från Kyrkodagarna i Mariehamn. Predikant: Britta Hermansson. Liturger: Jessica Bergström och Bo-Göran Åstrand. Kantor: Guy Karlsson.

Söndag 21.11 Gudstjänst med Gamlakarleby metodistförsamling. Predikant: Tobias Elfving.

De nöjda orgelspelarna är avbildade tillsammans med sina lärare i Organosalen i Musikhuset.

ORGELWEEKEND FÖR UNGA klaverspelare hölls 29-31.10 i Helsingfors med fyra duktiga spelare från Österbotten och Nyland i åldern 12-18 år.

På programmet fanns orgelundervisning i grupp i Matteuskyrkan, utfärd till Sibelius-Akademien där de unga spelarna fick bekanta sig med orglarna i Organosalen i Musikhuset samt besök i Johanneskyrkan där de fick titta in i orglarna och spela på den stora, mäktiga läktarorgeln.

Weekenden avslutades med en musikandakt i Matteuskyrkan där deltagarna fick medverka både ensamma och tillsammans. Spelarna handledes av orgellärarna Anne Hätönen och Niels Burgmann.

Titta in på
kyrkpressen.fi

för mer kyrkliga
nyheter.

En skön start på det nya året, en vecka i Andalusien med ljus, rekreation och upplevelser i

Almuñécar 8-15.1.2022

En perfekt start på det nya året med spanska solkustens ljus och grönska, utfärder i Andalusien, boende på snyggt hotell, god mat, vila och gemenskap! Den som har fått två doser vaccin mot Corona kan tryggt och smidigt resa!

Pris: 695 € (enkelrumstillägg ca 130 €). I priset ingår: Flyg med Norwegian Helsingfors - Malaga - Helsingfors, flygskatter, transport från och till flygplatsen i Malaga, logi på 4-stjärniga Bahia Almuñécar 7 nätter i dubbelrum, 7 frukostar och 7 middagar från rikligt buffébord, färdledarens tjänster

Mera information och anmälningar: Kalle Sällström, tfn 050-3562 475, kalle.sallstrom@forsamlingsforbundet.fi. Researrangör: Församlingsförbundet
Teknisk arrangör: Göran Sundqvist - Travelpartner

Fontana Medias BOKJUL

Här hittar du
årets julböcker!

26⁹⁰

JOHN VIKSTRÖM

Det handlar om frihet – Tankar under åren som emeritus

Det handlar om frihet! Den här tanken har kännetecknat John Vikströms livssyn genom alla år. Tanken gav honom motivation och kraft i arbetet som biskop i Borgå stift och som ärkebiskop. Under tiden som pensionär har visionen inte bleknat.

I den här boken samlas tal, texter och predikningar från de senaste två decennierna. Det är texter som utmanar, som inspirerar och tröstar.

Fontana Media, hft.

28⁹⁰

En dag full av hopp – 100 andakter

Kloka, medmänskliga, djupa. Radioandakter på svenska har sänts i Finland i snart 90 år. Den här boken samlar andakter från de senaste åren: tankar med ett budskap som ger läsaren en möjlighet att stanna upp en stund mitt i vardagsbruset.

Här finns texter för olika tider och helger, liksom texter som kan lysa upp en alldeles vanlig dag. Många av andakterna handlar om välsignelse, nåd och – inte minst – om hopp.

Fontana Media, inb.

”När någon dör saknar vi den människan jättemycket. Vi har liksom ett tomt håll inuti oss.”

24⁵⁰

MONICA VIKSTRÖM-JOKELA
OCH HELI PUKKI

Hurdan är himlen?

Det finns många olika berättelser om himlen. Den här handlar om att komma hem.

Barn har ofta frågor om döden och om himlen. Berättelsen i den här boken kan vara till god hjälp i det samtalet. Boken riktar sig till barn i åldern 4–9 år.

Fontana Media, inb.

29⁹⁰

PATRIK HAGMAN

Skapad skapare – Essäer om att vara människa

Hur blir en människa den hon är? Patrik Hagman diskuterar vad det är att vara människa utgående från en rad aktuella perspektiv: Vad gör sociala medier med oss? Vad gör vi när vi söker oss själva? Hur formas och förändras synen på manligt, kvinnligt och det som inte är någondera? *Spricka förlag, hft.*

22⁵⁰

MARGARETA MELIN

Tro ditt hjärta om gott – Om gudsbild och människosyn

Människan är ett gudabarn, men detta barn lever uppryckt från sina rötter. Hur finner vi en väg till frid och glädje i vårt eget inre, till mer av tillit, hopp och kärlek under vår stund på jorden?

Margareta Melins klassiska bok finns nu som omarbetad nyutgåva.

Libris, inb.

*”Himmelriket bär vi inom oss
varats fasta punkt, ett hemligt frö
med outsinlig kraft och doft av glädje.”*

27⁵⁰

BRITTA HERMANSSON

Gud gömmer sig bakom en björk

Slå följe med Britta Hermansson på en vandring med öppna händer från trygghet till en djupare tillit!

Det här är en bok om skörheten vi alla har inom oss, om hoppet som ändå kan hitta sin ibland lite överraskande väg och generositeten som ofta är närmare än vi tror.

Libris, inb.

KERSTIN DILLMAR
OCH LARS BJÖRKLUND

Vara skillnad

– Om tröst och mod
att finnas

Tröst är en central del av självärds-
mötet. Ändå har vi så lätt att avfärda
behovet av att bli tröstade.

Tröstens fyra hörn är omtanke,
perspektiv, tilltro och tillhörighet.
När det riktigt svåra sker kan vi inte
göra något för att ändra på verklig-
heten, men vi kan *vara skillnad*.

Argument, inb. 23,50

MARTIN LÖNNEBO

Livets farkost – SOS

– Ögon som kan se
Guds härlighet

En bok som skapar upptäckarlust
att söka sig bakåt i sin livshistoria
för att förstå gjorda vägval, och att
söka den bästa vägen framåt för
jorden, själen och kärleken. Till hjälp
berättar Martin Lönnebo om egna
vägval och om tre viktiga områden
som har stort inflytande över hans
liv: vetande, tro och kärlek.

Verbum, inb. 29,90

PETER STRANG

Den hälsosamma gemenskapen

– med människor, djur,
naturen och något större

Varför mår vi så bra av gemenskap?
Det gäller oavsett om gemenska-
pen handlar om ett parförhållande,
körsång, goda middagar, idrott eller
om en vandring i naturen.

Peter Strang är cancerläkare med
rötter i Karleby. Här väver han ihop
vetenskapliga fynd om gemenskapens
välgörande effekter med personliga
reflektioner.

Libris, inb. 27,50

ROYNE MERCURIO

Herregud & co bordskalender

Bordskalendern sprider glädje, hopp och eftertanke! Här
finns 365 nya bilder och en text för varje dag.

Libris, spiralrygg 22,50

PETER KANKKONEN

Hästprästen

*”Redan som treåring var jag intresserad av
vad som hände i församlingen och stiftet. Då
mamma ville läsa en saga önskade jag att
hon hellre skulle berätta nyheter från dom-
kapitlet.”*

Peter Kankkonen beslöt sig tidigt för att bli präst. Nästan
lika tidigt kom passionen för hästar in i bilden – ett intres-
se som funnits med honom genom livet. I sin humoristiska
självbiografi delar han frikostigt med sig av människomö-
ten och anekdoter ur ett långt och händelserikt prästliv.
Fontana Media, hft.

25⁹⁰

LENA PETERSSON, MARIA JOHNSON, CHARLOTTA ROSMAN NISSEN

Upplevelse-vandringar

Konkreta vandringar öppnar upp både för mötet med sig själv och med Gud. Den här metodboken för gruppleddaren lyfter fram vandringarna som lärandeupplevelser.

Verbum, hft. 36,50

DANIEL HAFNER

Skatter i lerkärl

Berättelser för existentiella samtal

Det finns en urkraft i att formulera sin egen berättelse, att äga sin historia och utforska de inre djupen.

I den här boken finns 49 personliga berättelser – som utgångspunkt för samtal i grupp eller som utmaning för egen reflektion.

Argument, inb. 20,00

Kyrkoårets gudstjänster 2021–2022

En inspirationsbok

En bok för alla som arbetar med gudstjänster! Här ingår bland annat introduktionstexter, reflektionsfrågor, en betraktelse utifrån dagens tema och en bön.

Betraktelser av Sören Dalevi, Britta Hermansson, Patrik Hagman, Maria Küchen, Peter Halldorf, Charlotte Frycklund med flera.

Argument, inb. 28,00

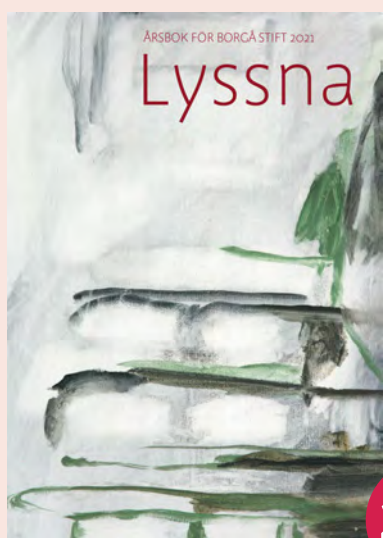
OWE WIKSTRÖM

Gliporna i minnets korridorer

– En religionsprofessor ser tillbaka

Owe Wikström tar med läsaren på en biografisk resa från barndomens Luleå fram till idag. Fokus i den här boken är att försöka förstå sin egen livsresa. Varför blev mitt liv så här? Och hur inser man att det börjar luta mot afton?

Libris, inb. 28,50

Årsbok för Borgå stift 2021 – Lyssna

”Lyssna” är temat för stiftets årsbok. Det handlar om att lyssna till sig själv, till varandra och till Gud. Här hittas också ett handlingsprogram för minskad polarisering. Texter av Karin Ihalainen, Henrika Lax, Patrik Hagman, Lena Frilund med flera. Konstverk av Henrika Lax ingår.

Stiftskrönika och kontaktuppgifter till församlingar och organisationer ingår.

Fontana Media, hft.

21⁰⁰

Barnens bokjul

CORIEN ORANJE OCH
MARIEKE TEN BERGE

Under Guds vingar – Till ett älskat barn

En bok om Guds omsorg och beskydd. Vi får möta många olika djur som påminner om att vi alla är barn till Gud, som älskar oss som en mor och en far.

Argument, inb. 15,00

SARAH SJÖGREN
OCH ANNA FORSMARK

Lilla nätet-boken

Billie och Charlie laddar ner ett spännande spel. Men så dyker det plötsligt upp ett monster på skärmen ... Här får barn och vuxna hjälp att fundera tillsammans över bra sätt att hålla på med skärmar. För 3–6 år.

Libris, inb. 16,50

CAROLINA KLINTEFELT

Men jag ville ju inte flytta

Bara för att pappa fick ett nytt jobb blir hela familjen tvungen att flytta. En bok om när saker förändras och om vänskap som hjälper när livet är svårt. För 9–12 år.

Libris, inb. 19,50

Aktivitets- bibeln

– för yngre barn

För åldern 4–7 år!

Aktivitets- bibeln

– för äldre barn

För 7+ år!

I Aktivitetsbibeln hittar du 17 välkända historier ur Bibeln som berättas på en lagom svår nivå. Varje berättelse följs av kluriga utmaningar och pyssel.

Bornelings, hft.

17⁵⁰
st

M.J. THOMAS

Mysteriet med de gömda skriftrullarna

Häng med syskonen Peter och Mary och deras hund Hank när de med hjälp av några urgamla skriftrullar färdas tillbaka i tiden och landar mitt i Bibelns mest spännande händelser. Serien är perfekt för läsare i 6–12-årsåldern – och alla som älskar äventyr! Böckerna kan läsas fristående.

Bornelings, inb. 17,50/st.

Mirakel vid sjön

(Del 8, mötet
med lärjungarna)

Det sista äventyret

(Del 9, bland
påskens händelser)

STEVE SMALLMAN

Lär dig teckna julkrubban ... och alla djuren!

Lär dig teckna berättelsen om Jesu födelse steg för steg.

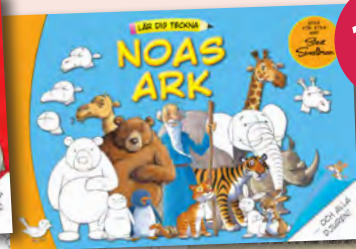
Bornelings, hft.

STEVE SMALLMAN

Lär dig teckna Noas ark ... och alla djuren!

Lär dig teckna berättelsen om Noas ark. Hjälp Noa fylla arken med alla djuren!

Bornelings, hft.

13⁵⁰
st

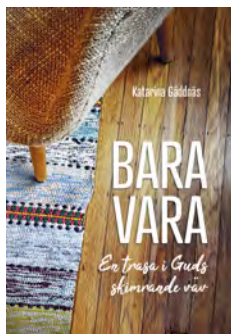

Favoriter som håller

KATARINA GÄDDNÄS

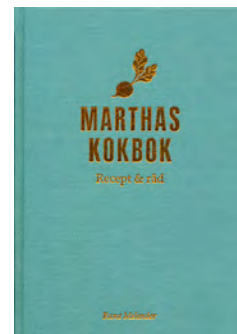
Bara vara – En trasa i Guds skimrande väv

Alla bär vi på mörker och på sår.
Men i mötet med heligheten börjar
själva vardagen dansa och skimra.
Fontana Media, inb. 26,90

Marthas kokbok

Den finlandssvenska matklassi-
kern är ständigt aktuell. Här finns
recept som passar både till vardag
och fest. Marthas kokbok är ett
måste i varje hem!
Fontana Media, inb. 32,00

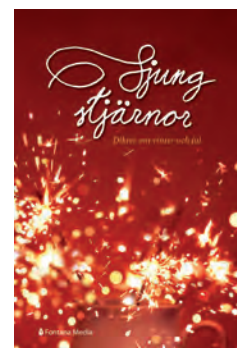
Psalmbok med tillägg

Melodipsalmbok, fyrfärg, 28,90
Melodipsalmbok, grön, 29,90
Textpsalmbok, blå, 29,90
Fontana Media, inb.

Sjung stjärnor – Dikter om vinter och jul

De vackraste finlandssvenska dik-
terna om vinter och jul hittar du i
den här samlingen! Klassiska och
nyare, glada och tankeväckande,
vintriga och värmande.
Fontana Media, hft. 9,00

TOMMY HELLSTEN

Jag är inte längre rädd – en bok om kärlek

När sanningen och kärleken är
tillvarons grund finns inte längre
någon orsak till rädsla!
Libris, inb. 27,50

MAGNUS MALMGREN

Välsigna min väg – Böner för pilgrimer och andra livsvandrare

"Kom med ditt ljus!" Bönerna läm-
par sig extra bra – men inte enbart
– för pilgrimen.
Argument, hft. 20,00

CHRISTA MICKELSSON

Ett blodkärl som brast

Bara 33 år gammal drabbas journalisten och två-
barnsmamman Christa Mickelsson av en massiv
hjärnblödning. Då hon vaknar upp på sjukhuset
är hon förlamad på högra sidan och alla orden
är borta.

Den här boken är hennes egen berättelse om
kampen för att återfå sitt språk, sin rörelseför-
måga och sitt liv.

Fontana Media, hft.

24⁹⁰

"Ett blodkärl som brast är en viktig
och läsvärd bok av många orsaker.
Inte nog med att den är lärorik,
väcker tankar och ger en liten
gnutta förståelse för vad det kan
 innebära att drabbas av en hjärn-
blödning. Den fungerar dessutom
som inspirationskälla. Jag citerar
Christa: 'Om man inte försöker så
går det åtminstone inte.'"

Rebecca Holmgård/Kummin

Nu också som e-bok!

Inför ett nytt år!

Årskalendern Ecclesia 2022

Kalender som innehåller söndagarnas och helgdagarnas namn. Kyrkoårets bibeltexter hittas längst bak i kalendern.
Fontana Media, spiralbunden 15,00

MARTIN LÖNNEBO Bönens och tröstens trädgård

Två klassiker – nu i gemensam nyutgåva! Med trädgården som bild vägleder Martin Lönnebo till bönens och tröstens livgivande gläntor.
Libris, inb. 24,90

Hela mitt hjärta – Eftertanke för årets alla dagar

En andaktsbok för årets alla dagar. Varje månad har ett tema som följer rytmen både från kyrkoåret och från vardagen.
Verbum, inb. 36,50

Dagens Lösen 2022

Goda ord, varje dag! Den lilla boken med bibelord, böner och tankar för årets alla dagar kommer ut på cirka sextio språk i mer än hundra länder.
Fontana Media, hft.

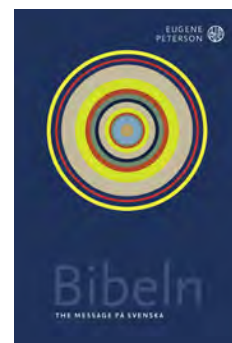
10⁰⁰

EUGENE PETERSON

The Message: Bibeln

En personlig, kunnig och fräsch bibelöversättning (parafras) som levandegör Bibelns urgamla språkvärld för den moderna människan.
Libris, inb. 36,00

Beställningskupong JULKATALOGEN 2021

Jag beställer		Titel
_____	ex	_____
_____	ex	_____
_____	ex	_____
_____	ex	_____
_____	ex	_____
_____	ex	_____
_____	ex	_____
_____	ex	_____

Fontana Media, Tölötorggatan 2 B, vån. 8, 00260 Helsingfors
Tfn 040 831 5897 • info@fontanamedia.fi
Nätbokhandel: www.fontanamedia.fi

Namn _____ Telefon _____

Adress _____

Postningskostnader tillkommer.

Fråga efter Fontana Medias böcker i din lokala bokhandel!

Ett urval av våra böcker finns i bokhandeln Sacrum på Fabiansgatan 8, Helsingfors.

BÖCKERNA I DENNA JULKATALOG hittar du också i vår webbokhandel – öppen dygnet runt!
www.fontanamedia.fi

 Fontana Media

*Tvårs genom täta myggmoln
krattors krafs och tärnors ilska rop
svett och våt sand, bastuns bruna rök
tvårs genom havets sena röda sol
sjunker jag ner på bodans svala lakan
på bodans saligt svala lakan
benådad kroppen och benådad själen.*

Solveig von Schoultz, 1989

GUDS VÄRME OCH GUDS KYLA

När **Carola Envall** jobbade med Gudsbilden i Solveig von Schoultz dikter började hon också fundera på vad kyrkan säger om Gud.

TEXT OCH FOTO:
SOFIA TORVALDS

Carola Envall har jobbat på sin avhandling om Solveig von Schoultz lyrik länge.

– Första arbetsstipendiet fick jag av Svenska kulturfonden år 1995 – i mark! säger hon.

Hon ville kombinera teologisk och litteraturvetenskaplig forskning för att det är både roligt och svårt att röra sig på flera områden.

Båda behövs för att undersöka de religiösa elementen i von Schoultz dikter.

– Först ville jag ha med hela den lyriska produktionen och allt religiöst material i den. Sedan märkte jag att det kommer jag ju att drunkna i.

Med åren blev ämnet smalare och smalare, och den avhandling som hon doktorerade med vid Åbo Akademi i våras heter ”Hand av sol: Den taktila förnimmelsens funktioner i jagets relation till Gud i Solveig

von Schoultz lyrik”.

– Det låter så teoretiskt! Men det handlar om att Solveig von Schoultz i sitt lyriska språk använder uttryck för sinnesförnimmelser – syn, hörsel och känselsinne – i allt hon skriver, också när hon skriver om Gud.

När Carola Envall upptäckte hur centralt det taktila är i von Schoultz lyriska språk blev hon samtidigt uppmärksam på hur starkt temat är i kristen praxis och teologi.

Dystopins skönhet och sorg

»Hoppet
behöver
basera
sig på
sanning
och inte
på önske-
tänkande.«

ÅRET ÄR 10191. Jag är på bio. Första gången på ungefär lika många år. Jag ser på filmen *Dune* som baserar sig på Frank Herberts sci-fi-klassiker från 1965, med samma namn. Det är länge sedan jag blivit så fascinerad av och indragen i en annan värld. Precis allt med *Dune*-universumet är intressant: berättelsen, karaktärerna, miljön – inte minst de fyrahundra meter långa sandmaskarna som bor på ökenplaneten Arrakis, där filmen utspelar sig.

UTAN ATT gå in på själva handlingen finns det en dystopisk underton genom hela berättelsen. Det är typiskt för många av de senaste årens stora berättelser. De cyniska, mörka världarna i *Game of Thrones* eller *Vikings* är några exempel på serier som blivit globala hittar. Det senaste globala fenomenet är den sydkoreanska dramaserien *Squid Game* som inte precis är någon feelgood-serie.

DET FINNS helt klart en viss eskapism i att fastna i en annan värld. Det intressanta är att de världarna ofta påminner om vår egen. Även om handlingen utspelar sig i framtiden, i rymden eller i en fantasyvärld, är hotbilderna desamma: politik, klimat och ekonomisk kollaps.

Kanske är det just därför de cyniska, dystopiska berättelserna är så populära? Vi identifierar oss med karaktärerna och handlingen och får kanske bearbeta något av vår egen verklighet genom att absorberas av en fiktiv berättelse där det ändå "inte är på riktigt". Att de berättelser vi tar del av och älskar återspeglar vårt samhälle är i sig naturligt. Men ibland undrar jag om vi i vårt samhälle i stort gett efter för cynismen och intalat oss att det inte finns någon framtid som är värd att hoppas på. Som Jesaja uttrycker det: Låt oss äta och dricka för imorgon dör vi.

DE KRISTNA är kallade att bära på hopp – också i situationer och omständigheter där hoppet närmast ter sig provocerande och verklighetsfrånvänt, där cynismen råder. Hoppet behöver basera sig på sanning och inte på önsketänkande. Framtiden blir svår. Genom hela Bibeln går en röd tråd som utlovar ett totalt kaos som ska komma över världen innan Jesus kommer tillbaka. En verklig dystopi med andra ord.

Det underbara är att denna dystopi endast är vägen, inte slutet. Efter det kommer Jesus eviga herravälde i det fullkomnade Gudsriket, som innebär slutet för alla dystopier. Och det är den berättelsen som ständigt behöver lyftas fram.

Johan Myrskog är redaktör vid Kyrkpressen.

En sådan fromhet växte Solveig von Schoultz upp med – och tog avstånd ifrån.

Rader ur Bibeln och den väckelsekristna sångboken "Andliga sånger och psalmer" stannade kvar i minnet, i ryggmärgen.

– Hon kan skriva mycket kritiskt om den här sortens kristna tro, men det finns också en öppenhet hos henne, ett djupt intresse för olika sätt att tänka, tro och be.

I dikterna kan det vara en erfarenhet av köld eller värme som avgör vilken Gud diktjaget vill lita på.

– Den kalla skrämmer, den varma väcker förtroende. Det brännheta kan vara farligt, det svala är barmhärtigt.

»Det brännheta kan vara farligt.«

En hemkomst

Att undersöka Solveig von Schoultz texter har gjort Carola Envall själv mer språköverkänslig – både för sina egna ord och för andras.

– Jag ser vilken ambivalens det finns till exempel i förhållandet till smärta i kristen tradition. Att Gud skulle använda smärta och våld för att uppföstra människan – det är en fråga som den kristna traditionen inte är färdig med.

Hon blev prästvigd 1988 och tjänstgjorde i olika funktioner till år 2010.

– Genom arbetet i den lutherska kyrkan fick jag en rätt god kännedom om bibel användning, religiös praxis, psalmer och sånger. Det har jag haft nytta av i forskningsarbetet.

Numera är hon medlem i ortodoxa kyrkan och jobbar som skolgångshandledare för elever med specialbehov.

– Att byta kyrka var en lång process. Jag brukar jämföra det med att flytta till ett annat land: först åker man på turistresa, sedan lär man sig språket, sedan får man vänner i det nya landet och småningom blir det nödvändigt att flytta helt och hållet.

– Det var en insikt som kom småningom och en djup hemkomst. Jag har tidigare arbetat en del med tyska retreatare. När jag en kväll kom in i en ortodox gudstjänst kände jag igen något från retreatarna: alla var riktade mot altaret i lugn uppmärksamhet. Gudstjänsten var full med ord, men det var inte pratade ord. Orden – och vi alla – var liksom inneslutna i en lyssnande tystnad.

Att hon i många år jobbade som präst har Carola Envall haft nytta av i forskningsarbetet.

– Gud formar människan av le-
ra. Gud blir människa. De starkaste uttrycken för det mest centrala i vår tro är också materiella: sakramenten.

Gud: kall eller varm

Varför finns det så mycket kristet material i Solveig von Schoultz dikter?

– Själva sa hon ofta att det kom från hennes barndom, men det finns också senare inflytelser.

Solveig von Schoultz föräldrar, Albert Segerstråle och Hanna Frostérus-Segerstråle, drogs med i de frikyrkligt och allianskristet präglade väckelseströmningarna i slutet av 1800-talet.

– Man betonade den personliga avgörelsen och helgelsen. Som hjälpmedel tog man bibelläsning och bön, självrannsakan och sånger, andakter och sammankomster.

HÄSTARNA EN RÖD

Kyrkan borde inte rekrytera prästerna från de vetenskapliga akademierna. Kyrkan borde själv utbilda dem, anser **Peter Kankkonen**, prästson och sedermera kyrkoherde.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Hästarna har gått som en röd tråd genom Peter Kankkonens liv.
– Det finns en hästgen i släkten, säger han och räknar upp både hästhandlare och hästintresserade förfäder.

Det egna hästintresset började på Replot när han var liten pojke.

– Där fanns hästar i nästan alla gårdar och de gick lösa på sommaren. När vi kom till Nedervetil var jag med om att återuppliva hästavelsföreningen. Jag fick ha granens häst Klito hos oss i utbyte mot att jag skötte allt arbete som skulle utföras med den. 1968 började jag som travjournalist på Vasabladet.

När han flyttade in i prästgården vid sockenkyrkan i Karleby 1986 byggde han om ett av husen på gården till stall. Han skaffade ett sto och blev uppfödare till många av Church Hill's hästar.

Hästarna har också gett titeln till hans nyutkomna självbiografiska bok *Hästprästen*.

– Med boken vill jag höja den österbottniska stämman från landsbygden och från skärgården. Jag vill berätta att man kan ha ett väldigt harmoniskt och givande liv långt borta norr om Ringväg tre, säger han.

Men han vill också berätta om hur det är att vara en vanlig församlingspräst, både ur prästsonens och prästens perspektiv.

Från Replot till Spanien och USA

Berättelsen börjar 1952 på Replot där pappa Hemming var kyrkoherde, den tar oss genom många människomöten och dråpliga episoder under Peter Kankkonens tid som präst i Karleby och som turistpräst i Spanien och USA. Han sätter punkt vid sin egen 70-årsdag i somras.

– Replot var materiellt sett inget rikt ställe. Men det var rikt andligt, kulturellt och på människorelationer. Man hade omsorg om varandra och man hade en stark gemenskap. Det kyrkliga engagemanget var också väldigt starkt. Det fanns skolor och butiker i alla byar.

När familjen kom till Replot hade ön ingen färjförbindelse, än mindre en bro.

– Det är inte samma Replot idag. Numera är vägarna asfalterade och det finska inslaget är påtagligt. Man behöver inte längre ta cykeln till butiken för att se en finne som jag gjorde som barn. Men omsorgen om varandra finns kvar där i större utsträckning än på andra orter.

Fortfarande är banden till Replot starka. Där har familjen sitt sommarviste.

Är du Replotbo, Nedervetilbo eller Karlebybo?

– Jag brukar säga att jag är österbottning. Här känner jag mig hemma på alla ställen. Men ju äldre man blir, desto mera börjar barndomen påverka en.

Peter Kankkonen blev prästvigd 1981 och blev kaplan i Tomas församling i Helsingfors. Prästvigningen föregicks av en period när han var politiskt aktiv, bland annat som partisekreterare inom det Konstitutionella högerpartiet.

– Min pappa var partipolitiskt obunden men följde noga med nyheterna och världshändelserna. Vi diskuterade dem mycket och han berättade hur det var förr i Finland.

Det första fröet till engagemanget föddes 1956 när Peter Kankkonen såg bilderna från upproret i Ungern. Så kom Praginsvasionen 1968 samtidigt med vänsterrevolten.

– Hur kan någon göra så här, tänkte jag.

Kekkonens tid som president ökade hans intresse för politiken. Han ställde upp i riksdagsvalet 1979 och blev första suppleant. Han valdes också till elektor för Ahti Mäkilä i presidentvalet 1978.

– Kekkonen var svag för starka drycker och omgav sig med en krets människor som bara dunkade honom i ryggen. Han var också svag för det motsatta könet.

Eelis Gulin, biskopen i Tammerfors, påtalade att det inte är ett lämpligt beteende för ett statsöverhuvud.

»Man kan ha ett väldigt harmoniskt och givande liv långt borta norr om Ringväg tre.«

– Då sände Kekkonen sin gode vän kommerserådet Kalle Kaihari till Gulin som fick honom att inse att han trampat i skååne, som man säger i Karleby. Så fort någon tog ton, så slog Kekkonen ner, ofta i form av sina kvarnbrev.

När Mauno Koivisto blev president 1982 avvecklade Kankkonen sitt politiska engagemang.

– Jag hade bestämt mig för att vara i politiken så länge det osunda varar. Sedan slutar jag. Det tog tio år, sedan var jag fri. När Koivisto blev president införde han normal parlamentarism.

Trots att det politiska engagemanget låg honom i fatet blev Kankkonen vald till kyrkoherde i Karleby 1986. Efter det har han inte varit politiskt aktiv.

– Politiken är en väldigt otrevlig miljö där vassa armbågar gäller. Framåtsträvan-

TRÅD I LIVET

Peter Kankkonen på hästen Klitos rygg i Nedervetil. FOTO: PRIVAT

det göder de sämsta sidorna hos människan.

Frågan om Chydenius grav

I boken berättar han också om Anders Chydenius grav. Han dog 1803, efter att man några år tidigare förbjöd begravningar under kyrkgolven. Enligt den officiella historieskrivningen finns Chydenius kvarlevor på Elisabets gravgård i Karleby, men gravstenen är inte utmärkt.

– Utan att darra på manschetterna hävdar jag att han är begravd i sockenkyrkan. Den muntliga traditionen gör gällande att hans drängar i hemlighet tog kistan och jordade den under koret. När man drog in centralvärme i kyrkan 1954 togs golvet upp och man upptäckte en omärkt kista som placerats ovanpå kistan som var märkt Jacob Chydenius, Anders pappa. Kraniet un-

dersöktes i Helsingfors och man gjorde en fantomteckning utgående från det. Teckningen var identisk med ett porträtt av Anders Chydenius.

Vad är den största förändringen som skett i stiftet under tiden du varit präst?

– Jag saknar den klassiska Kristuscentrerade förkunnelsen om människans behov av upprättelse, förlåtelse och evighetshopp. Varken människans situation inför Gud eller budskapet har förändrats. Kyrkan ska leva sunt och förnuftigt men slösar med resurserna då man sysslar med mycket sådant som andra sköter lika bra, om inte bättre.

Kankkonen anser att kyrkan tappat sin grunduppgift i takt med att man börjat anpassa sig och behaga samtiden.

– Kyrkan ska inte ingå äktenskap med samtiden. Kyrkan är förlovad med Kris-

ten. Genom det här fönstret mockade Peter Kankkonen ut hästdyngan från stallet han inrett i en av gårdsbyggnaderna vid prästgården i Karleby.

tus och ska vara trogen sin brudgum som kommer och hämtar henne.

Han tycker att kyrkan, inte universiteten, borde utbilda prästerna.

– Prästerna borde utbildas att bli goda försvarare av kristendomen, få en djup insikt i den kristna tron och i konsten att predika. De teologiska studiernas primära uppgift är nu inte att stärka ens kristna övertygelse utan att erbjuda historiska fakta. Idag finns det inga krav på att du ska vara troende när du börjar studera teologi. Även om man lösgjorde utbildningen kunde den ändå vara på en lika hög vetenskaplig nivå när det gäller den kyrkohistoriska forskningen.

Nästa bok är redan på gång. Den handlar om en österbottnisk prästdotter. Därefter planerar Peter Kankkonen dokumentera den finska hästens insatser i vinterkriget.

Utmattning och kroniskt trötthetssyndrom har tvingat **Mia Bernas-Otieno** att sakta ner och omprioritera. Då hon mådde som sämst önskade hon att hon skulle kunna få bli nedsövd. Idag känner hon att livet är bra. Hon har lärt sig att allt inte hänger på henne.

TEXT OCH FOTO: JOHANNA GRANLUND

Ett vanligt liv är tillräckligt

Marie-Helene Bernas-Otieno, eller Mia som hon kallas, drabbades av utbrändhet för ungefär tio år sedan. Då var hon mitt i ett hektiskt och krävande skede av livet. Hon var ännu småbarnsförälder, med allt vad det innebär av dålig nattsömn.

– Samtidigt jobbade jag och det var stressigt och konfliktfyllt på jobbet.

Det blev också aktuellt med skilsmässa från barnens pappa. Till sist blev det helt enkelt för mycket på en gång och nattsömnerna försvann helt. Då man inte sover kan man heller inte återhämta sig, men jag har varit lite av en arbetsnarkoman och gått på envishet och viljestyrka fast kroppen har varit trött, berättar Mia Bernas-Otieno.

Utbrändheten kom smygande och hon blev ordinerad medicin. Först lät hon bli att ta den av rädsla för biverkningar, vilket bara ledde till att hon blev ännu sämre.

– Till sist var det som att en sträng brast någonstans i kroppen. Det kändes precis så. Då var jag totalt slut och varken hjärnan eller magen fungerade. Jag kunde inte sova och var i totalt upplösningstillstånd. Jag trodde inte att jag någonsin skulle kunna återhämta mig. Jag minns att jag önskade att jag bara skulle få bli nedsövd i några månader.

Hon började med medicinen, men eftersom hon var så totalt utmattad gick återhämtningen mycket långsamt.

Långsam väg tillbaka

I flera månader låg Mia Bernas-Otieno bara och vilade. Sakta började det vända.

– En gång ville jag ta en liten promenad och gick in i skogen längs en skogsväg. Jag kom ungefär hundra meter och sen var jag totalt slut. Jag fick sätta mig ner

och ringa till min mamma som kom och hämtade mig.

Småningom mådde hon så bra att hon kunde börja jobba lite igen, och efter några år kunde hon sluta ta medicin.

– Till sist var jag tillbaka mitt i cirkusen av lärarjobb och familjeliv. Jag glömde ta vara på mig själv och kraschade en gång till, men då visste jag vad som hjälpte.

Mia Bernas-Otieno har fått diagnosen ME/CFS, myalgisk encefalomyelit eller kroniskt trötthetssyndrom. Hon är hela tiden tvungen att vara försiktig och tänka på hur mycket hon klarar av. Hon har till exempel alltid telefonen i ljudlöst läge.

– Jag tänker ibland att covid-19 på sätt och vis kan ha blivit en räddning för många.

»Jag har blivit nöjd med ganska lite och behöver inga guldkanter.«

Nu har man inte kunnat boka kalendern full med aktiviteter och om man varit sjuk har man faktiskt varit tvungen att stanna hemma och vila. Det kan vara avgörande om man är nära utmattning, säger hon.

Lever med kronisk trötthet

Då Mia Bernas-Otieno mådde som sämst upplevde hon den totala hjälplösheten hon hamnat i som väldigt jobbig.

– Min mamma kokade åt oss och jag fick ofta be barnen hämta saker åt mig, fast det kunde kännas övermäktigt att ens säga något.

Barnen hanterade sin mammas utmattning på lite olika sätt. Vissa tog det mer

sorglöst medan andra oroade sig och funderade mycket.

Då Bernas-Otieno var som svagast fick hon också panikångest.

– Det var jätteskrämmande och i början trodde jag att det var hjärtinfarkter. Jag hann ringa ambulansen ett par gånger innan jag fattade vad det handlade om.

Trots att hon återhämtat sig från den akuta utmattningen har hon varit tvungen att lära sig leva med kroniskt trötthetssyndrom. Hos henne tar det sig uttryck bland annat i låg stresstolerans och problem med minnet.

– Särskilt i början var det väldigt skrämmande att inte kunna lita på sitt minne. Jag var på väg till centrum för att handla och då jag kom till en korsning visste jag inte åt vilket håll jag skulle.

Såg orsak och verkan

Mia Bernas-Otieno är troende. Hon är aktiv inom Svenska Lutherska Evangelieföreningen och på nittioalet var hon under några år utsänd som missionär i Kenya.

– Tron har hela tiden varit den bärande kraften i det jag gör, i allt från arbete och familjeliv till fritid. Under utbrändheten tvivlade jag egentligen aldrig på att Gud bar mig, även om jag nog tvivlade på att jag skulle börja må bättre. Jag förstod varför jag hade blivit utbränd och anklagade aldrig Gud för det.

Under svåra perioder i livet har Mia Bernas-Otieno alltid fått påminnelser – i någon form – om att Gud är med henne.

– Jag har fått meddelanden eller bibelord som har påmint mig om att jag inte är ensam. Under utbrändheten betydde orden "min nåd är dig nog" och "kraften fullkomnas i svaghet" mycket för mig. Jag var tvung-

Att föda upp bondkatter är Mia Bernas-Otienos hobby. Katterna ger så mycket, både till barnfamiljer och till ensamma äldre. – Glädjen man ser då någon som har längtat efter en egen katt får hålla den i sin famn är obetalbar, säger hon.

Marie-Helene Bernas-Otieno

57 år.

Högstadië- och gymnasielärare i matematik, fysik och kemi.

Har fyra barn.

Fränskild, barnens pappa bor i Kenya.

Spelar tennis och är tennistränare.

Föder upp katter på hobbybasis.

en att tro på att allt inte hängde på mig. Då man är svag så får man vara svag, säger hon.

Just nu tycker hon att livet är bra.

– Speciellt nu under coronan har jag känt att vi alla mer eller mindre sitter i samma båt. Med den erfarenhet jag har av att inte kunna göra någonting ger allt som jag numera faktiskt klarar av att göra mig glädje. Jag har blivit nöjd med ganska lite och behöver inga guldkanter. Att leva ett vanligt liv är tillräckligt.

Vetenskapen stärker tron

Från Mia Bernas-Otienos tid som missionär i Kenya är det just förnöjsamhet och glädje som stannat kvar som extra starka minnen hos henne.

– Trots att sjukdom och död var närvarande i de flesta hem och trots att många hade stora bekymmer var nästan alla glada och förtröstansfulla. Speciellt äldre människor hade en sådan tacksam livsattityd. Det var väldigt fint att få leva i en sådan miljö, säger hon.

Redan som studerande hade hon känt ett kall, känt att hon ville vara tillgänglig. Kallelsen till Kenya kom bara något år efter att hon hade blivit utexaminerad och hon upplevde att hon gick i förberedda gärningar. Hon arbetade som lärare också i Kenya och undervisade i matematik, fysik och religion.

Som matematiker och naturvetare har hon aldrig behövt kämpa med några tvivel på Guds existens, snarast tvärt om. Hon tar två av termodynamikens huvudsatser som exempel.

– Den första satsen handlar om att energi inte kan skapas eller förstöras på någon naturlig väg, utan bara omvandlas. Ingen vet varifrån energi egentligen kommer. Det är ett mysterium för vetenskapsmän och för mig en viktig indikation på Guds existens. Eftersom energi inte kan uppstå av sig själv måste den ha någon slags källa.

Hon fortsätter med den andra satsen, om att energi alltid rör sig mot större ordning.

– Ordning borde inte kunna uppkomma av sig själv. Då man ser hur välordnat alla mekanismer i naturen fungerar tänker jag att det måste finnas någon som styr allting. För mig leder vetenskapen inte till tvivel, utan stärker tron på Guds existens, säger hon.

Har du antikviteter, arvegods, värdelösöre?

- Låt oss sköta försäljningen
- Vi köper även och betalar kontant
- Betjäning på svenska

AB GAMLA KARLEBY AUKTIONSKAMMARE

Folkskolegatan 1, Karleby
Mäklare Raul Pohjonen 044 913 8284

RESOR

Friman

RESOR • MATKAT • TRAVEL

10-12.12

Kryssning till Stockholm med julmarknad i Steninge Slottsby

2022

Mars

Maj

Hösten

Under planering

Kanarieöarna

Sparesa till Estland

Costa Blanca

Frimanresor.fi

Tel Bussar 019 - 248 1004

Tel Resor 019 - 248 1090

Sandövägen 23, 10900 Hangö

info@frimanresor.fi

Välkommen till Tunaberg!

På vårt seniorhem kan du bo bekvämt och bekymmersfritt med eller utan skräddarsydd service just för dig. Vi har även fräscht möblerade hyresbostäder för kortvarigt boende samt ett mysigt gästrum om dina vänner vill övernatta. Karins kök tillreder läcker husmanskost och vill du unna dig ett glas vin eller en konjak till kaffet så går det bra.

Vår härliga personal är proffsig och vi talar alla svenska.

Välkommen onsdagar kl 14 på kaffe och bulle. Rundvandring och info. Eller ring vår verksamhetsledare Annika von Schantz, tel 040 537 0376.

Framnäsängen 4, Esbo. www.winbergs.fi

Resa till Oberammergau Passionsspel

18. – 22.8.2022

Pris 1970€/person

I priset ingår:

- Finnairs flyg Helsingfors – München t/r
- busstransport enligt programmet
- guidad tur i Innsbruck
- inkvartering i dubbelrum inkl. halvpension
- biljett till Oberammergau Passionsspel inkl. mat
- programblad Passionsspiele 2022
- reseledarens tjänster

ANMÄLNINGAR OCH YTTRELIGARE INFORMATION:

myynti@kokkolanmatkatoimisto.fi
www.kokkolanmatkatoimisto.fi

Kokkolan Matkatoimisto
Karleby Resebyrå

Fabriksg. 8, 67100 Karleby. Tfn (06) 823 8300.

NYSLIPAT GOLV

som tål att du lever livet fullt ut

Depågatan 7, J:stad

Tel. 050 592 1192

[enagolvochtak.fi](https://www.instagram.com/enagolvochtak.fi)

Alltid fräska ägg från ÄGGBODEN

Kalax: Vargholmsvägen 144

Sundom: Sundomvägen 24

(Amazing Family Gym)

Stenhaga: Stenhagavägen 1-3

(Plantagens parkering)

www.aggboden.fi

NÅ 80 000
HUSHÅLL I
SVENSKFINLAND
MED EN ANNONS!

KP

KYRKPRESSEN

BOKNINGAR:
040 144 6200

www.kyrkpressen.fi

ANDERSSON & PETTERSSON & LUNDSTRÖM & JAG
FASTNAR I HISS EN HELIG FÖDELSEDAG.
PÅ SVENSKA UTAN TEXTNING DE SJUNGER PÅ VERS.
EN HEJDLÖS KROGSHOW, EN VILD OCH ROLIG PÄRS.

Andersson
&
Pettersson
&
Lundström
&
Jag
-en hektisk hissmusikal

Perfekt program till jillajulsfester!

ÅBO
SVENSKA
TEATER

ABOSVENSKATEATER.FI
02-277 73 77
LIPPU.FI

NOVEMBERKRYSSET

	STAD Ap9 2:5	FÄGLAR Ps 105:40	ÖVER HUVUD EJ UPP	"TJÄNA HERREN MED..." Ps 100:2	LIVLIG	GITTER	UT- RÄTTA	TOTAL ORD- NING	BMA 2021
	→							↓	NAGEL
	JOSEFS MOR 1 Mo 30:25 ÖVER BORD				INSEKTS GIFT FÖRSKING RING		ÄVEN		
			GRÖNSAK OHÖVLIG				LUGN- VATTEN SKRIK		
	MÄRR		DU SOM OBJEKT			FÖLJER MED IBLAND	NEJ I LONDON FÖRHÖR		
					PROJEKTIL FRANSKU VAPEN FATTIG				SON TILL KARMI Jos 7:1
	KURDISK STAD I IRAK APA		FINSKT POJKNAMN STÄR PÅ POST			TROLL- FLÖJTEN			
				LAST- FARTYG ENGELSKT POJKNAMN			KÄRVE PAPE- GOJOR		
	24/8	UTTRYCK JAKES SON Ord 30:1				LIGGER PÅ GOLVET TÄNKE- SPRÅK			
ODYSSE	↓	MAR- SCHERAR	HAN VAR FRÅN ASIE Ap9 20:4	DJUR RUT MATSSON	JORD- BRUKARE		GAMMAL MAMMA RVSK MYSTIKER	FLOD I FRANKRIKE OCH TYSKLAND	
					BORD- TENNIS	INARI PÅ SVENSKA ERFARA		GAMMAL SKATT TOK	ANTRA- CIT
AVLAGT AV?		BETAL- NINGSFÖR FÄRANDE FÖREINAR OCH PUTSAR				LÄRD TEOLOG BROR TILL PETRUS Joh 1:40			
HÄVERT				HUG- SVALELSE SÄGO- VÄSEN		STREJK KLOCKA	--- KING COLE		
				FISK	DRYCKES KÄRL	LURA LERDUVE SKYTTE		TON ROLIGT	
MUSLIMSK OMRÅDE BILJARD- SPEL	PRÄST I SHILO 1 Sam 1:9 GORILLA		KAN MÄTTET VARA? VARDA			POJK- NAMN GÖRS I MUSIK		SAKRA- MENT	IVER
					RADIUM	TURE SVENSON KURT ISAKSSON	BEHÄL- LARE MER ÄN TRE		
VALSPRÅK KORTARE DAGAR					LAG- LÖS- HET		SJUK- DOM		
		PAULUS FÖLJE- SLAGARE Ap9 15:40			GRUND- SATS			TALLUM	

OKTOBERKRYSSETS LÖSNING

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten. Vi gratulerar: **Gunilla Mansner**, Borgå, **Olof Lindroos**, Liljendal och **Siv Björk**, Nykarleby.

SKICKA IN!

Sänd in din krysslösning senast tisdagen den 7 december 2021 till: Kyrkpressen, Tölötorggatan 2 vån. 8, 00260 Helsingfors. Märk kuvertet "Novemberkryssset". Du kan också ta en bild av kryssset och skicka till layout@kyrkpressen.fi. De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i kryssset är enligt Bibel 2000. Lycka till!

Namn & adress:

.....

.....

.....

	S	M	E	N	D	O
→	Y	L	I	H	A	R
	R	I	K	E	D	O
	V	I	T	A	R	E
	E	T	O	L	M	E
	N	E	J	D	O	R
	K	L	A	S	S	L
	A	U	A	E	T	R
↓	T	H	A	T	I	R
	R	Y	T	T	E	R
	S	A	D	I	L	I
	A	D	R	I	A	N
↓	O	C	H	B	U	S
	G	I	M	M	I	C
	I	R	E	N	E	O
	U	N	G	D	O	M

20 stycken kort gratis om du köper någon av dessa CD:n

Som en härlig Gudomskälla, Amazing Grace / Oändlig Nåd, En bön i kyrkan, Stor är din trofasthet, 11 sånger

☐ CD 20€

När du går över floden, När gonstans bland skuggorna står Jesus, Det är ingen hemlighet att Gud hör bön. sammanlagt 13 sånger

☐ CD 20€

Varje dag är en gåva, I Guds hand, Den röda stugan, När vi är hemma, Min Jesus lever, 12 sånger

☐ CD 20€

När ljusen ska tändas därhemma, Julens klockor ring, Ett litet barn av Davids hus, När ikväll jag tänder ett ljus, 14 sånger

☐ CD 20€

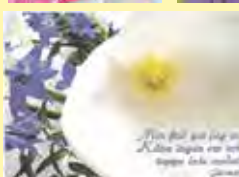
Herre led mig dag för dag, Det enda som bär, Jag fann en frälsning, Till en stad jag är på vandring. 12 sånger

☐ CD 20€

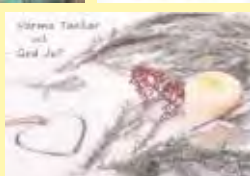

Följ med oss, Han fann mig, Tro på mig, Det bästa i livet, Guldgrävarsången, Har du mött hans kärlek, sammanlagt 12 sånger

☐ CD 20€

Alla Tiders kortpaket med 40 st. nya kort.
Grattis, barn, djur, tankvärda ord, bibelspråk. Även Alla Hjärtans kort
Pris 22€ ☐

40 stycken i ett Julkortpaket såsom:
Ljus, naturlandskap, änglar, barn, Jesu födelse m.fl samt 5 dubbla julkort
Värde 40€ Ditt pris 22€ ☐
Julkortpaketet + väggkalender 2022 blir priset 29€ ☐

Beställning till Sven-Erik Syrén's förlag,
Norrfjärdsvägen 44, 66640 Maxmo
tfn. 06-345 0190, 050-301 6598,
Obs ny epost: sveneryksyren@gmail.com

Namn: _____

Adress: _____

Tel: _____

Postporto, 10 dagars betalningstid

Nyhet!

"Guds änglar vill hjälpa dig"
Änglabesök, Oförklarliga Gudsingripanden och konkreta Bönesvar. De över 75 skildringarna ger uppmuntran hopp och glädje samt inspirerar till en tro som bär.
Av Inger Waern

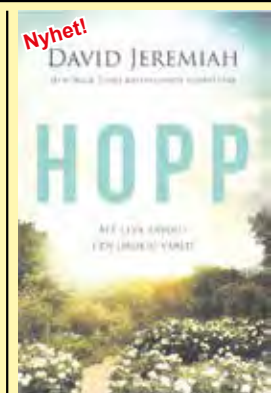
☐ **24,90€** Inb. 220 sidor

Nyhet!

Gud talar än idag. Kan du höra hans stilla viskning? Upptäck Guds sju språk. Upptäck hur enkelt det är att höra Guds röst.

☐ **24,90€** 226 sidor

Nyhet!

Tron ger oss hopp. Oavsett vilka omständigheter vi möter. Det finns ett hopp som inte kan skakas,

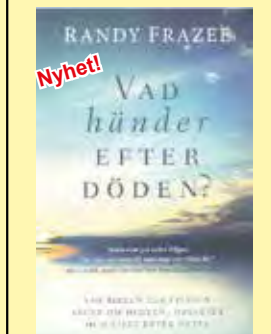
☐ **26,90€** Inbunden 210 sidor

Nyhet!

Kjell och Gunilla skildrar en dramatisk period där de på förunderliga sätt fått se Guds ingripande, fler gånger

☐ **26,80€** Inbunden 344 sidor

Nyhet!

En djup personlig kris i samband med hans mammas död ledde pastor Randy till att ingående studera vad Bibeln säger.

☐ **24,90€** 236 sidor

☐ 1 st. 10€
☐ 2 st. 16€
☐ 3 st. 22€
☐ 5 st. 29€

Finlandssvensk väggkalender 2022 vackra bilder och texter. Foto: Christine Eliasson

Dagens Lösen för 2022

Den Finlandssvenska andakts boken som ger uppmuntran för varje dag hela året

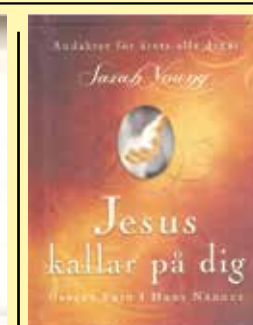
☐ **Pris 10,50€**

Nyhet!

En dag krossades Isabellas hjärta då hennes pappa svek henne. Trasighet, vilshenhet och kriminalitet präglade tonåren. Stark och hoppfull livsberättelse.

☐ **24,90€** 196 sidor

Här får du ett helt år av daglig läsning.

☐ **Specialpris 16,90€** Inb. 384s.

Andaktsboken 365 andakter
Jesus varje dag

☐ **Specialpris 16,90€** Inb. 396s.

Syrén's Bokhandel i Maxmo

Öppet 12-13 november
Fredag kl. 13-16
Lördag kl. 13-16
Boknyheter, julkort m.m.
kaffe bjudning

Mat i Arbis

Älgmiddag med Micke
Mikael Björklund
lö 13.11 kl 11-13

För Micke är vilt en av favoriterna. Viltkött är ju ett underbart gott kött från djur som haft ett frigående liv i närområdet. Här tillreder vi en härlig helgmiddag på älg som hela familjen kan njuta

Julgodis Extra allt
Camilla Hamid
on 24.11 kl 18.30-19.30

Camilla har vunnit Matbloggspriset och Influencerpriset och även blivit utsedd till årets matinstagrammare. Nu får du göra julgodis tillsammans med henne.

Korvlördag
Anita Storm
lö 4.12 kl 10-17

Vi tillverkar bratwurst och emulsionskorv av gris, nöt, vilt och lamm. Du lär dig konsten att få till en snittfast, smakrik och vacker råkorv av bra ingredienser.

Vegetarisk julmat
Natalie Aurén
to 2.12 kl 17-18:30

Tillsammans med Natalie lagar vi tre vegetariska och glutenfria rätter som passar till det gröna julbordet.

Styckning av kött
Anita Storm
10.1 och 22.1

Under två kvällar i slakteriet lär du dig grovstycka och finstycka ett lamm samt att packa köttet. Kursen omfattar både teori och praktik.

Boka din plats på:
arbis.jakobstad.fi
eller
06 786 3264

ANNONSERA I

KP
KYRKPRESSEN

BOKNINGAR:
040 144 6200

www.kyrkpressen.fi

Sähköasennukset & Sähkötarvikemyymälä
Elinstallationer & Eltillbehörsbutik

KONTAKTOR

Myllärinkatu 26, 65100 Vaasa
06 3177 900 kontaktor@kontaktor.fi

BIOGAS

Naturligkött

Nu kan Ni tanka vår biogas i
Jeppo, Jakobstad och Storkyrö

För renare
luft & miljö

Västra Jeppovägen 288
(längs med Riksväg 19)
www.jeppobiogas.fi

Jeppo Biogas Ab
Jepuan Biokaasu Oy
Energi och växtkraft Energiä ja kasvuvolmaa

Frimurarstipendier i Helsingfors

Vid stipendieutdelningen torsdagen den 21 oktober 2021 i Stor Capitlet i Finland inom Svenska Frimurare Orden utdelas stipendier från stiftelser och fonder tillhörande Svenska Frimurare Orden.

Totalt delas årligen ut över 4,5 miljoner euro från stiftelser och fonder med anknytning till Svenska Frimurare Orden. Förutom till forskning inom pediatrik, geriatrik och psykiatri går bidrag även till musik-, konst- och kulturliv samt till stöd för behövande barn, ungdomar och äldre.

Från Konung Gustaf V:s och Drottning Victorias Frimurarestiftelse

Två finländska forskare, professorerna Jukka Meurman och Matti Viitanen samt docent Filip Schepers har i år fått mottaga anslag för medicinsk forskning om totalt € 65 000 ur Konung Gustaf V:s och Drottning Victorias Frimurarestiftelse

Ur Åke, Saga och Christer Lönnqvists fond tillhörande Föreningen Granatenhjelm rf

Två finländska professorer, professorerna emerita Erna Snellman och Tiina Paunio samt medicine licentiat Erna Mannerström har för psykiatrisk forskning fått mottaga anslag om totalt € 40 000 ur Åke, Saga och Christer Lönnqvists fond

Från Stiftelsen Den Nordiska Första S:t Johanneslogens Jubelfond

Tre finländska musik- och sångstuderande, Johan Krogus från Esbo, Emilia Eriksson från Åland och Sarina Kettunen från Sibbo har för sina musik- och sångstudier fått mottaga anslag om totalt € 9 000 ur Stiftelsen Den Nordiska Första S:t Johanneslogens Jubelfond

Bergvärme?

Fråga oss om pris på borrning av energihål och vattenbrunnar ...
då vet du att du gjort en bra affär.

DRILLTEC

044-525 9143 info@drilltec.fi www.drilltec.fi

**HUSGRUND
ELLER
TRÄDGÅRD?**

Vi gräver grunder för nybyggnad och tillbyggnad. Vi gräver bort det som ska bort, lägger till det som ska till, eller ändrar om AV det som finns. Just som Ni önskar, med ett näpet slutresultat!

Jakobstad med stor omnejd!

Ta frimodigt kontakt om smått som stort!

JCJ LASSFOLK
Tfn 040 59 38 045
www.lassfolks.fi

MARKNAD

UTHYRES

Stiftelsen Lillegården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (cirka 30 m²) i Nordsjö, Hfors, ej serviceboende. 0505903780 tis-to kl. 10-12.

KÖPES

Hus köpes i Borgå. Ungt par från Esbo söker hus med 4+ rum i centrum eller västra Borgå, gärna byggt efter 1990. Ring 040 566 4083. Mikael & Anna

Äldre hus eller torp på landsbygden i Västra Nyland. Renoveringsobjekt. Bör finnas el samt vatten anslutet. Tomt ca. 0,5-3 ha. 0440103667

DIVERSE

ÅTERANVÄNDNING!
NÄSTAN ALLT I HUSHÄLLET
KAN HITTAS NYTT BRUK. BLI
AV MED DET DU INTE
BEHÖVER
RING Harry 046 6585321
för avhämtnings

KYRKAN I HELSINGFORS

Besittningsrätten till vissa gravplatser

på Helsingfors kyrkliga samfällighets begravningsplatser (Sandudd, Furumo, Brändö, Malm, Månsas och Östersundom) löper ut vid utgången av år 2022. Eftersom kontaktuppgifterna till gravrättsinnehavarna och de anhöriga delvis inte uppdaterats kan vi inte nå dem alla per brev. Därför har följande meddelande fästs på alla de gravar vars besittningsrätt löper ut:

KUNGÖRELSE

Rätten till denna grav går enligt avtalet ut den 31 december 2022. Om gravrättsinnehavaren vill förlänga gravrätten kan han ingå ett nytt avtal med gravtjänst för Helsingfors kyrkliga samfällighet, adress: Tredje linjen 22 B, 00530 Helsingfors, tfn. 09 2340 6001, e-post: helsinki.hautapalvelut@evl.fi. Om avtalet inte förnyas, återgår graven och minnesvården i Helsingfors kyrkliga samfällighets ägo. Om ni vill, kan ni i så fall avlägsna gravvården före den 30 juni 2023.

Helsingfors kyrkliga samfällighet

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbverktyg som finns på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 eller via epost till adressen annons@kyrkpressen.fi tillkommer en servicekostnad på 5€.

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ

ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS
www.armasborg.fi

Tel 612 9890
Jour 0400 977 000

Kunde man tänka sig en mera inbjudande idyll att tillbringa sin ålderdom i, knappast.

Mera information om Hedvig Sofiahemmet får du av hemmets föreståndare Johanna Börman-Långström eller disponent Björn Sundqvist (tel 0400 444 393)

Tito Colliander

– Människan bakom böckerna

16,50

Författaren Tito Collianders (1904–1989) sanningsletande och hans kritiska inställning till banala svar på existentiella frågor tilltalar också dagens människor med en aktualitet som vägrar blekna. Hans självbiografier – men också hans romaner – återspeglar barn- och ungdomsåren i S:t Petersburg, svältåret efter ryska revolutionen och vandringsåren i Europa. Han sammanflätar platser, tider, åldrar och generationer okronologiskt och osystematiskt till en helhet som undflyr entydiga tolkningar. Raili Gothóni målar inte bara upp en heltäckande bild av Collianders personliga livsföring, utan också av den kultur som han skildrar i sina verk.

Läs mer om SFV-biografierna över finlandssvenskar som inte får glömmas bort, beställ och betala på www.boklund.fi
Eller ring in din beställning: 044-3788 363
Fråga även efter böckerna i väl sorterade bokhandlar

Människans allsidiga utveckling

12,50

Om bildningsidén skall väckas till liv, vad borde den handla om? I SFV-antologin, redigerad av historikern och filosofen Jonas Ahlskog, granskar filosofer, pedagoger, ekonomer, språkforskare, folkbildare och debattörer hur bildningsidén kan bli en avgörande kraft både för samhällelig och personlig utveckling: Behövs bildning för att demokratin skall fungera? Hur hänger bildning och självförståelse ihop? Vad är bildningens roll för hållbar utveckling?

Boken åtföljs av essäer, bildningssamtal och fördjupande intervjuer på bildningskraft.sfv.fi. Delta själv i diskussionen i Bildningskrafts Facebookgrupp.

BILDNINGSKRAFT

Avkragning

Hur kan detta vara från ovan?

För några tiotals år sedan hade jag stött på så många präster som både lärde och levde hur som helst att jag bad biskopen börja prästviga kvinnor, om det ändå inte fanns en karl i vår kyrka. Man talade inte om avkragning. Kyrkan var en skyddad arbetsplats. Och brödräster har det alltid funnits. Förr visste folk vem som innehade ämbetet endast som levebröd.

Senare blev kvinnoprästfrågan aktuell. Jag läste bl.a.

docent Nils Johanssons bok *1. Korinthisbrevet 11–14 och prästvigning av kvinnor*. Om den studien sade en liberalteolog "Han har mycket kunskap, men jag ändrar inte åsikt". Vad man själv vill och tycker är typiskt för vår tid, strunt i Herrens vilja. Många som vill styra och ställa i kyrkan har knappast öppnat bibel. Allvarligt är det att Paulus i samband med gudstjänsten och kvinnors tal säger "Om någon tror sig vara profet eller

ha andegåvor, skall han veta att vad jag skriver är Herrens bud. Den som inte erkänner detta blir själv inte erkänd". Undra på att det finns kvinnliga teologer som inte kan tänka sig att låta sig prästvigas, till exempel Mailis Janatuinen som är en utmärkt teolog och författare.

Om vad som förväntas av församlingsledare och anställda kan man läsa i 1 Tim. 3. Där står naturligtvis ingenting om tvång att samarbeta

med kvinnor. Jesus valde endast män till apostlar. De skulle vara herdar för fåren och avslöja det onda. De skulle våga sprida både salt och ljus. De skulle hålla sig till sanningen fastän man blir förföljd. De skulle inte likt Pontius Pilatus två sina händer för att inte mista sin position eller få utstå obehag inför orätt och ondska. Det är ett jobb för män.

Det som numera tycks vara avgörande vid prästvigningen är att prästen sam-

arbetar med kvinnliga präster. Hur kan detta vara från ovan? Gud tvingar aldrig. De trovärdigaste och kunnigaste teologer jag känner anser att det inte är meningen att kvinnor skall vara präster. Och de skulle inte kunna prästvigas i dagens läge! För att inte tala om att nya duktiga manliga teologer inte längre prästvigts för kvinnornas skull.

REGINA KREANDER, Grankulla

Kvinnliga präster

Äkta kristendom är inkluderande

En äkta kristendom är alltid inkluderande aldrig exkluderande.

Vi är alla lika inför Gud, både med och utan lövsångsljud.

Gud lämnar aldrig någon utanför.

Vi är hans om vi lever el-

ler dör.

Guds barn ska vara sin pappa trogen, stäva till att bli hans kärlek mögen, vilja förlåta som Han förlåter, glädjas och gråta med den som gråter.

"Gud gör inte skillnad på

jude eller grek", hans löften håller, hos honom finns inget svek. Alla är välkomna in i hans barnaring. Jesu försoningsverk genom-syrar allting.

Jämställda är därför också man och kvinna

som andras hjärtan för Guds

rike vill vinna.

För alla som vill sprida evangelium bör i Guds världsvida församling finnas rum.

"Om människorna tiger skall stenarna ropa" – Låt därför kvinnor bära alba och stola!

HÅKAN STRENG, Jakobstad

Tilltal från Gud

Guds uppenbarelse i Pedersöre

Församlingspastor Dennis Svenfelt berättar i KP nr 22/2021 att han inte längre kan samarbeta med kvinnliga präster efter att Gud uppenbarat sig och gett honom större klarsyn i ämbetets sakramental sida.

Synd att inte Svenfelt berättat mera om uppenbarelsen, hur vet han att det var Gud som visade saker för honom?

HENRIK A. SJÖBERG
Grankulla

När döden berör, står vi hos Lexly till din tjänst.

Bouppteckning och arvskifte tillförlitligt och med medkänsla.

Gratis
samtal med
vår jurist

010 3379 150

lexly.fi

LEXLY
LAW MADE EASY

VÄLGÖRENHETSKONSERT
CHURCH HILL BOYS
MED KRISTOFFER STRENG
ANDAKT RUTH VESTERLUND

LÖ 13 NOVEMBER KL 18
SOLF KYRKA

KOLLEKT TILL FÖRMÅN FÖR VÄNFÖRSAMLINGEN
I AUDRU I ESTLAND

Titta in på
kyrkpressen.fi
för mer kyrkliga
nyheter.

KP
KYRKPRESSEN

LÖ
11
DEC
19:00

SÖ
12
DEC
18:00

BOKNING

040 322 8049
kansli@fkf.fi

PLATS

Korsholms Kulturhus
Skolvägen 1
Smedsby

BILJETTER

Vuxna 8 / 5 €
Familjebiljett 20 €
Barn u 8 år gratis

ARR: FRIA KRISTLIGA FOLKHÖGSKOLAN

KURIREN GRATIS RESTEN AV 2021

till **NYA** prenumeranter som betalar sin prenumeration i höst

TILL SAMMA FÖRMÅNLIGA PRIS

89€

kuriren
KNUTPUNKT FÖR SVENSKFINLAND ÖVER 60 ÅR

VI LOTTAR UT ETT PRESENTKORT

Prenumerera och delta i utlottningen!

Nu har du möjlighet att vinna ett presentkort à 100 euro till någon av S-gruppens butiker. Sänd in kupongen senast 30.11.2021.

JA TACK!

- ☒ JAG VILL PRENUMERERA PÅ KURIREN
- ☐ För resten av 2021 och hela 2022 för 89 € (inom Norden).
- ☐ Fem (5) provnummer för endast 26,50 €.
- ☐ Ett halvt år för endast 46,50 €.

- ☒ JAG DELTAR I KURIENS UTLOTTNING AV PRESENTKORTET TILL NÅGON AV S-GRUPPENS BUTIKER.

SÄND KURIREN TILL:

NAMN	
ADRESS	
	TEL.

SÄND RÄKNINGEN TILL:

NAMN	
ADRESS	
	TEL.

- ☐ **Nej tack**, jag vill inte prenumerera på Kuriren. Jag deltar endast i utlottningen av presentkortet till någon av S-gruppens butiker. Jag returnerar beställnings- och utlottningsblanketten försedd med frimärke. Var snäll och stryk över den färdigtryckta adressen på kupongen och skriv: Kuriren, PB 12, 65101 VASA.

Erbjudandet gäller till 30.11.2021

Kan sändas ofrankerat inom Norden
Kuriren betalar portot

kuriren

PB 12
SVARSFÖRSÄNDELSE
KOD 5005430
65103 VASA

KP 10.11

En söndagskollariare frågar: "Var bor Gud?" Lille Tommy säger: "Han bor i mitt hjärta." Lilla Anna säger: "Han bor i himlen." Lille Gustav säger: "Han bor i vårt badrum." Den förvånade söndagskollariaren frågar Gustav hur han vet detta. "Ja, varje dag knacker min pappa på vår badrumsdörr och skriker: "Herre Gud, är du fortfarande där inne?"